

NOVOTEHNA
10% POPUST DO 25. 7. '92
V VSEH PRODAJALNAH
ZA NAKUP NAD 3.000,00 SIT V GOTOVINI
(RAZEN AVTOBILOV)

DOLENJSKI LIST

Št. 29 (2239) • Leto XLIII • Novo mesto • četrtek, 16. julija 1992 • Cena: 60 SIT

DOLENJSKI LIST
VSAK ČETRTEK

FORMIRANJE
INVESTICIJSKEGA
SKLADA

NOVO MESTO — Zaposleni in so delavci novomeškega Novolina si v teh dneh prizadevajo za formiranje in zagon delniškega investicijskega sklada. To bo delniška družba z nazivom Novoline — Investment, v katero bo Novoline kot eden od sostenoviteljev vložil kapital v višini 100.000 DEM. Delniška družba Novoline — Investment bo imela osnovni kapital 10 milijonov DEM, sostenovitelji pa bodo še večja podjetja s področja Dolenjske in Belo krajine, banke in institucije. Investicijsko in razvojno dejavnost, torej delovanje tega delniškega investicijskega sklada, podpirata ministrstvo za industrijo in gradbeništvo ter ministrstvo za delo.

P. P.

V Gabru dr. Buser napovedal zmago

S srečanja trebanjske podružnice Slovenske ljudske stranke v Velikem Gabru, kjer se je predstavil predsedniški kandidat stranke dr. Stanko Buser

VELIKI GABER — »Slovenska kmečka zveza je temelj Slovenske ljudske stranke, podobno, kot je to v številnih državah. Program Slovenske kmečke zvezze (SKZ) se bo nadaljeval tudi v Slovenski ljudski stranki (SLS), kjer želimo doseči tudi zastopanost drugih interesov, poudariti pa želimo tudi medstanovsko solidarnost,« je povedal Marjan Podobnik, predsednik SLS, na sotobrem srečanju okrog 1000 članov in simpatizerjev trebanjske podružnice SLS pri lovski koči v Velikem Gabru.

Na srečanju se je prvkrat po uradni predstaviti predstavil tudi kandidat SLS za predsednika Slovenije dr. Stanko Buser. Prišla sta tudi predsednik trebanjske občinske skupščine Cyril Pungartnik, ki je pozdravil navzoče, in predsednik vlade Jože Rebolj. Prvak SLS Podobnik je podprt predsednika podružnice SLS Trebnje, Toneta Straha, ki je v pozdravnem nagovoru terjal, naj bodo tudi trebanjski kmetje kot veliki pridevalci krompirja deležni ugodnosti, ki gredo pridevalcem pšenice. Glede cene pšenice je Strah rekel, da je nespodobljiva za slovenskega kmeta. Podobnik pa je poudaril, da so tudi nekateri drugi sindikati podprli njihove zahteve glede pšenice, ko cene ne bi reševali na račun potrošnika, ampak s prerazeno proračunske denarja. Ni soglasil, da bi, kot predлага pod-

predsednik slovenske vlade mag. Herman Rigelj, prek javnega dolga reševali (po Podobnikovih besedah gre za 3 milijarde mark!) monopolista, kot je Ljubljanska banka.

Dr. Stanko Buser se je znal s segavo pripovedjo o različnih značajnih Slovenčevih način pokrajnah, ki jih je dobora spoznal kot geolog med svojim terenskim delom, prikupiti svojim potencialnim volilcem. Polaskal je gostiteljem, ko je rekel, da so Doljenčani veseli, Šegavi ljudje in dobrji trgovci, »prednost pred nami Štajerci pa imate, ker znate držati skupaj.« O obdobju med 2. svetovno vojno pri nas je dr. Buser rekel, da »je bila ta stran (domobranci) globočko ponižana,« mnogi so končali v roških gozdovih in v Teharjah. V SLS znamo odpuščati, zgodovine pa ne smemo pozabiti. Nikoli se ne bodo vrni-

Dr. Stanko Buser

li časi komunizma in narobe socializma! Na koncu je izrazil prepričanje, da bodo na volitvah zmagali.

P. PERC

RAZSTAVA MODNEGA OBLIKOVANJA

NOVO MESTO — Danes, 16. julija, ob 20. uri bo v prostorjih novomeške fotogalerije Vista 21 odprt razstava modnega oblikovanja, za katero so se odločili Novotekovi modni oblikovalci pod vedenjem nedavneg mednarodnega konгрesa industrijskih oblikovalcev.

KMEČKA ZADRUGA SENTRUPERT

ŠENTRUPERT — Z izločitvijo zadruge enote Šentrupert iz sestava M—Kmečke zadruge Trebnje je 125 članov ustanovilo 26. junija Kmečko zadrugo Šentrupert. Kot pravita direktor nove KZ inž. Maks Kurent in predsednik zadruge Bojan Strmole, bi radi v zadrugi obnovili opuščene programe, ki so imeli v Šentrupertu bogato tradicijo. Gre za predelavo mleka, mesa in sadja.

V drugi polovici tedna bo sončno poletno vreme.

Kampanja se pričenja

Čeprav nove volilne zakonodaje še ni, se zdi, da so zlasti stranke zdajšnje opozicije, ki zase pravijo, da želijo nadaljevati in dokončati delo in program bivšega Demosa, že začele intenzivno predvolilno kampanjo. Dr. Stanko Buser je pretok soboto na zelo dobro obiskanem srečanju privržencev trebanjske podružnice slovenske ljudske stranke v Velikem Gabru dejal, da je ponosen, ker se bili v SLS prvi, ki so predlagali predsedniškega kandidata, se pravi njega.

Njegova predstavitev trde in pokončno prehajene življenjske poti bi verjetno izvenela dosti bolj očetovsko pomirjajoče, ako ne bi vpletel v svoj sicer prikenjen prvi predvolilni nastop na terenu razmišljanja, kako je bila sposobna ena stran (domobranci) medvojna poniranja in poboje opraviti, druga stran (partizanska) pa ne. Ljudje, ki skrbijo za politični marketing svojega predsedniškega kandidata v SLS, bi mu lahko svetovali, da politično ni najbolj modro z grehi očetov obremenjevati nove generacije. Zgodovina je delo za zgodovinarje, ki naj, za božjo voljo — kot bi vzkliknil dr. Buser — vendarle natoči čistega vina o naši polpreteklosti, da se bomo slovenski državljanji bolj ukvarjali z vprašanjem razvoja in s tistem, kar nas povezuje, kot pa s tistem, kar nas ločuje.

P. PERC

Zdravniki bodo tožili vlado RS

Protestni shod novomeških zdravnikov — Zdravnik specialist ima manjšo plačo kot delavec na bencinski črpalki — Grozijo s stavko med volitvami

NOVO MESTO — Zaradi nezadovoljstva z ukrepi vlade na zdravstvenem področju in vladne zdravstvene politike sploh je novomeška podružnica slovenskega zdravniškega sindikata Fides prejšnji teden v kirurškem oddelku novomeške bolnišnice sklical protestni shod. Čeprav so posreči poudarili, da plače zdravnikov niso edino, s čimer v zdravstvu niso zadovoljni, je bilo neposreden povod za ta protestni shod prav nedavno vladno znižanje plač v zdravstvu za 7,4 odst.

Predsednik Fidesa dr. Andrej Škopic je najprej nanihal nekaj podatkov. To 7,4 odst. znižanje plač je kapljica čez rob že tako prepolne zdravniške »čašce gorja«. Že od marca vladna zdravnikom izplačuje za 20 odst. nižje plače, kot so se obvezali s kolektivno pogodbo. »Tako so nas sedaj prikrajsali skoraj za plačo in pol, v tej luč pa je zadnje 7,4 odstotno znižanje plač v resnicu 23,4 odstotno.« Vlada se, trdijo zdravniki, ni nikoli držala kolektivne pogodbe; da bi to verolomnost uzakonila, pa sedaj zahteva spremembo te pogodbe. Po njihovem država gleda na zdravstvo kot

na izključnega proračunskega porabnika, kar, poudarajo, dvakrat ni res. Prvič, denar za zdravstvo prihaja od relativno visokega prispevka, ne pa iz proračuna. Poleg tega trdijo v zdravniškem sindikatu, da ves ta denar ne pride do zdravstva, ampak se »nekje izgublja«.

Na protestnem zboru so med drugim povedali, da sedaj znaša plača zdravnika specialisti nekaj malega čez 40 tisočakov, kar pomeni, da mož in žena, oba zdravnika specialisti, ne zmoreta kriti živiljenjski stroškov 4-članske družine. »Plača zdravnika specialisti je slabša od

PROTESTNI SHOD — Na protestnem shodu so nezadovoljni novomeški zdravniki med drugim imenovali tričlanski stavkovni odbor in zagrozili, da bodo, če se stvari ne bodo uredile, stavkali v času volitev, ko bo za oblast najbolj neprizetno. (Foto: A. B.)

plače strojevodje, s plačami delavcev na bencinskih črpalkah pa se sploh ne upamo primerjati,« so povedali za ilustracijo.

Teh 7,4 odst., za kolikor je vladna nadaljnje prikrajsala zdravnik, bi lahko izplačali, če bi ta denar imeli na voljo »v hiši«, se pravi v novomeški bolnični. A kaj, ko so, kot je povedal direktor bolnični dr. Tone Starc, rezerve v hiši samo teoretične, praktično pa ima bolnišnica stalno primanjkljaj. Na zboru prisotni zdravniki so sklenili zahtevati, da se jomlji

• Direktor dr. Starc pravi, da je osebno proti reševanju teh problemov stavk in, čeprav je po njegovem zdravstvo res že vseskozi v nekončno pravlem položaju. Preden pride do stavke, je po njegovem treba narediti vse, da se stvar resi, to pa je moč dosegiti v neposrednih pogovorih z oblastjo.

zadnjih 7,4 odst. nepravilno odvajajo plače izplača; za 20 odst., za kolikor so jih z neizpolnjevanjem kolektivne pogodbe prikrajsali vsak mesec od marca, bodo vladtoči; pripravili bodo novo kolektivno pogodbo; zagrozili so stavko takrat, ko bo to za vladu najbolj neprizetno, se pravi v času volitev, in imenovali so 3-članski stavkovni odbor za pogovore z direktorjem bolnišnice ter za pripravo stavke.

A. BARTELJ

IZVOLILI VODSTVO

KRŠKO — Igor Avsec je predsednik krškega občinskega odbora socialistične stranke Slovenije. Tone Bučar in Miha Rostuhar sta v odboru podpredsedniki. Tako so se odločili na nedavni volilno programski konferenci odbora.

**Nezaupnica
nespretnosti
ali poštenosti?**

Krška skupščina ni izglasovala nezaupnice

KRŠKO — Na skupni seji vseh treh zborov krške občinske skupščine 9. julija delegati zaradi neslepčnosti niso izglasovali nezaupnico občinskemu izvršnemu svetu, potem ko so veliko besed namenili delu občinske vlade in odboru. Tone Starc, rezerve v hiši samo teoretične, praktično pa ima bolnišnica stalno primanjkljaj. Na zboru prisotni zdravniki so sklenili zahtevati, da se jomlji

černičiu in izvršnemu svetu so očitali krivdo za sedanjo zelo slabe gospodarske razmere v krški občini. Med drugimi se je iz vladne odzval Franc Glinšek, ki se je v navzvočim obrnil v tem smislu: koliko strokovnjakov je v Vidmu, Metalm in drugih podjetjih? Na občini je nekaj ljudi. Kaj lahko storijo pri sedanji težavah, ki so nastale z izgubo trgov in zaraži podobnih procesov? S tem je vladna stran spodbudila nasproti tabor k očitkom, da je izvršni svet dopustil odtiv kapitala iz krške

KAKO SE UBRANITI PRED OČITKI? — Franc Černič, predsednik krškega izvršnega sveta, je predlagal ustavoviti skupščinske komisije, če gre pri nezaupnici za strokovno utemeljeno pobudo. »Če je glasovanje o nezaupnici politična odločitev, se ne more zagovarjati,« je opozoril na možno propagandno kampanjo proti vladni.

občine, da nima razvojne politike, da daje premalo za šolstvo. Hinko Ursič je dejal, da ne očita izvršnemu svetu nepoštosti, in se vprašal, ali ni mogoče izvršni svet nespreten, da tako malo odobri.

Razprava o nezaupnici je razkrila globoko nesoglasja med izvršnim svetom in skupščino, in kot je videti, predvsem med predsednikoma obeh ustavov. Vojko Omeržič, predsednik skupščine, ki je dejal, da ni več nikaršne zveze med predsedstvom in izvršnim svetom, da je sedanji krški izvršni svet naredil toliko napak, da jih zlepa ne bo mogoče popraviti.

L. M.

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
- Primer »Miketič« pred skupščino
- na 3. strani:
- Klavnica tokrat le ni »padla«
- na 4. strani:
- Kriza povezuje stranke
- na 5. strani:
- Še so brez upravnika stanovani
- na 6. strani:
- Eks minister o denacionalizaciji
- na 7. strani:
- Gozdovi med negovanjem in sekiro
- na 9. strani:
- Janezov vsakdanji tarok z matildo

FINKOVO DARILO DVAJSETLETNICI — Minuli konec tedna je na Dolenjskem bil v znamenju praznovanja 20-letnice kolesarskega društva Krka in 15. dirke za veliko nagrado Krke. Za slednjo je vladalo že posebej veliko zanimanja, saj se je ob proggi, ki jo vodila mimo Otočca in Rateža, zbralo lepo število gledalcev. Dirka je bila iz kroga v krog bolj zanimiva, saj sta ji tempo dajala ta čas najboljša slovenska kolesarja: olimpijec Valter Bonča in Novomeščan, nosilec edine slovenske medalje s svetovno prvenstvo Bogdan Fink. V zadnjem krogu sta si prikolesarila že dobre štiri minute prednosti pred zasedovalci. Ves čas vodeči Valter Bonča je načemal Finku poslednji hotel pobegniti v klancu v Žabji vasi, vendar se mu Bogdan ni dal. Ko sta privozila na kandijski most, je Bogdan v silovitem sprintu na cilj na Glavnem trgu pripeljal kot zmagovalce. Več o prireditvi na Sportni strani. (Foto: J. Pandž)

>>Primer Miketič<< pred skupščino

Razočaranje nad odgovorom Mirana Bogataja in predvsem Igorja Bavčarja — Zahteva delegata, naj končno in dokončno ugotovijo, ali je Miketič kriv ali ne

ČRНОМЕЛJ — Kot je bilo pričakovati, tudi na zadnjem zasedanju zborov takojšnje občinske skupščine pretekli teden niso mogli mimo »primer Miketič«, ki je precej razburkal črnomaljsko javnost. Delegati so končno dobili pisna odgovora tako namestnika ministra za obrambo Mirana Bogataja kot ministra za notranje zadeve Igorja Bavčarja. Zlasti delegat Vlado Starešič, ki je postavljal delegatsko vprašanje o svobodnem gibanju Ivana Miketiča, nekdajnega oficira KOS JA v črnomaljski vojašnici, pa z odgovori ni bil le nezadovoljen.

Mirjan Bogataj v odgovoru pravi, da je ministrstvu za obrambo znano delovanje Miketiča med vojaško agresijo na Republiko Slovenijo. 17. oktobra je bil aretiran in kot vojaški ujetnik prepeljan na trajekt v koprski luki. Na kakšen način se je vrnil v Slovenijo, pa omenjeno ministrstvo ni znano, saj sta nadzor nad državnim mejo in prehajanje čez mejo izključni pristojnosti ministrstva za notranje zadeve. In ko je bilo pričakovati, da bo prav slednji ministrstvo deloval natančnejši odgovor, je, kot je rekel delegat Starešič, dobil potrjeno le, da je bil Miketič oficir KOS in da je deloval proti Republiki Sloveniji. Pripomnil je še, da mu je, ko je prebral Bavčarjev odgovor, postal žal, da se je 2. julija lani odzval na mobilizacijo. »V Bavčarjevem odgovoru me nekateri stvari postavljajo v negotovost in nelagodnost do služb, ki zagotavljajo varnost v naši državi,« je dejal in svoje besede utemeljeval s citatom Bavčarjevega odgovora, da je »Miketič avgusta lani s črnomaljskim garnizonom odšel v Bihać, od koder se je neugotovljene dne v oktobru vrnul v Slovenijo«. Po Starešičevih besedah je bilo ministrstvu za notranje zadeve naloženo, da nadzoruje državnou mejo, iz odgovora pa je očitno, da te naloge niso izpolnjene, zato službam, ki bi to morale opraviti, in tudi ministrstvu ne more zaupati. Starešiču je bilo tudi nerazumljivo, da so decembra Miketiču potem, ko je izjavil, da je izstopil iz aktive vojaške službe, izdali v Črnomlju osebno izkaznico z veljavnostjo 10 let. Bavčar to utemeljuje s tem, da je Miketič državljan Republike Slovenije, kjer ima tudi

ska ovadba zanj ni bila vložena, zato je bil trdnevni pripor odpravljen. 24. oktobra pa je bil z drugimi pripadniki JA vkrcan na ladjo v Kopru. Ob tem je delegat Tone Malenšek vprašal, ali so Miketičeva dejanja med slovensko vojno vredna kazenske ovadbe in ali jo je sploh kdo sposoben sestaviti. Le na ta način si lahko končno in dokončno ugotovili, ali je Miketič kriv ali ne ter s tem »primer Miketič« zaključili, ne pa da ga všečejo s sejo na sejo. Sekretar skupščine občine mag. Janez Kramarič pa je podučil delegate, da če kdo ve za koga, da je naredil kaznivo dejanje, je njegova sveta državljanska dolžnost, da to pove, seveda pa mora ob tem predložiti tudi dokaze.

M. BEZEK-JAKŠE

Italija bo vlagala v turizem

Trdnevni obisk delegacije province Trento v Novem mestu, Beli krajini, na Kočevskem, v Posavju

NOVO MESTO — Novomeška občina je pred časom navezala prve stike z vodstvom italijanske province Trento in na obisku v Italiji predstavila možnosti in že obstoječe načrte globalnega regijskega razvoja turizma. Prejšnji teden pa se je na trdnevem obisku v novomeški občini, v Posavju, Beli krajini in na Kočevskem mudila delegacija province Trento, da bi naredili korak naprej v iskanju možnosti in najboljšega načina za italijansko sodelovanje v bodočem razvoju turizma v tem delu Slovenije.

V delegaciji so bili: dr. Enrico Negrioli, generalni direktor oddelka za tertiarno dejavnosti province Trento, dr. Ernesto Bertoli, predsednik delniške družbe, ki ima v lasti hotelski kompleks z 20.000 posteljami v Folgaridi v bližini Madone de Campiglio, Filip Graffer, lastnik podjetja Graffer Seggiovia, znanega zlasti po projektiranju in izdelavi smučarskih vlečnic. Luigi Corradini, direktor v tem podjetju, in njegov komercialni direktor Matjaž Zapušek. Z gostitelji so si ogledali južno slovensko pokrajino, nad katero so bili navdušeni. Dr. Negrioli je na zaključnih pogovorih poudaril, da imamo območja, karšnji praktično ni najti nikjer v Evropi, čisto okolje, zanimivo vegetacijo, območja, primerna za zimske turizem, termalno vodo, ki je neprecenljive vrednosti, ipd. Niti Krškemu se po njenem ni treba povsem odpovedati turizmu, treba pa bi bilo poiskati okolju

Z.L.-D.

• Novinarji niso niti slabši niti boljši od družbe, toda na novinarjih se vse lomi. (Tomac)

• Noben narod se ne more učiti tako, da se loči od drugih. (Tagore)

Za uspeh bolj kot vsebina pomemben način

Dr. Kmecl je v Kočevju predstavil program SDP

KOČEVJE — Na družabnem srečanju kočevskih prenoviteljev, ki je bilo v petek v Lovskem domu Kočevje na Bregu pri Kočevju, je bil formalni del srečanja razmeroma kratek, pa vendar za številne zbrane člane stranke SDP, njihove sorodnike in simpatizerje stranke dovolj zanimiv. Gosta iz vodstva stranke v Ljubljani, dr. Matjaž Kmecl in Angelca Murko, sta namreč spregovorila o pripravah na blizujoči volitve in predstavila program stranke.

Dr. Kmecl je kot predsednik programskega sveta stranke povedal, da so pripravi volilnega razglasu izhajali iz prepranja, da vsebinska ponudba ni toliko pomembna, saj bodo imeli skoraj vse stranke več ali manj podobno vsebinsko ponudbo, da pa je zato toliko pomembnejši način, kako bo ta ponudba volilcem prikazana. Prepoznavni moramo biti po načinu,« je dejal dr. Kmecl in povedal, da so zato pripravili pet poant z gesli, ki si jih ljudje zlahka zapomnijo.

Izhajajoč iz zagovarjanja potrebe po reševanju socialnih in ekonomskih problemov, so izoblikovali poante, da mora biti Slovenija vsakemu dober in prijazen dom in da se mora ustvariti mentalitet razvojnega optimizma. Prva izhaja iz dejstva, da je Slovenija stare le duhovno, ampak tudi drugač. Slovenija ne sme postajati dežela upokojencev in nezaposlenih. Na njeno staranje ne vpliva le naraščajoč število upokojencev in nezaposlenih, marveč tudi število samomorilcev, umrlih v prometnih nesrečah, pa tudi povečanje števila narkomanov in podobno. Ti pojavi so povezani z naraščanjem občutka brezizhodnosti, zato je poučarjanje druge poante še toliko pomembnejša.

Zeleni dom, Prepoznavna Slovenija in Evropska Slovenija so preostale tri poante. Geslo, da je srce na levem strani in razum v glavi, je dr. Kmecl uporabil pri ocenitvi in prikazu polarizacije strank, razmerja moči in sklepanja koalicij. Glede samih volitev je izrazil dvom, da bodo še pred božičem, Angelca Murko iz vodstva stranke, zadolžena za področje kočevske občine, pa je na to dodala, da bodo prenovitve na volitvah dobiti veliko glasov le, če bo slehri izmed njih v času predvolilnih priprav aktiven.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Naša anketa

Start predvolilne tekme

Če bo šlo vse po predvidevanjih in če bodo poslanci v slovenskem parlamentu sprejeli predlagano ali — v korist zagotovite večjega vpliva volilcev — delno spremenjeno volilno zakonodajo, bodo nove volitve še letos. Volili bomo tudi novega predsednika Republike Slovenije. Volilna tekma se je v Sloveniji že začela. Zaenkrat so znani in javno predstavljeni trije kandidati: narodenodemokratski kandidat dr. Alenka Žagar-Slana, kandidat Slovenske ljudske stranke dr. Stanko Buser in kandidat kranjskih liberalcev Vitomir Gros. Svojega kandidata so napovedali tudi krščanski demokrati, le da ga bodo predstavili, ko bodo volitve dejanško razpisane. Sedanja pozicija pa se niti še ni oglašala. Torej lahko pričakujemo pravo poplavno predsedniških kandidatov. Nič hudega oz. lepo in prav, da bomo volilci imeli možnost izbire. Prekrasno pa bi bilo, če bi imeli možnost izbire najboljšega med dobrimi, ne pa najmanj slabimi. Kaj obeta zdajšnja ponudba? Kakor za koga. Za gospo dr. Alenko Žagar-Slana javnosti ni znano, zakaj je zdravniško delo zamenjala s politiko, s prve javne predstavitev pa je kot razlog za kandidaturo ostalo v spominu opozarjanje na spol. Vitomir Gros je najbolj pozan po banah, ki jih je delil poslancem ob prvem poskušku odstavitev Lojzeta Peterleta. Za dr. Buserja, ki sam najbolj poudarja svoje široko srce, pa se govori, da je prestolil od Zelenih in kmetov, ko mu je postalno jasno, da s kakšnim stolčkom kot Zeleni ne more računati. Se bo zabavno!

LILIJANA ZAMIDA, višja medicinska sestra iz Kočevja: »Sem članica SDP, za predsednika pa bom volila tistega kandidata, ki se mi zdi sposoben in se je že izkazal s svojim delom. Pri tem me njegova strankarska pripadnost ne bo ovirala. Ženske kandidatke mi ne delujejo dovolj preprljivo. Zagotovo vem, da »banane« ne bom volila. Ali bom volila Kučana ali Drnovška ali koga drugega, že ne vem. Mislim pa, da odločitev ne bo težka.«

JANEZ DEJAK, trgovec iz Dolenje vasi, Ribnica: »Bil sem že opredeljen, sedaj, ko so zadeve nekoliko spremene, pa sem spet rahlil v dvomih. Kljub temu mi odločitev ne bo težka. Volil bom namreč kandidata krščanskih demokratov ali Demosovih strank oz. koalicije. Med kandidati za predsednika ne bom volil komunistov, saj nočem, da bi bilo tako, kot je v Srbiji.«

ALOJZ KRHN, delavec v Revozu, Novo mesec: »Vse lepo in prav, ne razumem pa tega, da v državah z mnogo več prebivalci težko najdejo kandidate za predsednika, medtem ko jih je pri nas za izvoz. Mi volilci lahko samo upamo, da imajo kandidati dovolj debelo kožo, da jim bo uspelo ubraniti se pred napadi protikandidatov. Kdo bo v tej dirki za predsednika zmagal, mi je skoraj vseeno, le gospoda Grosa ne bi rad videl v tej vlogi.«

MATEJA NOVŠAK, študentka iz Boštana: »Mislim, da si Slovenija zaslubi boljšo izbiro možnih kandidatov za predsednika države na novih volitvah. Upam, da bomo dobili predsednika, ki mu bo večina Slovencev zaupala zavoljo njegove strokovne usposobljenosti, pokončne drži in ustrezne morale. Trije kandidati, ki jih je doslej predlagala sedanja opozicija, niso po mojem okusu, še zlasti ne kranjski poslanec Vitomir Gros.«

AMALIJA JERAJ, kmetica iz Stehanje vasi, občina Trebnje: »Dr. Stanko Buser je prepošten, da bi kam prilezel. Čeprav sem verna, se mi zdi, da malo preveč poudarja vero. Vitomir Gros mi je antipatičen, gospo Slana pa sploh ne poznam in ne bi bil prav, da bi sploh kaj rekla o njem. Mislim, da bodo te volitve predsednika države Slovenije zaradi množice različnih kandidatov precej bolj zamisive od zadnjih.«

PAVLE MUŠIČ, poslovodja Mercatorjeve prodajalne v Grado: »Politika je precej težka in me ne zanimali preveč. Menim, da ne bi bilo dobro, če bi bilo na volitvah za predsednika države preveč kandidatov, ker se bodo glasovi preveč razdrobili. Stirje, kot na zadnjih volitvah, bi bili čisto dovolj. Sicer pa bodo predvsem volitve pokazale, kaj kdo misli o predsedniških kandidatih. Za predsednika se bo zares odločilo ljudstvo.«

FRANC JANEŽ, revirni gozdar na Planini, iz Črnomlja: »Prav je, da je več predsedniških kandidatov, saj se bodo ljudje najbržje odločili, koga bodo volili. Verjetno pa bodo na tokatrinskih volitvah volilci bolj previdni in ne bodo nasedali vsaki lepi besedi in objlubi potencialnih predsednikov. Sicer pa bi stranke morale predlagati kandidate, dorasle predsedniške funkcije. Nekateri od sedaj znanih kandidatov po mojem mnenju to niso.«

MILAN HERAKOVIČ, prodajalec iz Kostanjevice: »Kandidati pravijo, da so politiki evropskega tipa, ampak še zdaleč niso evropski. Pred volitvami se vsi hvalejo, a zaradi tega še ni rečeno, da bi bili dobi predsedniki. Morajo jih pochliniti drugi ljudje. Bodoči predsednik bo moral doseči, da se bo država zares uveljavila v svetu, poskrbeti za okrepitev gospodarstva, obnoviti stikov z nekdanjimi jugoslovanskimi republikami. Kandidatov je kar preveč.«

KRISTINA JANČIČ iz Globočic pri Brežicah: »O predsedniških kandidatih in kandidatkah še nisem razmisljala. Kandidat mora predstaviti program in nastopiti premisljeno, da ga bodo ljudje sprejeli. Imeti mora spodbuno preteklost in avtoritet, da ga bodo ljudje cenili. Kako bodo volitve, ne vem. Veliko družin je na robu preživetja. Ve se, kaj ti pričakujemo od volitev.«

Ljubljansko pismo

Trnova pot do novih lastnikov

Najprej ponudba domaćim

Na poslanske klopi republike skupščine bo v kratkem prisel nov, »kompromisni« model privatizacije podjetij, ki mu je, kot trdijo njegovi avtorji, naklonjena večina parlamentarnih strank. Mencingerjevemu modelu je bila naklonjena opozicija, vladne stranke so podpisale Umekov model, Ribnjarjev pa je poželj še največ uspeha pri neodvisnih poslancah iz zborna združenega dela edinega zborna, v katerem vladne stranke nimajo večine.

Glavna privlačnost novega modela privatizacije slovenskega družbenega premoženja naj bi bila interna prodaja delnic zaposlenim, vendar z dvema omenjenimi »sidroma«: podjetje lahko na ta način proda zaposlenim največ 20 odst. knjigovodske vrednosti družbenega kapitala, povprečna vrednost prodanih delnic v podjetju pa ne sme presegati 300 tisoč tolarjev (približno 5.800 DEM), pri čemer pa je določanje notranjih razmerij pri prodaji teh delnic prepričljivo posamezni podjetjem (z omejitvijo, da razlika med najvišjo in najnižjo vrednostjo prodanih delnic ne sme biti večja od 5:1). Posebnost te prodaje je 90-odstotni popust; zaposleni morajo torej dejansko plačati le 10 odst. nominalne vrednosti kupljenih delnic.

To pomeni, da je ta »prodaja« zelo blizu brezplačni razdelitvi delnic zaposlenim, ki so jo zahtevali zlasti sindikati. Ko bo kompromisni predlog prisel v parlamentarno razpravo, je nedvomno moč pričakovati očitke, da je tudi 10 odst. vplačila prehodno breme za zaposlene z najnižimi plačami, in zahteve, naj se »prodaja« spremeni v brezplačno razdelitev. In v tem je sploh smisel teh 10 odstotkov? Avtorji predloga menijo, da bo vsaj minimalno vplačilo povečalo

lastninsko motivacijo novih delničarjev in omejilo nevarnost, da bi delavci tako pridobljeni delnice poskušali ob prvi priložnosti prodati. Poleg tega bo kupnina dobrodošla investicija, saj naj bi ostala v podjetju, ki bi za njeno vrednost zaposlenim izdal nove delnice (zaposleni bi tako, v celoti vzeto, seveda le v primeru, da se obe »sidri« ujameta, postali lastniki 22 odst. podjetja).

Naslednji problem je višina drugega »sidra« (najvišja povprečna zneska tako prodanih delnic). Če bi bil ta znesek manjši, bi mnoga večja podjetja po tej metodi lahko prodala precej manj kot 20 odst. svojega družbenega kapitala (nekatera celo manj kot 10 odst.). Zato bi bil delničar na tej osnovi pridobljenih upravilskih pravic zaposleni preveč odvisen od velikosti podjetja. Če pa bi bil, nasprotno, ta znesek preveč, bi se pojavilo veliko manjših podjetij, ki bi morala omreževati prodajo zaposlenim, da ne bi presegla 20 odst. družbenega kapitala. S tem pa bi zaposleni prišli do zelo neenakih nominalnih vrednosti delnic.

Zatem, ko naj bi podjetje opravilo obe opisani operaciji, bi imelo na voljo več metod nadaljnje privatizacije, med katerimi bi lahko prosti izbira. Najbolj zanimiva metoda je delavski odkup podjetja, končno že zato, ker je domači zasebni kapital prešibak za večje nakupe. Če se podjetje odloči za to metodo (pri čemer ni dolžno na ta način prodati vsega ostanka družbenega kapitala, ampak, na primer, le toliko, da zaposleni pridejo do večinskega deleža delnic), morajo zaposleni (najmanj tretjina) takoj kupiti 20 odst. knjigovodske vrednosti kapitala (pri tej metodi ni več nikakršnih popustov), ki je »rezerviran« za program delavskega odkupa, ostalo pa se v obliki odkupljivih prednostnih delnic prenese na državni Sklad za razvoj. Zaposleni imajo pravico, da odkupljive prednostne delnice odkupijo od skladu v petih letih; če jih ne, jih lahko sklad spremeni v nadavne delnice in z njimi prosti razpolaga.

VINKO BLATNIK

Z LASTNIMI MOČMI — Novi dom dolenskih šoferjev in avtomehanikov v Novem mestu. so začeli premisljati o gradnji lastnih prostorov. Leta 1987 so se odločili, da končno zgradi lasten dom. Izvolili so gradbeni odbor in njegova stalna člana Ivan Mišjak in Franc Šime in so jesi na občnem zboru v Vrhovnikovih gostilnih ustanovili svojo organizacijo. Za prvega predsednika je bil izvoljen Anton Gaspari, v naslednjih 41 letih pa so mu sledili: Franc Krhin, Jože Strugar, Ivan Mišjak, Jože Rotar, Franc Piletič, Jože Jurečič, Jože in Slavko Luzar, Alojz Dragan in Janez Gregorčič; le-ta je danes na čelu dolenskega stanovskega zdru

ČEZ MEJO LE S SPRIČEVALOM

LJUBLJANA — Z včerajšnjim dnem je na slovensko-hrvaški meji začel veljati nov režim na področju fitokarantenske in veterinarske službe, s čimer ta meja vse bolj postaja podobna pravi meddržavni meji. Po novem morajo vse pošiljke v obe smerni imeti uvozno dovoljenje, to pa velja tudi za živilo in izdelke živalskega izvora. Slovenija bo izvoznikom na Hrvaško izdajala mednarodna zdravstvena spričevala za živilo, obvezna pa bo tudi karantena. Z republiškim odlokom, ki bo začasno veljal do 30. septembra, je določenih tudi nekaj izjem in omejitve. Tako bo lahko vsaka oseba v tem času uvozila ali izvozila skupno le 2 kg mesa, mesnih ali mlečnih izdelkov, za prestop meje z domačimi živalmi pa bo tudi potreben zdravstveni spričeval.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Dodakali smo, da se je tudi na novomeški tržnici cena paradižnika spustila na 50 tolarjev. V Ljubljani so ga po tej ceni ponujali že pred dobrim mesecem. Krompir je veljal 40 do 60 tolarjev, cebula 60 do 80, kumare 60, kumare za vlaganje 70, paprika 100, fižol 100, šopek mladega korenčka 30, jajca 12, borovnice 200, marelice 150, breskev 120, hruške 80, zelje 60, česen 300, pesa 100, hlebček sirčka 250, jabolka 80 tolarjev. V Sadju in zelenjavni stanejo marelice 185 tolarjev, breskev 150, pomaranče 90, paradižnik 50, cvetača 199, banane 95 in kumare 70 tolarjev. Pri Deladiniju so v ponedeljek imeli breskev 120, nektarine po 250, paradižnik po 50—100, lubenice po 100, dinje po 100, cvetača po 80 fižol po 100, česen po 300, krompir po 60, čebulo po 80 in banane po 90 tolarjev.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni redni tečenski sejem so prodajalci pripeljali 216, do tri mesece starih, in 59 starejših prasičev. Prvih so prodali 145 po 300, drugih pa 27 po 200 tolarjev, ki logram žive teže.

Kmetijski nasveti

"Basta" za zastrupljanje

V imenu novega herbicida basta je očitno tudi nekaj simbolike. Naravi je preprosto dovolj (italijansko basta) strupov, s katerimi človek ruši ravnovesje in si uničuje svet, v katerem živi. Prihodnost imajo le nenevarna sredstva in naravnemu okolju prijazna tehnologija; k temu naj bi svoje prispeval tudi novi herbicid, ki ga zelo priporočajo za uporabo v vinogradništvu in sadjarstvu, kar povzemamo iz članka, objavljenega v reviji Obstbau und Weinbau, oz. iz prevoda v reviji Sad, ki jo izdaja Tron, d.o.o., v Krškem.

Za sodobno integralno sadjarstvo in vinogradništvo večina doslej znanih herbicidov ni priporočljiva in mnoge kemične tovarne mrzlično tekmujejo med seboj, da bi jih nadomestile. Eden od takih uspehov se je posrečil nemškemu gigantu Hoechst, ki je začel izdelovati herbicid basta, katerega prednost je predvsem v tem, da je ob dobrem učinkovanju na plevle skorajda neškodljiv za naravo. Njegova aktivna snov je glufosinat amonij, ki na plevle deluje tako, da v listih napoči več amonijaka, kot ga more rastlina sproti predelati. Končna posledica je njen počasen propad.

S poskusni na raziskovalnih postajah so ugotovili, da je basta neselekiven dotikalni herbicid, ki uničuje vse travnate in širokolistne plevle, posebno dobro pa učinkuje na tako trdovraten in nadležne plevle, kot so plazeča pirlica, kostreba, mrtva kopriva, rogovčiček, plešec in še nekateri, ki so v intenzivnih nasadilih postali zadnja leta prava nadlega. Basta deluje počasi, 4 do 5 tednov, vendar zanesljivo. In kar je njegova največja odlika, ni nevaren ne čebelam ne ribam ne deževnikom, zato ga je mogoče uporabljati na vodozaščitenih območjih.

Navodilo na embalaži je seveda potrebno natančno upoštevati. Herbicid basta daje najboljše rezultate, če ga uporabljamo v suhem in toplem vremenu. Ker je basta dotikalni herbicid, mora biti škopljene temeljito opravljeno. Zanimivo je, da deli sadnega dreva ali trte niso prizadreti, četudi jih oplazi škopivo. In še to: basto v tleh mikroorganizmi sorazmerno hitro razgradijo, ne da bi ostale kakšnckoli posledice.

Inž. M. L.

Klavnica tokrat le ni »padla«

Liberalni demokrati so zbrali premalo podpisov delegatov, da bi lahko dali podbudo za referendum o sanaciji črnomaljske klavnice — Protestni odhod

ČRNOMELJ — Tukajšnja Liberalno-demokratska stranka (LDS) je pred dnevi poslala delegatorom občinske skupščine dopis, v katerem jih poziva, naj podpišejo izjavo stranke, da podpirajo njeni pobudi, da v vseh treh mestnih krajevnih skupnostih razpišejo referendum o novogradnji oz. »sanaciji« klavnice, za katero si nekateri - med njimi tudi liberalni demokrati - želijo, da bi stata zunaj mesta.

Liberalni demokrati so svojo pobudo utemeljevali s tem, da se v zadnjem času zopet veliko govori o klavnici v Črnomelju. Še več, po njihovem se uresničuje resna namera lokalnih oblasti, v temi navezi s kmetijsko zadrgo Črnomelj, da se že desetletja ekološko sporna klavnica v mestu bodisi sanira bodisi premesti za nekaj sto metrov stran od sedanja, v nekdanjo vojašnico. Zato je LDS trkala na zavest delegatov in jih spraševala, ali klavnica res sodi v mestu in ali se splača investirati za okoli 3 milijone mark posojil, ki jih bo potrebljeno vrnila, za lokacijo klavnice, ki naj bi bila začasna. Nadalje sprašujejo, ali ne bi začasno, dokler ne uređijo v občini sodne klavnice, klavniško dejavnost za

Črnomaljce opravljali v samo 15 kilometrov oddaljeni Metliki.

LDS je želela do seje občinske skupščine, ki je bila pretekli četrtek, zbrati pri delegatih dovolj podpisov izjav, da bi lahko vložila zahtevo po razpisu referendumu v vseh treh mestnih krajevnih skupnostih, ki jih ta problematika tudi najbolj in neposredno zadeva. Za to bi moralna stranka zbrati od 56 izjav, kolikor jih je odposlala najmanj 29 podpisov, dobita pa jih je le 9. Od tega so jih 5 podpisali poslanci LDS, enega socialistika, ostalo pa neodvisni poslanci. Kot je na seji občinske skupščine dejal sekretar LDS Boris Mužar, je imela njihova stranka s to pobudo dober namen, saj je bila njihova celja, da bi ohranili lepo mesto. Sedaj pa podpisniki ne nosijo nikakrsne odgovornosti, če bo klavnica stala tam, kjer bo pa stačla. Poudaril je tudi, da njihova akcija še ni zaključena in da še vedno sprejemajo podpisane izjave.

Poslanec slovenske ljudske stranke Janko Bukovec je LDS očital, da zavira obnovo klavnice, čeprav je jasno, da denarja za novogradnjo ni. S tem pa, ko jih svetuje, naj živimo koljivo v Metliku, kmetom jemlje denar iz žepa. Zato je ocenil, da so predlogi liberalnih demokratov nezreli. Za to izjavo je Mužar zahteval opravičilo, ker pa ga ni dobil, je demonstrativno zapustil sejo skupščine. S takšno poteko pa se ni strinjal liberalni demokrat Silvester Mihelčič, saj je menil, da protestno odhajanje ne rešuje ničesar, ampak se je potrebljeno spopasti z različnimi mnenji. Bukovec se je v Mužarjevi odsotnosti sicer delno opravičil, še vedno pa je menil, da njihova pobuda ni upravičena. Tudi kmet

Novi muholovci

Če bi ostalo pri življenju vse potomstvo, bi se iz ene same muhe v enem letu namnožilo strahotnih 130 milijonov muh. To se seveda ne zgodi, za to poskrbi s svojimi naravnimi zakoni narava sama, nekaj pa k temu prispeva tudi človek. Ždaj, ko prihaja poletna vročina in ko utegne leteča golazem zmanjšati prijore mesa in mleka tudi do 20 odstotkov, je čas, da v ta namen naredni kaj več.

Začne se že s higieno. Sveže prebeljen hleb muham ni naklonjen. Še mnogo bolj učinkoviti so kemični priravki, kot sta neporex 50 SP ali še boljši alfacyron 50 WP, vendar iz naravovarstvenih razlogov niso več tako priporočljivi. Zato je toliko bolj razveseljiv povratnik muholovcev, ki jih je v novi obliki ponudil slovenski trgu podjetje Unichem iz Ljubljane.

Gre za papirnate plošče v treh različnih velikostih, ki so prevlečene s posebnimi nestrupenimi leplji na katere se v razmeroma kratkem času nalepijo skorajda vse muhe, ki so v hlevu, četudi jih je več tisoč. Novost so preizkusili v lhanški farmi prašičev in se je zelo dobro obnesla. Seveda na paši, kjer leteča nadloga živali še posebej mučno nadleguje, muholovcev ni mogoče uporabiti. Tam še vedno pridejo v poštev odvračalne ploščice auriplak, ki jih rejec pritrdi živali na ušes.

- n

ZADRUŽNA LAST — Predsednik sevnitske M-Kmečke zadruge Jože Kunšek, kmet iz Zabukovja, je prerazil trak ob petkovem otvoriti Kmetijsko oskrbovalnega centra v Tržiču, ki ga je v petih štirih mesecih po pogodbji na ključ zgradilo sevnitsko SGP. Posavje po domiselnih načrtih arhitekta Andreja Kusa iz Inženiringa SGD Bezon Zagorje. Direktorica M-KZ Jožica Mlakar je povedala, da bo pod streho KOC na 450 m² trgovina za kmetijski reprodukcijski in gradbeni material, samoposredba, okrepevalnica, hranilno-kredita služba, zunanjih skladališčnih prostorov pa kar 1.800 m². Poučarila, da je naložba zadružna last, ki ostaja nedeljiva. Predsednik Zadružne zveze Slovenske Leo Frelih (na posnetku med govorom) je povabil sevnitsko zadružo kot zgledno. V imenu 16.500 delavcev Mercatorja pa je zadruži čestital predsednik tega poslovnega sistema, Miro Goslar, rekoč, da si ne lastijo nobene zadruge. (Foto: P. Perc)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanč

Kaj je v trtu še potrebno postoriti

ugotovljena škoda od trpsov, stroka priporoča zokane ali basudin. Fastac je učinkovit, vendar ni primeren. Drugod sta primerena diptereks in reldan. Rok za škopljene je v Posavju med 12. in 16. julijem, v Beli krajini med 18. in 20. julijem ter na osrednjem Dolenjskem še nekaj dni pozneje. Priporočljivo je uporabiti bacillus thuringiensis, vendar je potreben škopiti nekaj dni prej.

Če želimo, da botritis ne bi povzročal škode, moramo najprej poskrbeti za ustrezno bujnost trte. Ce je trs prebujen, je treba odstraniti odvečne pogankje in listje okrog grozdja (po dva lista na mladicu). Škopljene je samo delno uspešno. Uporabimo lahko ronilan ali enovit M. To je sistemik in z njim škopimo same enkrat v drugi polovici julija; deluje tudi na odi, zato mu ne dodajamo sistemika. Vendar delovanje ni zadostno v primeru večje nevarnosti. Nemsto enovita lahko vzamemo euparen (deluje dotikalno, učinkovit je tudi na peronosporo). Primereno je tudi bordoška brozga, če bujnost ni prevelika. Pri vseh privrpkah je najuno dobro opraviti grozdje pa tudi poškopiti cel trs.

Zaradi bladnega vremena v času cvetenja je možen večji pojav odmiranja peciv. Zaradi temu je potreben skopljivo skropino (zgornji del) in vrednost 100 g ali 1 škopipa, dodamo še 2 kg gašenega apna. Še isti dan moramo poškopiti s sistemikom, da bi preprečili nove okužbe.

Vsičkanje opravljamo postopno in po potrebi, da preprečimo prelom pogankov tik nad žico. Ko se poganki nagnijo poševno, jih prikrjemo 50 do 70 cm nad najvišjo žico. Zalisnike odstranimo samo okrog grozdja. Dokler jutranje temperature ne padejo pod 10 stopinj C, jih moramo varovati pred peronosporo.

Cimprije opravite redčenje preobilnega nastavka grozdja, kajti z odlašanjem po nepotreblju obremenjujejo.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

ŠKROPIVA PREDRAGA

Škopiva so predraga. Pakiranje je neprimereno, predvsem za številne male vinogradnike. Moj primer: Že od lanskega julija sem po trgovinah zamenil iskal bakreni euparen. Pred nekaj dneh sem ga začuša našel, veselje pa je bilo kratkotrajno: cena kilogramskega paketa je 2570 tolarjev, uporabnost dve leti, datum proizvodnje pa junij 1991. Vse to brez komentarija. Zelo dobro bi bilo, če bi v časopisu imeli rubriko, v kateri bi strokovnjaki odgovarjali, kako je s trajnostjo škopiv in kako ravnat po izteku deklariranega roka uporabe, saj tega podatka ni v literaturi. Prav bi bilo, da galico vlivamo v apeno vodo ter močno mešamo. Ali je neutralna, preverimo z laktusovimi listki.

M.B.-J.

ŠKROPIVA gospodinjski kotiček

Ob žetvi še nekaj neznank

Cena kombajniranja 4.200 tolarjev na uro — Sporen hrvaški kombajnist? — Podpora za odkupno ceno

ČRNOMELJ — V Črnomelu očenjujejo, da je v občini zasejano s pšenico 680 ha, povprečni pridelek pa naj bi bil 3.600 kg na hektar. Na sestanku s kombajnistmi, ki je bil konec junija, so ugotovili, da bo letos delalo v občini okrog 30 kombajnov, cena kombajniranja pa bo za stroje z delovno širino nad 2,60 metra 4.200 tolarjev na uro z vezanjem in 600 tolarjev manj brez vezanja. Cena kombajniranja s stroji, ki imajo delovno širino pod 2,60 metra, pa je lahko za polovico manjša. Kombajnisti bodo moralni na te cene zaračunati še 5-odstotni davek na storitev, medtem ko so davka na dobitkič oproščene. Prav tako so dolžni izdajati račune o opravljenih storitvah. Potez žetve pa bo spremjala tudi posebna občinska komisija.

V Črnomlju so pripravili natančen seznam krajev, kjer bodo želi kombajnist, da ob žetvi ne bi prihajalo do neoporazumov. Ceprav je bilo že pred časom na seji občinske skupščine opo-

zorno, naj bi še le slovenski kombajnisti, pa je med njimi tudi hrvaški. V izvršnem svetu pravijo, da niso tisti, ki bi nadzorovali mejo in mu preprečili prihod v Slovenijo. Mora pa biti ta kombajnist primerno obdavljen. Kot je bilo slišati v občinskem izvršnem svetu, bodo kmetom oddano pšenico izplačali v petnajstih dneh po odkupu, medtem ko pretekli teden še niso bili znani pogoji menjave merkantilne pšenice za seimensko. Občinska vlada pa je podpirala zahteve kmetov, da so popravi njenega odkupna cena in sicer v skladu z izračuni Kmetijskega inštituta.

M.B.-J.

Shranki iz stročjega fižola

Med mnogimi vrstami fižola, ki ga uporabljamo v zrnju, so mnoge v sorodu z nizkim fižolom. Glede na hranilni pomen je fižol vseh vrst in oblik premalonkrat na mizi. Med stročjim fižolom in fižolom v zrnju so precej razlike v energetski vrednosti in vsebnosti hranilnih snovi. V 100 g stročjega fižola je 42 kcal, 2,2 beljakovin, 0,2 g maščob in 7,6 g oljikovih hidratov. V isti količini zrelega fižolovega zrnja pa je teh sestavini tudi do desetkrat več. Stročji fižol vsebuje še 52 mg kalcija, 42 mg fosforja in 0,7 mg železa ter več vrst mikroelementov. Od vitaminov pa vsebuje karotin, to je provitamin A, vitamine B skupine ter vitamin C in E. Svež, nekuhan fižol vsebuje protein fazon, ki je strupen. Zato si velja zapomniti, da mora biti stročji fižol vedno dobro kuhan. Za shranjevanje v zamrzovalni skrinji uporabljamo vrste favorit in saks. Ostale vrste, četudi okusne in mesnate, se za zamrzovanje ne obnesejo tako dobro kot omenjeni.

Zelo okusen shrank je tudi mešanica kuhanca, poljubno načrancanje redčega korenja in fižolovega stročja. Korenje in stročje skuhamo vsako posebej, nato pa po plasteh vlagamo v vroče kozarce. Zalivamo z vročo mešanico kisa ali samo soli. Za malico pa lahko pripravimo stročji fižol s smetano. Potrebujemo 1 kg stročjega fižola, slan krop, 3 dag olja ali 5 dag ovirkov, 2 žlicki drobtin in 2 deli kisla smetana. Kuhan stročji fižol odcedimo, stresemo v skledo in prelijemo s prepraznimi drobtinami in kisla smetano ali z vročimi ovirkami

Nove občine res bližje občanom?

V novomeški občini vrsta pomislekov o reformi sedanjega sistema občin v manjše in o ponujenem modelu novih občin — Kako bodo živele?

NOVO MESTO — Nova slovenska ustava je zakoličila tudi reformo sistema sedanjih občin. Nad ponujenim predlogom sistema manjših občin, o katerem se je zadnje tedne veliko razpravljalo, nikjer ni prefiranega navdušenja. Marsikdo bi namreč tudi v novomeški občini živel s komerkoli, samo z najblžjimi sosedji, kar utegne preobrazbo precej zaplesti.

Razprave so so v novomeški občini resnejše lotili predvsem v krajevnih skupnostih, ki so predvidene kot središča bodočih občin, in seveda tam, kjer s predlaganimi rešitvami niso zadovoljni. Po predlogu naj bi bilo na območju sedanje novomeške 9 občin Dolenjske Toplice, Novo mesto, Straža, Mirna Peč, Stopiče, Šentjernej, Škocjan, Šmarjeta in Žužemberk.

V Otočcu so enotni, da predlagana združitev krajevnih skupnosti Otočec, Bela Cerkev in Šmarjeta v občino Šmarjeta zanje ni sprejemljiva. Bližje jim je Novo mesto; osnovne življenjske potrebe krajen lahko zadovoljujejo v Otočcu, vsekakor pa jim Šmarjeta ne more nuditi nič boljših možnosti. Podpirajo priključitev k mestni občini z ohranjanje avtonomije ali ustanovitev samostojne občine. V krajevni skupnosti Uršlja se ne pristajajo na predvino priključitev k Dolenjskim Toplicam,

CIGANI SE PREDSTAVIJO

NOVO MESTO — Zveza kulturnih organizacij Novo mesto pripravlja večer ciganske poezije, ki bo v petek, 17. julija, ob 21.30 v atriju Doma obrtnikov. Katra, Franč, Irena, Jože, Toni, Barbara, Marta, Gregor in Lenca bodo poskusili prek pesmi približati resnično romsko dušo, ki je v vsakodnevnih stikih z njimi na ulicah našega mesta ne poznamo.

SHOD RAZLAŠČENIH V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ — V nedeljo, 19. julija, se bodo ob 10. uri na hi-podromu v Šentjerneju zbrali lastniki razlaščenega premoženja in njihovi simpatizirji in somišljeniki iz Slovenije. Zbor po potekal pod gesлом: Oropani, skupaj! Glavna tema zabora pa bo, kako so jemali naše premoženje in kako ga (ne) vratajo. Organizatorji napovedujejo, da se bodo shoda udeležili in na njem tudi govorili: Vitomir Gros, Ivan Pučnik, dr. Rajko Pirnat, Ivan Bizjak, Marjan Dvornik in dr. Edo Pirkmajer.

Kriza povezuje stranke

Zastoj v delu skupščine pripeljal do koalicijskega dogovora — Kritika predloga volilnih enot

NOVO MESTO — 13. julija je pričel veljati koalicijski dogovor, ki so ga podpisale novomeške občinske organizacije socialistične stranke, stranke demokratične prenove, demokratske stranke in poslanski klub Zelenih. O podpisu koalicijskega dogovora so se dogovarjali tudi z drugimi, predvsem z socialističnimi demokratimi in liberalno demokratično stranko, ki pa so se zaenkrat umaknili. Koalicijski dogovor ostaja odprt za vse stranke.

Socialisti, SDP, demokrati in poslanski klub Zelenih v Novem mestu ugotavljajo podobnost svojih programskih izhodišč in ciljev, zato so tudi dogovorili za sodelovanje in skupno nastopanje. Predvsem želijo bolj organizirano nastopati v novomeški občinski skupščini in prispeti k njemu učinkovitejšemu delu. Usmerili se bodo k reševanju najpomembnejših vprašanj ljudi v občini, in to brez ideološkega razlikovanja, ki so ga ljudje siti.

V okviru pristojnosti občine si bo koalicija prizadevala zagotoviti zlasti ustvarjanje čim boljših razmer za gospodarjenje na vseh področjih, učinkovito delovanje skupščinskega sistema ter ustavnosti in zakonitosti odločanja v občini, ustrenejšo politiko urejanja prostora in varstva okolja in ustrenejšo kadrovsko politiko. Podpisniki koalicijskega dogovora so na ponedeljkovi tiskovni konferenci izpostavili krizo in zastoj, do katerega je prišlo v delu občinske skupščine in ki ga namejavajo s svojimi prizadevanji poživiti ter doseči zainteresiranost poslancev za parlamentarno delo.

Podpisnice dogovora bodo sodelovali tudi v volilnih postopkih v slovenski parlament, da bi res prišli

vanj poslanci, ki bodo kakovostno zastopali novomeške interese, da ne bomo v vseh ozirih slovenski jug. Koalicija si bo prizadevala tudi za zasedbo mest v vladnih resorjih republike s kadri iz novomeške občine. Obsoja pa dogodek, kakršen je zgodil prejšnji teden pred ljubljanskim Magistratom, uničevanje pri Sv. Urhu ter predvolilno kampanjo, kakršne se je lotil nekdajni Demos. Namesto ponuanja novega, boljšega prisača predvsem na blatenje vsevprek in vsega, preteklosti, posameznih strank in ljudi, ki niso v Demusu.

Prva skupna naloga novomeške koalicije je pa prizadevanje za sprejem čim bolj sprejemljive volilne zakonodaje. Njihovo skupno stališče je, naj na volitvah zmagoj volilci. V parlament naj bi torej prišli tisti, ki bi jih ljudje res izvolili, ne pa po raznih drugih klijuchi, nacionalnih listih ipd. Novomeška koalicija opozarja tudi na vprašljivost predlagane razdelitve Slovenije v volilne enote in okraje za volitve v državni zbor. Novomeška in ostale dolenske, belokranjske in posavske občine so povsem ponesrečeno v volilni enoti skupaj z Zasavjem. Še slabše je z okrajem. Pri teh se v Novem mestu nagibajo k drugi različici, manj slabi od dveh slabih, ki vsaj upošteva občinske meje, medtem ko jih prva povsem ignorira in deli občine na več volilnih okrajov oz. povezuje posamezne dele različnih občin. Po tej bi ljudje na primer iz Dolenjskih Toplic in Uršlja selili skupaj s Črnomalčani, podgorjanski del novomeške občine pa skupaj z Metličani.

Z.LINDIČ-DRAGAŠ

V novomeški krajevni skupnosti Center so ocenili, da je utemeljitev reforme s preveliko oddaljenostjo zdajšnje občine od občana politična parola. Pogrešajo analizo sedanje neprimerne organiziranosti občin ter jasno opredelitev ciljev reforme, pristojnosti bodočih občin in materialne osnove za njihovo

• V krajevni skupnosti Kandija-Grm so bili najostrejsi. Reformo so ocenili kot manever države za odvrčanje pozornosti od bistvenih problemov, ki jih bo država ta čas uredila po centralističnem vzorcu. Primernejša, enostavnejša in cenejša se jim kaže dograditev sedanjega sistema krajevnih skupnosti z njihovo večjo pristojnostjo in sistemskim finančiranjem. Opozarjajo tudi, da v primeru reforme mestna občina ne more prevzeti podeželskega zaledja, saj bi bil izniven cilj o občini, ki je čim bližje občanu. Podeželske bodo sicer revnejše in slabotnejše, zakon o demografsko ogroženih območjih pa ne bo omogočil skladnejšega regionalnega razvoja. Vse skrbijo tudi delitev zdajšnje občinske lastnine.

življenje. Zahtevajo, naj nova organiziranost ne prinese povečane administracije in da morajo biti vzpostavljene regije kot protutež centru. Z. L.-D.

O LOKALNI SAMOUPRAVI

ŠMARJETA — V organizaciji krajevne odbora SKD bo v soboto, 18. julija, ob 20. uri v dvorani krajevne skupnosti v Šmarjeti okrogla miza o lokalni samoupravi s poudarkom na Šmarjeti kot bodoči občini ter o tem, kaj in kako bomo oralni jutri. Gosta včera bosta dr. Jože Oster, kmetijski minister v Peterletovi vladi, in novomeški župan Marjan Dvornik. Vabljeni!

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 18. julija, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** Samopostežba Šmihel trgovina Cekar v BTC, Javna skladnišča v Bučni vasi od 8. do 20. ure: Perko, market na Otočcu • **Šentjernej:** Mercator—Standard, Samopostežba
- **Dolenjske Toplice:** Mercator—KZ Krka, prodajalna Vrelec
- **Žužemberk:** Dolenjska Market
- **Straža:** Mercator—KZ Krka, Samopostežba
- **Novo mesto:** v nedeljo od 8. do 11. ure: Mercator Standard, Pogača, Glavni trg 22 od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladnišča v Bučni vasi Perko, market na Otočcu

Vzgajanje za uspešno življenje

Akademija za življenje na Otočcu kar dobro obiskana — Prek učenja tujega jezika, tenisa in drugih aktivnosti vzgoja otrok za zdravo in uspešno življenje

OTOČEC — »Mladi akademiki v poletni šoli tujih jezikov, tenisa in zdravega načina življenja so Otočcu zelo dragi in dobrodošli gostje. S turizmom in zelenimi počitnicami je še maja dobro kazalo, nepoznavanje razmer in strah pred bližino vojnih območij ter nizke cene v Istri pa so naredile svoje. Gostov je malo, nekaj bolje se nam obeta za avgust. Tujcev pa bo največ desetino nekdanjih,« pravi direktor Krkinega hoteja Grad Otočec, Ivan Brumat.

Kot mladi »akademiki« so mišljeni otroci in mladostniki od sedmega pa tja do sedemnajstega leta, za katere so starši, zavedajoči se pomene takšne »investicije« v otrokovo vzgojo in učenje za življenje, spravili skupaj 850 mark v tolarjevskih protivrednostih, da so lahko za 10 dni prišli na Otočec. Konec preteklega tedna se je od njega poslovila letošnja prva skupina 45 otrok, zdaj je tam že druga, bosta pa še dve. Skupine so zamenjene skupaj 80-odstotno zasedene, tako da še sprejemajo prijave.

Akademijo za življenje že drugo leto skupaj organizirata turistična agencija Pionir Tours in hotel Grad Otočec v sodelovanju z ljubljansko fakulteto za šport oz. docentom dr. Otom Kugovnikom, direktorjem otoške akademije. Klub vojn in negotovim razmeram je lani imela v gosteh 162 otrok, letos pa računa na še večje število. Otroci so iz vse Slovenije, precej je novomeških, ki so vsi po vrsti presenečeni nad Otočcem. Dr. Kugovnik poudarja, da jih je na misel o akademiji za življenje po vzoru v tujini silno popularnih kamp kolodžev napeljalo vedenje, da je zaradi pomanj-

Plin v mestu

Najprej bo v središču Novega mesta — Možnost kreditiranja

NOVO MESTO — Prejšnji teden je novomeška Komunala v središču Novega mesta začela obnavljati dotrajano vodovodno in kanalizacijsko omrežje. Kasneje bodo dela nadaljevali na Mestnih njivah. Hkrati z obnovo polagajo tudi plinovod. Ulično plinovodno omrežje bo zgradila Komunala, potrabitki pa bodo morali plačati stroške za hišne priključke. Ob tem opozarjajo na lepo priložnost: Komunala bo na svoje stroške obnovila tudi vse vodovodne hišne priključke, v jarek pa bo moč skupaj položiti vodovodni in plinovodni priključek, in to do požarne pipe na pročelju hiše. Ocenjujejo, da bodo stroški plinovodnega priključka znašali povprečno okoli 25.000 tolarjev. Prav sedaj pa potekajo pogovori o možnosti kreditiranja stroškov za izgradnjo plinovodnih priključkov.

Kdor se zanima za priključitev na plinovodno omrežje, se lahko o tem poznamo po telefonu 21—514 ali pa se oglasi na Komunalni, Muzejski 5.

NOVOLES KOT DELNIŠKA DRUŽBA

STRAŽA — Na predlog sanacijškega odbora je Novoles organ upravljanja pred časom sprejet sklep, da se družbeno podjetje Novoles preoblikuje v delniško družbo v družbeni lastnini. V kratkem pričakujejo tudi sklep sodišča o preoblikovanju. V Novolesu so predpričani, da bodo poslej lažje in učinkoviteje spreminali dolgove iz prisilne povrnitve lastninske deleže. V prvih vrstah pa so sedaj dobro pripravljeni na izvajanje težko pričakovanega zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij.

PROŠT JOŽEF LAP — SREBRNOMAŠNIK

NOVO MESTO — Novomeški prošt Jožef Lap je prejšnji četrtek, 9. julija, s srebrno mašo v kapiteljski cerkvi slovesno počastil 25 let opravljanja svojega duhovniškega poklica. Ves ta čas je služeval v Novem mestu. Njegova skrbna roka in posluh za gospodarske zadeve sta se še posebej izkazala zdaj, ko se kapitelj pripravlja na 500-letnico ustanovitve. Uspešnost Lapovega duhovniškega poslanstva pa so ljudje potrdili z množičnim obiskom. Pri obredu je somaševalo 40 duhovnikov, slovensost pa so popestrile narodne noše iz Komende na Gorenjskem, kjer je proš doma in kjer je na isti dan pred 25 leti bral novo mašo.

Dovolj vode za Žaloviče

KS ŠMARJETA in novomeška Komunala sta obnovili in povečali vodovod za Žaloviče in del Toplice

ŠMARJETA — V pondeljek, 13. julija, je bila slovesnost ob dokončanju obnovljenega in povečanega vodovoda Žaloviče v krajevni skupnosti Šmarjeta. Gre pravzaprav za tri tehnološko pove-

zane objekte: vodni rezervoar, črpališče ter 1.600 m cevovoda. S tem bo preskrba na pitno vodo v teh krajih bistveno boljša.

Dosej so se Žaloviče in del Šmarjetih Toplic oskrbovali s pitno vodo iz Žaloviškega lokalnega vodovoda, vendar z izdatnostjo lokalnih izvirov ni bilo moč zagotoviti zadovoljive oskrbe za vseh 244 prebivalcev Žalovič v Šmarjetih Toplic ter živino, ki jo redijo na tem območju. Zato je novomeška Komunala v sodelovanju s krajevno skupnostjo Šmarjeta pred tremi leti začela načrtovati boljšo rešitev. Po tej zasnovi manjkoče količine vode zajemajo iz vodovodnega sistema Novo mesto v zaselku Radež, zahodno od hotela v Šmarjetih Toplicah.

Novi vodovodni sistem poteka v nizkih coni ter v 1. in 2. višinski coni. V nizkih coni se oskrbujejo z vodo naselja od zaselka Radež do kote 220 za prečrpaljivo 1,5 l/s, ki prečrpara vodo iz cevovoda v 100-kubični rezervoar, ki stoji na kote 278. V 2. višinski coni pa so naselja med 220 in 270 m nadmorske višine. Na koti 219 je prečrpaljivo z vragljeno črpalko zmogljivost 1,5 l/s, ki prečrpara vodo iz cevovoda v 100-kubični rezervoar, ki stoji na kote 278. V 2. višinski coni pa so naselja, ki ležijo med 270 in 330 m nadmorske višine, tam pa že od prej stoji 50-kubični rezervoar.

Zaradi velikega obsega del so vso stvar gradili po fazah, in sicer od leta 1990. Vrednost del presega 17 milijonov tolarjev, denar pa sta prispevali krajevna skupnost Šmarjeta in Komunala.

A. B.

Novomeška kronika

KAJ — Marioborski tednik Kaj na dolenskem koncu ni posebno razširjen, čeprav je v glavnem poznan po nagicah, katerih fotografije objavlja. Prvi je pošel, ko so bile objavljene fotografije poslancev, med njimi tudi novomeških, ki jih med garanjem v slovenskem parlamentu sem in tja »zmanjka« oz. imajo zaprite oči zaradi napetega premišljevanja, kot smo poznali lahko slišali. Sedaj Kaj tudi na dolenskem koncu ponovno zmanjkuje in govorji se, da ga mnogi s strahom odprijo. Razlog je kaj pada objavljanie pisem, ki jih je s prošnjo po pomoči z raznih koncov Slovenije in izpod najrazličnejših peres dobival pred kratkim ubiti dobrotnik Ivan Kramberger. Ne pomagajo niti mile prošnje uredništvu, da »takrat nisem mislil čisto tako« ipd. Kaj objavi tudi. Ljudstvo pa se naslaja, ko med Krambergerjevimi reweži odkriva sosedje in znance, ki to v resnicu še zdaleč niso.

PROTOKOL II — Po tistem, ko je bilo prejšnji teden obelodanjen, kako je novomeški župan Marjan Dvornik šele na koncu daljšega seznama bolj ali manj pomembnih gostov pozdravil glavnega govornika na vseslovenski veselicu. Šrečanje v moji deželi v Dolenjskih Toplicah, predsednika slovenskega predstavstva Milana Kučana, so prisla še druga obvestila o dogajanjem v Dolenjskih Toplicah. Ali je tudi sam nadškof dr. Alojzij Šuštar dal vedeti, da ga je Dvornik polomil, ali je šlo za kaj drugega, ne vemo, dejstvo pa je, da je elegantno spregledal vsi ponujeno županovo roko sprave

TRINAJSTI - Adlešičko podružnično šolo, ki je že nekaj časa precej nevarno ogrožala učence, naj bi končno začeli obnavljati. V izvršnem svetu je bilo slišati, naj bi bil začetek obnovitvenih del v ponedeljek, 13. julija. Pa je eden od očitno bolj vraževnih prisotnih ves prestrašen zavzidnil, če ne bi bilo mogoč začetka del za kakšen dan prestaviti. Bal se je namreč, da šola, ce bo bodo začeli obnavljati 13., ne bo nikoli obnovljena. Kar se tega tiče, ima človek včasih občutek, da so tudi katero drugo stvar v občini začeli graditi ali adaptirati 13. v mesecu.

SLOVENČINA - Tukajšnja Agencija za razvoj bo izdala knjigo z naslovom "Business Directory Belo krajine". Ime je res zveznečar, kar pa ne pomeni, da ga ljudje v resnicu razumejo. Business je res business, vendar mora upoštevati tudi domaci jezik.

JABOLKO - V Črnomlju je marsikdaj slišati godnjanje občanov, češ Metličani imajo to in ono, mi pa ne. Metličani imajo obvozno, poslovnotrgovski center, dokaj urejeno staro mestno jedro, mednarodni mejni prehod, porajajoča se avtobusno postajo, mi pa ne. Sprašujejo se, zakaj, prvega odgovorja pa ne najdejo, gotovo tudi zato ne, ker so do sebe preveč popustljivi. Metličani zaradi vladnosti ostajajo brez komentarja. Ena od tistih, ki se je v Belo krajino priselila z drugega konca Slovenije, je upravičeno pripomnila: "Preden se Črnomalci odločita, da bo začel jesti jabolko, jo Metličan že poje." Tudi brez komentarja.

Sprehod po Metliki

TONE PENIČ, kmetijski minister v metliški vladi, se hudeju nad kmetijskimi načrtovalcji, ki gredo po njegovem mnenju iz skrajnosti v skrajnost. Gospod Penič misli pri tem predvsem na mleko, ki ga je enkrat preveč, spet drugič premalo. "Slovenija je majhna dežela," razmišlja gospod Tone, "točno vemo, koliko nas je, zato ne bi bilo težko izračunati porabo mleka." To je res, odgovarjajo hudomušni, "toda za to je treba znati predvsem računati, a tudi krate niso več to, kar so nekdaj bile."

MOSTICEK BLIZU MLINA LASTNIKA Vinskega je močno zdelan, in če se ne bo nične lotil popravila, se lahko zgodi, da se bo kdo proti svoji volji kopjal v Obrhu. "Nekaj denarja za popravilo bi lahko prispeval Komet," je ob razpravi pripomnil član izvršnega sveta Tone Omerzel. Z druge strani je dobil odgovor: "Pa tudi Beti. Ne smemo pozabiti, da se vozijo čez mostiček na delo in v njega predvsem delavci Beti. Še posebej so težki na plačilni dan." Cenek, približno štiri milijone tolarjev, bi šel seveda iz občinskega proračuna. Verjetno tudi zato, ker se vozi čez mostiček na delo v Metliko iz Radovičev metliški župan Branko Matikovi.

METLIŠKA VLADA se je odločila razdeliti solidarnostna stanovanja, ki jih je preimenovala v socialna. To naj bi se zgodilo po hitrem postopku, kajti prav mučno je že gledati nenaseljeni blok v poslovno-trgovskem središču. V preteklosti je prihajalo do zapletov in številnih pritožb, v prihodnosti naj bi to reševalo sodišče, in ne več različne občinske komisije, ki so se izkazale za neučinkovite.

Trebanjske iveri

POŠKODBA - Poslane v zboru občin in odbornik v trebanjski občinski skupščini Alojz Metelko je na sobotnem srečanju SLS v Velikem Gabru, ko je prispeval pred mikrofon, takoj povedal, da bo krake, ker ga boli noge. Nam je že poprej zaupal, da ima nogo v macu oz. longeti, ker si jo je poškodoval na nogometni tekmi med vlasti in poslanci. Metelko ni hotel komentirati uigibanja, ali ga ni slučajno ali namerno mahnil po nogi kakšen prenivoj, poznavalci pa pravijo, da bi mu bil bolj nevaren odborniški kolega, liberalni demokrat Bruno Gričar, s katerim sta si pred kratkim nikaj ljubezenjavno dopisovala. Še zlasti, če bi Gričar slišal svojega strankarskega nasprotnika, ki je na omjenjenem srečanju dejal, da je vladu LDS "anarholiberalistična, ki nas pelje v propad."

ENERGIČNOST - Trebanjski župan Ciril Pungartnik je bil izvoljen na listi slovenske kmečke zvez, nedavno pa je prestolil k demokratski stranki. Po tej poti je krenil tudi direktor Stanovanjske zadruge Peter Brcar. Ob pripadku Bavčarjevih demokratov veljata za energična moža s precejsjno autoriteto. Tudi njun pogovorni jezik kaže odločnost, tega pa se je prepozno ovedel motorist, ki je med nedavno slovesnostjo ob trebanjski galeriji samorastnikov kot za stavo naviral plin svojega jeklenega konjčka. Rjenje motorja ni motilo le predsednika slovenskega parlamenta dr. Franceta Bučarja in župana Pungartnika, ne nezanega nekulturneza po kratkem postopku učinkovito utišal.

MINI - Anonimna, ki nam je pisal, motijo v Zdravstvenem domu Trebnje mini krila, cigarete in še kakšen "diktator"...

IZ NAŠIH OBČIN

Zanikana belokranjska regija

Črnomalci zahtevajo, naj bosta ob volitvah v državnemu zboru in državnemu svetu belokranjski občini ena volilna enota — Nesprejemljiv osnutek zakona o volitvah

ČRNOMELJ — Povsem ilegalno so Črnomalci dobili vpogled v osnutek zakona o volilnih enotah za volitve v državnemu zboru in državnemu svetu, ki takrat še ni bil nujno objavljen in tudi ne v javni razpravi. Zgrozili so se, ko so videli, da belokranjska regija, o kateri so se že izrekli delegati metliške in črnomaljske občinske skupščine, upoštevana pa je bila tudi v gradivu v zvezi s temi zakoni o lokalni samoupravi, ni kot celota zajeta v volilni okraj.

V volilnem okraju za volitve v državnemu zboru je črnomaljska občina skupaj z Dolenskimi Toplicami in Uršljinimi seli, metliški pa so dodani nekateri kraji onkraj Gorjancev. V volilni enoti za volitve v državnemu svetu pa je belokranjska regija skupaj z dolensko in posavsko regijo, kjer naj bi volili dva predstavnika v državnemu svetu. Črnomalci so na seji skupščine pretekli teden skupno menili, da takšna določitev volilnih okrajev za njih ni sprejemljiva. Res, da iz določbe slovenske ustave izhaja, da so poslanci državnega zabora predstavniki vsega ljudstva in torej ne bi predstavljali svoje volilne enote ali volilnega okraja ali posameznih družbenih

skupin ali strank. Toda v Črnomlju so prepričeni, da bi bilo res tako le, če bi v vseh volilnih okrajih volilci volili vse poslavce zborov. V resnici pa se poslanci ne bo mogel otresti močnega vpliva političnih strank. Poleg tega bo tudi njegova volilna baza od njega pričakovala, da v republiškem parlamentu pomaga vplivati na reševanje njenih problemov.

Ker je Bela krajina z obema občinama geografsko zaokrožena celota, z mnogimi skupnimi interesi in problemi, je ne bi smeli deliti in belokranjskim občinam dodajati delov drugih občin, da bi s tem najverjetnejši zadostili številni volilci. Črnomalci menijo, da bi morali obdržati obe belokranjski občini v

enem volilnem okraju in mu šele, če bi bil premajhen, dodati nekatere druge kraje. Enako velja za volilno enoto pri volitvah v državnemu svetu, saj sedanja priključitev k dolenski in posavski regiji prav tako pomeni zanikanje belokranjske regije. Belokranjci namreč želijo biti vključeni med 22 volilnih enot in imeti v državnem svetu svojega poslanca, tako, kot je zapisano tudi v ustavi. Zato so črnomaljski delegati soglasno sprejeli sklep, da črnomaljska in metliška občina izpolnjujeta pogoje za en, torej belokranjski, volilni okraj za državnemu zboru. Prav tako pa morata občini, združeni v belokranjski regiji, sestavljati eno volilno enoto, v kateri bo voljen »predstavnik lokalnih interesov« v državnemu zboru.

M. BEZEK-JAKŠE

POPRAVEK

ČRNOMELJ — Pred časom smo poročali o odločbi o začasni razglasitvi biotopa črnega močeria v območju izvirjev Jelševnice za naravni spomenik. Vendar nam je zagodel tiskarski škrat, saj je bilo med drugim zapisano, da bi po sedanjem osnutku na varovanem območju črnega močeria veljal varstveni rezim, na katerem bi bile preprečene vse vrste gradenj. V resnici pa naj bi bile preprečene le vse vrste gradenj in posegov, ki bi lahko neposredno ali posredno onesnažili podzemno vodo oz. spremenili življenske razmere.

JAZZ PARTY V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ — V Mladinskem kulturnem klubu Bela krajina bo v soboto, 28. julija, ob 22. uri koncert Ljubljanske jazz selekcije. Nastopili bodo priznani solisti: Ogrin s trobento, Gajic na bobnilih, Pečenko na klavirju ter Novak z basom. Izvrstni kulturni dogodek bo prvi te vrste v Beli krajini.

ČRNOVSKA KOPALIŠČA sameva — V GTM ne pričakujejo množičnega turizma — Posvetili se bodo vsakemu posamezniku posebej

METLIKA — Podjetje Gostinstvo in turizem Metlika (GTM) ima ob Kolpi določitev, v Podzemljiju in Metliki. Čeprav je bilo zadnje mesece veliko besed o tem, ali se bo v mejni Kolpi moč kopati in čolnariti ter ob njej taboriti, pa so, ko se je ta že vedno najčistejša in najlepša slovenska reka, dovolj ogrela, kopalci brez kakršnih koli zadržkov dodobra zasedli njene bregove. Tako je tudi GTM odprl svoji kopališči.

Kopalci, zlasti pa prve obiskovalke, ki so prišli na kampiranje, je v Podzemljiju presenetil počiščen in urejen prostor za šotorje, ki ga je v preteklih letih dodobra zaraščal grmovje. »Čeprav načrtujemo, da bo kamp dokončno urejen do prihodnjega poletja, tudi letos pričakujemo precej obiskovalcev. Seveda načrtujemo že za drugo leto, ko bi v prijetnem okolju lahko ponudili celo šolo v naravi,« pravi v.d. direktorje GTM Vera Pešelj. Ob tem pa ne pozabi omeniti, da so v biseju, ki so ga odpri pre dvema tednoma, letos poleg pijače ponudili tudi na hitro pravljeno hrano.

Medtem ko je bilo minule dni, pred nedeljskim deževjem, v podzemeljskem kopališču precej živahnio, pa je metliški, ko, eto tudi tam že odprli bife, samevalo. In to kljub temu da so šotorje, namenjeni beguncem, v katerih pa le-ti niso nikoli bivali, že pred časom podrli in odpeljali. Morda nekateri moti, da morajo na kopališče skozi mejni prehod, kjer pa so objubljiv, da kopalem ne bodo delali težav. »V Metliki je kopališče, tudi na račun begunskega centra, že urejeno kot kamp. Res je, da je vedno možnost, da bo tam begunki center, a mi ne čakamo na begunce, pač pa smo kopališče odprli našim kopala-

M. B. J.

Mestno jedro pod drobnogledom

Absolutvka arhitekture Marija Prašin se je lotila obdelave ureditve vseh treh trgov v metliškem starem mestnem jedru — Še veliko dela

METLIKA — Vprašanje o tem, kakšna naj bi bila ureditev metliškega starega mestnega jedra, je bilo že veliko, narejenega pa je bilo zelo malo ali skoraj nič. Zato se tega obsežnega in zahtevnega dela v diplomski nalogi lotila Marija Prašin iz Rosalnic pri Metliki, absolutvka ljubljanske šole za arhitekturo. Pod mentorstvom prof. dr. Stanka Kristla in somentorstvom prof. dr. Jožeta Koželjha je analizirala vse tri trge, sedaj pa se namerava podrobnejše lotiti Mestnega trga.

»Razen katastrskega in urbanističnega načrta ni bilo pri urejanju starega mestnega jedra, narejenega ničesar, na kar bi se lahko uprla. Tudi na novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine imajo za ureditev starega dela mesta le okvirna določila, ne pa natančnih, zlasti ne za arhitekte,« pravi Marija. Začela je z analizo vseh treh trgov, od prebivalstva, hiš, seda-

nega prometa, funkcije mesta, prostorskih kvalitet. Tako je prišla do zaključka, da je glavni namen mestnega jedra obdržati v njem življene na področju

njega prometa, funkcije mesta, prostorskih kvalitet. Tako je prišla do zaključka, da je glavni namen mestnega jedra obdržati v njem življene na področju

Marija Prašin

IZ NAŠIH OBČIN

Cincanje ali modra odločitev?

Bo Stoničev grad končno občinski?

ČRNOMELJ — Daljnega lanskega aprila so delegati črnomaljske občinske skupščine razpravljali o muzejski dejavnosti in ureditvi ustreznih prostorov za muzejsko zbirko v mestu. Muzejski mu poslušati bi bil za najbolj primerni. Stoničev grad in oddelki za družbeni razvoj si že precej časa prizadeva, da bi hišo odkupil. Te zgodbe o jari kači pa, po sklepnu delegatu na zadnji skupščini sodeč, ne bo še tako kmalu konec. Lastnik polovice hiše, Jože Kuzma, je namreč pristal na prodajo svojega dela stavbe, če mu občina zagotovi drugo primerno hišo.

Na občini so zares našli hišo na Ločki cesti, ki jo je lastnik Zdravko Jakovac pripravil prodati za 10 milijonov tolarjev. S tem bi se vsa zgodba tudi končala. Toda v skladu z zakonom o prometu z nemotinami so morali naročiti cenitev občeh stanovanjskih hiš. Tu pa se začenja zapleti. Cenilec je prometno vrednost Jakovčeve hiše ocenil na dobro 7,5 milijona tolarjev, polovico Stoničevega gradu pa na nekaj več kot 4,1 milijona tolarjev. Glede na tolikšne razlike v ceni po veljavnem zakonu nista mogoča ne odkup ne menjava. Upravljena bi bila glede na spomeniško vrednost Stoničevega gradu le, če bi na skupščini občine ugotovili, da je za Stoničev grad podan javni interes.

Stonicev grad je še edina mestna hiša, ki bi jo lahko ohranili, saj so Kobetičev grad, ki je imel velik pomen v črnomaljski mestni vrednosti, pred leti porušili, v Vinškem dvorcu pa je gostilna. In kaj lahko se zgodi, da bo tudi v Stoničevem gradu. Toda kljub zagotovilom, da denar za nakup nadomestne hiše je v čaka na vezani vlogi ter da se morajo delegati le odločiti, ali grad hočejo ali ne, je bilo med delegati več kot preveč pomislev. Res je, da lastnik Kuzma sploh ne sili iz gradu, v katerem da prav dobro živi, pač pa želi, če hočejo njegov grad, dobiti med delegati več kot preveč pomislev. Razumljivo, da se je ob takšni dilemi težko odločiti, zlasti, ker so delegati dobiti gradivo na klop, tako da se niso mogli posvetovati niti v poslanskih klubih, kaj sele z volilno bazo.

Odlöčitev o usodo Stoničevega gradu so preložili na jesensko sejo skupščine, če ne bo takrat že prepozno. Cincanje in nato objokovanje, kot je bilo v primeru Kobetičevega gradu in Vinškega dvorca, bi se v tretje kaj lahko ponovilo tudi pri Stoničevem gradu.

M. BEZEK-JAKŠE

- Sonce je univerzalno zdravilo iz nebeske lekarne. (Kotzue)
- Človek je toliko bogatejši, kolikor več stvari se je sposoben odreči. (Thoreau)
- Kjer je bilo največ tako imenovane pozitivne religije, je bilo vedno najmanj morale. (Semue)

Še so brez upravnika stanovanj

Čeprav odločitve še ni, se tehnicna nagiba v prid Komunale — Terca ni za drobiti — Lastniki stanovanj se ne morejo ogreti za dodatno obremenitev

TREBNJE — Prilagajanje novemu stanovanjskemu zakonu teče v slovenskih občinah zelo počasi. Občinjarji v zadnjem času pogosto sprašujejo ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora, ali je možno, da bi občinski upravni organ opravil tudi funkcijo upravnika stanovanj in stanovanjskih hiš po novem stanovanjskemu zakonu. Mnenje republikancev je, da narava dela upravnih organov tega ne omogoča, da pa bi morebiti lahko prevzeli posle upravnika izključno za tiste stanovanjske hiše in

kupci stanovanj, ob tem pa so se ljudje finančno izčrpali, zato zdaj ni večje zagretosti za plačevanje nove obveznosti lastniškega stanovanja,« pravi Klementič.

Direktor Komunale Trebnje, Pavel Jarc, je trebanjski vladi predlagal, naj sprejme ustrezen sklep o določitvi za vse občinske stanovanje. Predsednik zbornika lastnikov bodo posredovali zahtev, da bi čimprej vrnili pogodbne o upravljanju za 35 stanovanjskih hiš v Trebnju, Mokronogu in na Mirni, seveda z željo, da bi jih podpisalo čim več lastnikov. Po razpoložljivih podatkih je trenutno v občini 669 stanovanj, od teh je lastnik 156 enot KPD Dob, ki še tudi ni določil upravnika, čeprav so se predstavniki Komunale pogovarjali z njimi

in jim posredovali ponudbo. Vseh objektov, ki so predmet upravljanja v občini, je 97, samo KPD Dob je lastnik 27 zgrad. Doslej je Komunala imela pri določanju upravnika za približno

190.000 tolarjev administrativnih in drugih stroškov, kar je bil pri nekaterih članih izvršnega sveta povod za dokaj kritične pripombe.

P.

Nadomestilo za porušene cerkve

Gradnja v Kočevski Reki

Kočevska še vedno zapostavljena

Protestna akcija?

KOČEVJE — Minulo sredo so na razsirjeni seji predsedstva kočevske občinske skupštine obravnavali težave tistih krajovan Osilnice in Poljanske doline, ki so zaposleni na Hrvaškem oziroma iz Hrvaške prejemajo pokojnino. Tragična usoda teh ljudi je vzpodbudila polemično razpravo, v kateri je bilo izrečeno veliko gremkih besed ob ugotovitvah, da Kočevska ostaja zapostavljena, pa tudi ostrih in kritičnih pripomemb k delu vlade. Če se bo to nadaljevalo, bodo organizirali protestno akcijo.

Težave okoli 45 ljudi, ki delajo na Hrvaškem, im približno 40 upokojencev, ki prejemajo pokojnino iz Hrvaške, so posledica neugodne menjave dinarjev v tolarje. Po zamjenavi razpolagajo le z okoli 2.000 ali nekaj več tolarji, zato je razumljivo, da se obračajo na občino s prošnjami za socialno pomoč. Ker je kočevska občina brez denarja, njihovih problemov ne more reševati. Predsednik izvršnega sveta Alojz Petek je ob tem povedal, da posamezne primere sicer skušajo reševati tako, da ljudem, ki imajo možnosti in znanje, svetujejo, naj pričnejo delati doma; četudi je pri tem mizeren zaslužek, je to še vedno neprimereno boljše, kot če delajo na Hrvaškem.

Razpravljalci so menili, da bi morali pokojnino urediti z meddržavnim sporazumom tako, kot se delo povod v civiliziranem svetu. Glede plač, pri katerih to ni možno, pa so bili mnenja, da bi morala ceno osamosvojitev, ki nastaja na lokalnih ravneh, plačati republiki. Menili so tudi, da se kočevski poslanci v republiški skupščini ne zavzemajo dovolj in da bi morali nastopati bolj oстро, predvsem pri prikazovanju specifičnosti kočevskega prostora.

Ob izraženem mnenju, da Kočevci občutijo bistve zapro področje kot eksteritorialno področje, in ob dejstvu, da je gradnja ceste v Poljansko dolino na odseku Mozelj — Knežja Lipa zaradi pomanjkanja denarja ustavljena, so se razpravljalci razširjene seje predsedstva strinjali z oceno krajovan Osilnice in Poljanske doline, da je bila izgradnja nedavno odprte ceste Kočevska Reka — Jelenelo sramotno dejanje. Izgradnja je namreč podvijala povezavo Kočevske Reke z Ljubljano, medtem ko so nekateri predeli Kolpske in Poljanske doline skorajda odrezani od sveta.

M. LESKOVŠEK-SVETE

«FRESKA» Z BARVAMI IN LAKI

SEVNICA — V starem mestnem jedru na Glavnem trgu je Sevnican Sandi Kostanjšek odprl v pritličju stanovanjske hiše Kladnikovih, tam, kjer je imel nekdaj lokal Peko, novo prodajalno z barvami, laki, keramiko in še nekatere potrebščinami za urejanje in lepšanje, predvsem notranjščine domov. V specializirani prodajalni «Freska» mu bo pomagal domaćin Boris Kladnik.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NOVA MAŠA — Nedeljska nova maša v Boštanju je klub slabemu vremenu privabila veliko množico ljudi od blizu in daleč. V bogati povorki, ki je posprenila novačnika Martina Liscu z Lukovca do župnijske cerkve, so bile med drugim tudi sevnitska godba na pihala in številne narodne noše. Novačnika je prišla pozdraviti župnišče sevnitska županja Breda Mijočić. V bogato okrašeni cerkvi so mnogi ljudje zdržali do konca maše. Novačniku so sorodniki prinesli darila (na posnetku mu sestra Alenka izroča kriz). Maševala sta tudi domaćina Mirko Simončič, ki je imel tu novo mašo pred 13 leti, in Jože Andoljšek, ki je pel novo mašo tri leta pozneje, zdaj pa poučuje verouk na slovenski gimnaziji v Celovcu. Obredeje spremilajo ubrano peče cerkvenega pevskega zborja. (Foto: P. Perc)

Na Cirniku so odrezani od sveta

Vaščani se najbolj jezijo na KS Šentjanž in cestarje, pravijo pa da jih zapostavlja tudi sevnitska občina — Najprej posodobitev ceste Podboršt—Veliki Cirnik

VELIKI CIRNIK — Vaščani Velikega Cirnika so klub plačevanja raznih samoprispevkov še vedno brez cest, ki bi zaslужile to ime in telefonskega omrežja, zato so v zadnjem času ogorčeni začeli opozarjati, da je skrajni čas, da odgovorni nekaj denarja usmerijo tudi na to obrobo sevnitske občine. Pri dosenjih delih, kot sta bila denimo ureditev ceste proti Krmelju prek Stražberka in vodovod, so bili vaščani prepričeni sami sebi. Ne bi radi, da bi se zgodbava ponovila zdaj še na odsek ceste proti Roženberku, saj trebanjska občina že pripravlja traso ceste od Jesenic do Roženberka celo za asfaltiranje.

Na tem odseku pričakujejo vsaj najnujnejša vzdrževalna dela, novomeški cestari naj bi končno le uredili tudi odvodnjavanje in prepuste, ne pa da pošljajo na cesto le greder. Ker se bojijo, da bi zaradi pomanjkanja denarja dela ostala nedokončana, zahtevajo, naj se

vsa dela prično iz smeri Velikega Cirnika. Temu v prid govorji dejstvo, da so najbolj nevarni in najbolj uničeni ravno deli cestišča na klancih tik pod vasio, tako iz sevnitske kot iz trebanjske smeri. Vaščani Velikega Cirnika so na delovnem sestanku razširjenega gradbe-

Eksminister o denacionalizaciji

Javna tribuna o lastnjenjenju in denacionalizaciji — Gost tribune dr. Rajko Pirnat: »Iz socializma in Jugoslavije smo se poceni izvlekti!«

RIBNICA — 8. julija zvečer je bila v Miklovi hiši v Ribnici javna tribuna o lastnjenjenju in denacionalizaciji. Organizator tribune je bil občinski zbor SDZ — NDS Ribnica, gost pa predsednik SDZ — Narodnih demokratov in prejšnji pravosodni minister dr. Rajko Pirnat ter član te stranke, g. Umek.

V uvodni očitki sedanjega političnega trenutka je dr. Pirnat dejal, da se je Slovenija iz socializma in Jugoslavije izvlekla sorazmerno poceni. Kakšen naj bi bil njen prihodnji razvoj, je nakazal s predstavljivo programa njihove stranke, pri čemer je poučaril prizadevanje za uveljavljanje narodnih interesov in polno uveljavljanje tržnega sistema in demokracije. Poleg nekaterih očitkov Drnovških vlad in ekonomskemu programu, ki da je v bistvu le posodobljen Markovičev program, je dr. Pirnat kritično spregovoril tudi o zakonu o državljanstvu, o SDK, ki jo je označil kot tipično socialistično iznajdbo, in o moralnih razlogov, saj prinaša popravljanje krivic, pa tudi iz ekonomskih.

Med problemi denacionalizacije je dr. Pirnat navedel, da še ni sprejet zakon o slovenskem odškodninskem skladu. Tega ne bo, dokler ne bo sprejet zakon o privatizaciji. Prav v zvezi s tem pa je g. Umek kritično spregovoril o našem skupščinskem sistemu, še vedno veljavnemu Markovičevemu zakonu pa je pripisal krivdo za divje privatizacije. Kot »lopovčino« je označil tudi predlog zakona za sanacijo bank. Po njegovem

da je zakon veljavен in se zato mora izvajati. Povedal je, da se narodni demokrati zavzemajo za dosledno izvajanje zakona o denacionalizaciji, ker je denacionalizacija ena pomembnih poti pri lastnjenjenju. Pomembna je iz moralnih razlogov, saj prinaša popravljanje krivic, pa tudi iz ekonomskih.

Med problemi denacionalizacije je dr. Pirnat navedel, da še ni sprejet zakon o slovenskem odškodninskem skladu. Tega ne bo, dokler ne bo sprejet zakon o privatizaciji. Prav v zvezi s tem pa je g. Umek kritično spregovoril o našem skupščinskem sistemu, še vedno veljavnemu Markovičevemu zakonu pa je pripisal krivdo za divje privatizacije. Kot »lopovčino« je označil tudi predlog zakona za sanacijo bank. Po njegovem

da je zakon veljavен in se zato mora izvajati. Še posebno jih je zanimala realna vrednost posebnih listin, ki so jih prejeli Rikovi delavci kot razliko za premalo izplačane plače. Gosta sta bila nad dejstvom, da se izdajajo takšne listine, raho preseñečena in nista dala konkretnega odgovora na lastnjenjenje. Ker listine niso podpisane oziroma jih ni podpisal generalni direktor Rika Stanislav Skrabec, je dr. Pirnat celo izrazil dvom o veljavnosti oziroma vrednosti teh listin, s katerimi naj bi, kakor je sicer zapisano v 62. členu kolektivne pogodbe za kovinsko in elektro industrijo Slovenije, delavci sodelovali v procesu lastnjenjenja podjetja ali pa jih prijavili v stečajno maso.

vem miniju bi bil sprejemljiv zakon razpis delnic teh bank.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ŽENSKI ZVEZI NI VSEENO

KOČEVJE — Slovenska ženska Zveza pri SKS Kočevje je bila ustanovljena na letni konferenci stranke 9. maja letos. V svojih vrstah ima ta čas 60 članic, deluje teoretično in praktično. K praktičnemu delu štejejo zbiranje hrane za begunce pod gesmom »1 kg hrane na enega begunca«. Prvo zbiranje so izvedli v maju, ko so zbrali okoli 250 kg hrane in jo izročili kočevski Karitas. Podobno akcijo so ponovili v torek, 7. julija, v prostorih Karitasa. Dobro obiskana okrogla miza pod naslovom »Ni nam vseeno, kako so vzgojeni naši otroci« pomeni teoretičen korak naprej v delovanju zvez. Uvodno razmišljajanje je imela predsednica občinskega odbora prof. Meta Prelesnik, nato pa se je razvila živahnega debata. Ženska zveza meni, da je treba v šoli dati več poudarka vzgoji kot izobraževanju, predvsem pa odgovornosti in spoštovanju. Beseda je stekla tudi o filmu »Nemi krik«. Menijo, da će bo strokovni svet pri Zavodu za šolstvo prepovedati predvajanje filma, je treba odločno zahtevati, naj nastopi tudi zoper vse tisto, kar v vsakdanjem življenju na vsakem koraku žali mlado dušo in sila nekateri mladi ljudi h gnusu do življenja.

M. G.

JUBILEJNA OSLOVSKA NOČ

MOŽELJ PRI KOČEVJU — Tradicionalna »Oslovska noč«, že deseta povrsti, bo letos 18. julija v središču »Oslovine mozeljske«, Mozil. Na tej zabavi prireditvi bodo tokrat med drugim nastopili ansambel Pop design, ansambel Toneta Žagarja, sestri Dimnik, humorist Ribniški sverer in morda še kdo. Organizatorji napovedujejo, da bo »Oslovska noč« tudi letos prava norišnica.

GRILCU ZLATA MEDALJA

SEVNICA — Šahovski klub Milana Majanca iz Sevnice je organiziral turnir drugokategornikov. Igralo je 10 igralcev iz Sevnice in Krškega. Igrali so po turnirskem sistemu enokrožno, tempo igranja je bil 50 poten na igralca v dveh urah ter še 25 poten v eni uri nadaljevanja, če igra ni prej končana. Prvo mesto je osvojil Andrej Grilc (ŠK Milan Majcen, Sevnica) 8 točk (2,5), drugo Jože Kolman, prav tako iz ŠK Milan Majcen, Sevnica, 8 točk (2), s tem pa sta se uvrstila v prvo šahovsko kategorijo. Tretje mesto je dosegel Robi Volčanšek.

J. B.

CESTE KOT KOLOVOZI — Na Velikem Cirniku v šentjanških hribih se ljudje že nekaj časa hudejo, da nanje »dolinci«, tako tisti v krajevni skupnosti, kateri gospodijo na sevnitski občini, vse preveč pozabljajo. Zato so brez pravih telefonskih in cestnih povezav s svetom, kmetije pa se še hitreje praznijo. Vse to in še kaj so vaščani 3. julija zvečer povedali v brk predvsem funkcionarjem KS Šentjanž, nekaj pa jih je slišal tudi predstavnik novomeškega cestnega podjetja Franc Povše, ki pa je obljubil vaščanom, da bo poskrbel za boljše vzdrževanje ceste proti Jesenicam. Odsek proti Šentjanžu, do Podboršta, naj bi v makadamski izvedbi posodobil Marjan Kotar iz Velike Sevnice, ki je prinesel kar na sesanek (na posnetku) najugodnejšo ponudbo. (Foto: P. P.)

Drobne iz Kočevja

LOKALNA RADUJSKA POSTAJA — Kočevci ne nasprotujejo prizadevanjem za ustanovitev lokalne radijske postaje, zanima pa jih, kolikšen del kočevske občine bo lahko spremjal program Kočevski val bodočega Radia Kočevje. Odgovor na to vprašanje bo prinesla študija slišnosti, katere izdelavo bo naročilo podjetje Univox pri RTS - Oddajnik in v zveze na zahtevo predsednika kočevske občinske skupščine.

BREZ NERELJNHI OBLJUB — Ko sto kočevski župan dr. Mihael Petrovič in predsednik izvršnega sveta Alojz Petek rokometaščin kočevske Opreme čestitala za drugo mesto, osvojeno na državnem pokalnem tekmovanju, dekletom ob tem nista dala nobenih nerečnih obljub. Nista obljubila, da jih bo občina kot predstavnice Kočevja na evropskem pokalnem tekmovanju denarno podprtja, niti ne, da jih bo v bližnjem prihodnosti ne bo več potrebljeno trenirati in igrati tekme v Ribnici, kot počno sedaj, ker v Kočevju za to nimajo primerne športne dvorane. Tudi dekleta niso obljubila nemogočega. Kapetanka ekipe Irena Bejkovič je denimo dejala, da brez večjih okrepitve z novimi, dobrimi igralkami (te pa pač niso poceni) na evropskem pokalu nimajo dosti možnosti.

PRISPEVEK ZA CERKEV — Da predsednik SKD Lojze Peterle ne pozna šale, je ugotovil podpredsednik SKD Kočevje Bogomir Štefančič na okrogli mihi na temo SKD - stebri slovenske državnosti, ki je bila prejšnji mesec v Ribnici. Ob Štefančičevi ugotovitvi, da nova vlada gradnjam cerkva ni tako naklonjena, kot je bila Peterleto, da je prehitro prepustil krmilo države, saj jim za gradnjo cerkve v Kočevski Reki še ni uspelo pridobiti republiških sredstev, je Peterle odgovoril tako, da je Štefančič izročil prvi, osebni denarni prispevek za gradnjo te cerkve.

Ribniški zobotrebci

JAVNE TRIBUNE — Javne tribune so v Ribnici praviloma slabno obiskane. Medtem ko so ribniški krščanski demokrati, ki so organizirali javno tribuno v petek, 26. junija, kot razlog za majhno udeležbo lahko navedli finalno nogometno tekmo v evropskem pokalu, pa se narodni demokrati minuto sredo na kaj podobnega niso mogli sklicevati. Ker je bila v obeh primerih tema javne tribune lastnjenje in denacionalizacija, je umestno vprašanje, ali je ta, sicer aktualna in zanimiva tematika za ribniške prebivalce resnično tako zanimiva, kot stranke predvidevajo, da naj bi bila.

OBRAVNAVA GRADIV — Poslanski klub slovenskih krščanskih demokratov občine Ribnica je nekaj dni pred zadnjim skupnim zasedanjem vseh treh zborov ribniške občine obrazoval skupščinsko gradivo in pisne pripombe nanj posredoval predsedniku občinske skupščine Francu Mihelicu. Takšen način dela je župan pozdravil. Izrazil je upanje, da bodo njihovemu primeru sledili tudi drugi poslanski klubi.

Sevnški paberki

ZAPRAVLJIVČKI — Boštančani so povedali, da je bil po scenariju sprva v nedeljo predviden prihod novomešnika Martina Lica z Lukovca z zapravljevčkom od kapelice v Dolnjem Boštanju do župnijske cerkve. Deževno vreme je verjetno pripravilo, da so pisano povorko krasili namesto zapravljevčkov štirje mercedesi z zaporednimi registrskimi številkami od KK R2-002 do KK R2-005, ki so parkirali med staro šolo in cerkvijo v nekoli drugačnem zaporedju, kot so četverica nazakovale registrske tablice. Ljudje so komentirali, da se je četverica s svojim prispevkom odkupila za morebitne grehe v preteklosti in sedanosti, ostalo pa je celo nekaj rezerve za velikopotezno prihodnost.

FIFA — V nedeljo pozno popoldne je na Studencu pred gostilno Janc po zaključku prve gorske hitrostne avtomobilskih dirk za državno prvenstvo Slovenije razburjen in glasen predstavnik Adam Racing Teama nekoliko zavlekjal zaključno ceremonijo. Možak je zahteval, naj organizator podeli pokale tudi tekmovalcem, ki so tekmovali v skupini Dailhatsu, čeprav je tehnična komisija ugotovila manjšljivosti. Silak je k sreči grozil le s FIFA, z medianordno nogometno organizacijo, in s tem dokazal, kako se spožna na avtomobilizem. Organizacija dirke od Impolce do Studenca je sicer imela tudi po besedah tistih, ki so skrbeli za njeno varno izvedbo, precej pomajkljivosti, vendar jih lahko, ker gre za prvi pojizkus, še nekako oprostijo. Še najboljša sta bila odlično ozvočenje in predvsem s številnimi informacijami oborožen napovedovalce Brane, čeprav se mu je uvodoma zarekel, ko je poveljnika sevnitskih gasilcev Janka Stoparja prekrstil v Janka Ropreta.

* Smeje se in svet se bo smejal z vami, jočite in jokali se boste sami. (Wilcox)

Krške novice

LIST - Nekaj juter nazaj se je na občinskih vratih pojavila fotokopija objave iz slovenskega Uradnega lista. Na njej so bila z rdečim podčrtana imena soustanoviteljev, morda bolje rečeno, lastnikov mestne hranilnice Krško. Tu so se veličastno bleščala tudi imena predsednika izvršnega sveta Franca Černelča, sekretarja Franca Glinška in podjetja Poini oz. Kanja, s katerim se enači Igor Avsec, nekdanji upravni delavec. Kot se je fotokopija nenadoma pojavila na vratih, tako je od tam mahoma izginila, tako da se ne ve, kdo je bil zraven pri obesjanju in kdo pri snemanju.

POLITIKA - Včasih sklicejo sejo krške občinske skupščine in delegati ne pridejo, tako da je parlament nesklepčen. Včasih se jih vabilu odzove dovolj. 9. julija jih je prišlo presenetljivo veliko in so večinoma zdržali od 15. ure do polnoči. Torej ni res, da se delegati ne zanimajo za delo, potrebujejo samo prave teme. V četrtek je očitno šlo za takto temo. Pogovarjali so se, če imajo še politično radi Franca Černelča in vladu ter Vojko Omerzu kot predsednika skupščine. Glede vlade so glasovali o nezaupnicu, pri prvem možu parlamenta pa je šlo za glasovanje o zaupnici, tako da so Černelča et. comp že v izhodišču "polili z gnojnico". Grmenja je bilo sicer ta večer veliko, dečja pa malo, saj je ob urah strahov skupščina postala nesklepčna.

KAJ ČE BI ODELETI - Krški izvršni svet je prejšnjo sredo misil povišati stanarine, saj je imel na dnevnem redu predlog za to. Na koncu razprave je pustil omenjene cene nespremenjene. Najbrž so si možje mislili, da je bolje, če na seji tega dne povišanje odložijo. Že v sredo se je namreč po Krškem šušljalo, da bodo naslednji dan mogoče odstavili občinsko vladu. Zato je bilo pametnejce počakati in prepustiti morebitno povišanje novi vladai, naj se ta zameri ljudstvu.

Z A O B R T I N P O D J E T N I Š T V O

KRŠKO — V krški občini zdaj še ne bodo ustanovili sklada za razvoj malega gospodarstva. Tako so se odločili na seji parlamenta. Kolikor je znano, obrtniki in podjetniki podpirajo ustanovitev takšega fonda.

Novo v Brežicah

KOPALIŠČE - V Čateških Toplicah je taka voda, da je kopalec dobeseš moker, če skoči v bazen, za kar gre ustanovi, ki je toplo vodo imenito prestregla v bazenu, slapove in druge krasne reči, vsa pojhvala. Ko kopalec prileže iz vode, se lahko sleče in si nataknke hlače v posebni kabini, za kar gre ustanovi, ki je dala postaviti te platne separeje, kajpak pojhvala. Ko si kopalec v kabini čoli obuti čevlje, si mora praviloma strgati z nog blato, kajti hoče nočč stoji v razmocenem zemljišču. Rešitev bi bila, da bi se prihajali kopat na Čatež bosonogi, ali pa, da bi bazenski mojstri vrgli v kabine na tla navzkriž dve dečki. Najbolj iznajdljivi obiskovalci grozijo, da bodo v bazenu privlekli k Mokric "umetno travo", ki se rabi pri svetovljanskem golfu.

PREDSEDNIK - Po Brežicah se govori, da to mesto ne bo več slovenski jug, kot rado komu uide. Čast in slavo naj bi Brežice dobole z novim predsednikom, ki menda v teh dneh kot bodoči predsedniški kandidat že zbira podpise. O nekem brežiškem predsedniku se menijo od Prekopove do Bizeljskega. Mnenja so kaj deljena. Eni si manj roke, češ to bo pravi predsednik, saj bo dal tisoč mark vsakemu, ki bo podpisal zanj. Eni pravijo, da ima vse, kar je potrebno za samostojne predvollne nastope, manjka da samo še opica.

LUČI - Na Veliki Dolini imajo menda na dveh krajih zložene neke kovinske cevi in kabel. Krajani so še zmeraj prepričani, da je omenjeni material prizadelen za javno razsvetljavo v vasi, čeprav je od dneva dostave teh cevi in kabela pretekel že veliko časa in bi se lahko kaj razložilo drugače. Kandelabri za luči so preraščeni z raznovrstnim zelenjem, v tem tiči razlag, zakaj ni še nihče prisel napeljat javno razsvetljavo. Med zelenjem so namreč tudi koprive in projektanti se verjetno bojijo, da bi jih opekelo, če bi brskali za cevimi.

I Z B R E Ž I Š K E P O R O D N I Š N I C E

V času od 4. do 11. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Jožica Milič iz Brežic — Sandija, Blaženka Bogdan iz Brežic — Dominika, Sonja Sušec iz Leskovca — Venes, Melita Vučanjič iz Brežic — Špelo, Renata Tomšič iz Bučka — Aleša, Marija Malus iz Oršča — Janja, Jožeta Umek iz Križ — Tatjana, Irena Lahovič iz Srebrenika — Manuela, Ljubica Arh iz Selca — Andreja, Jasna Tukara iz Sevnice — Marjana, Petra Pezelj iz Jesenic na Dol. — Jerneja, Irena Kranjec iz Mal. Kamna — Mateja, Darja Rupret iz Vel. Kamna — Maj, Jožica Kolman iz Volčjega — Sašo in Ivica Sotelski iz Dedinje vasi — Tadeja. Čestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

Vlada bi šla preko stroke

O deponiji Ravno

RAKA — Potem ko so na seji krškega izvršnega sveta pred časom razpravljali o bodoči deponiji komunalnih odpadkov v krški občini in je vlada nekako podprla predlagano lokacijo Ravno, so se v krajevni skupnosti Raka spet začele razprave o odlagališču. Na Raki se sprašujejo, zakaj krški izvršni svet vztraja pri deponiji Ravno, ko pa so strokovne študije pokazale, da je omenjeni prostor neprimeren v več pogledih. Kot pravi Jože Žabkar, delegat KS Raka v zboru krajevnih skupnosti krške občinske skupščine, je najnovježje izvedensko mnenje iz Instituta Jožef Stefan v Ljubljani samo dodatno potrdilo, da je Ravno kot lokacija za odlagališče neprimereno. Žabkar ima v mislih ugotovitev specializirane skupine SEPO, in sicer, da je lokacija Ravno z vidika naravnih geoloških in hidrogeoloških pogojev neprimerena. Lokacija Ravno je v bližini Krakovskega gozda. Če bi se s smetišča širil požar, bi lahko ogrožil Krakovski gozd. Prisekana piramida kot končna oblika deponije je za ta prostor neustrezná. Tudi glede smradu in hrupa je Ravno manj primerna lokacija, še ugotovila SEPO.

V KS Raka so prepričani, da je območje načrtovane deponije pregosto naseljeno, saj so najbliže hiše oddaljene komaj kakih 50 m od predvidenega komunalnega objekta. V pasu 500 do 1.000 m so štiri naselja. Tako objudeno območje smatra najnovježje vladne namere, da Ravno dobi odlagališče, za docela zgrešene, še posebej, ker je za odlagališče predviden nekdanji Kremenski peskokop, le-tega pa je to podjetje dolžno sanirati po odlokui, ki ga je 1991. leta sprejela krška občinska skupščina.

Krajevna skupnost Raka, katere stališča je v glavnem Žabkar predstavljal na nedavni seji krške občinske skupščine, se ne čuti dolžno pristati na gradnjo omenjenega odlagališča, saj v preteklosti na občini ni imela posebne protekcije. Žabkar na podlagi strokovnih mnenj o deponiji predlaga, naj krški izvršni svet pošteje drugo lokacijo. »Ce se pogovarjam o regiji Posavje, poglejmo po Posavju! Na tak obširnem in razgibanem terenu so gotovo primernejše lokacije, ki bi jih bolj kot Ravno podprla tudi stroka,« meni Jože Žabkar.

L. M.

Na Raki ekologi in biologi

Od 1. do 4. avgusta bo na Raki mednarodni tabor

RAKA — Tu bo od 1. do 10. avgusta mednarodni ekološko-biološki tabor Raka 92. Udeleženci tabora bodo obiskali jedrsko elektrarno Krško in Kostanjevico na Krki in poslušali predavanja. Mag. Mitja Brelic bo govoril 4. avgusta o svetovni ekološki konferenci UNCED v Rio de Janeiro. Alfred Železnik in Ivan Tomšič bosta 6. avgusta predstavila posledice uporabe jedrske energije za okolje. Dr. Tone Wraber bo na taboru predaval o naravnih znamenitostih Slovenije, mag. Toni Trilar bo govoril o parazitih in sesalcih na Slovenskem. Nejc Jogan pa je svoj napovedani nastop strnil pod naslovom Trave — neznanne znanke. Tabor na Raki, ki bo potekal pod strokovnim vodstvom mentorjev, organizirata gibanje Znanost mladihin v AEGEE Ljubljana. Slednja predstavlja ljubljansko podružnico istoimenske evropske študentske organizacije. AEGEE je nedoblikonsna in nepolitična organizacija, ki članom omogoča spoznavanje tujih načinov življenja, kultur, jezikov, zavaha in pridobivanje znanj v različnih področjih. Podpirajo jo ugledne evropske osebnosti, kot so Jacques Delors, François Mitterrand, Giulio Andreotti in drugi.

IZ NAŠIH OBČIN

Socialni službi ne zmanjka dela

Dejavnost Centra za socialno delo pred izvršnim svetom — Pomoč mladostnikom daje rezultate — Interventna služba in odprt telefon — Računalniki

KRŠKO — Tukajnjemu centru za socialno delo zmanjkuje denarja; o aktivnosti in težavah te ustanove je nedavno razpravljalo krški izvršni svet. Vlada je sprejela nekaj sklepov, po katerih naj bi center dobil denar za dejavnost in vzdrževanje opreme in objektov.

Ena od dejavnosti centra, ki jo je pripravljeno finančirati izvršni svet, je pomoč otrokom in mladostnikom s težavami pri odraslanju. Socialni delavci so si to pomoč zamisili kot sklop različnih predavanj, v katerih bi učencem sedmih in osmih razredov nekaterih osnovnih šol v občini spregovorili o odnosih med spoloma, o zakonu in druži-

nih razvojenosti ipd. Poleg preventivnega dela bodo del v okviru tega projekta namenili tudi mladostnikom, ki že imajo motnje v razvoju, se pravi nekaknem zdravljenju. Tovrstna kultura v okviru zavoda že poteka in je namenjena mladostnikom, ki bi moral v popravne domove, vendar tja niso sličarji nasprotovanja staršev ali iz druži-

JANEZ JANŠA NA OBISKU — V Krškem je bila pred nedavnim vojno programska konferenca občinskega odbora Socialdemokratske stranke Slovenije in po njej okrogla miza o Sloveniji danes in jutri. Na okrogli mizi je sodeloval Janez Janša, podpredsednik SDSS. Po daljšem uvodu je odgovarjal na vprašanja drugih udeležencev, ki so večinoma zadevala dnevnino politiko in varnostni položaj Slovenije. Janša je menil, da je bil čas zadnjih let »za nas pozitivno izkoriscen«. Dosežki pa lahko zdovljajo, če se Slovenija ne bo kmalu toliko zasebnostniško utrdila, da bodo vanjo začeli vlagati kapital iz tujine. V oceni stranke moč je dejal, da več kot polovica slovenskih volilcev podpira program socialne demokracije. Na posnetku (z leve): Janez Janša in Tome Bučar, podpredsednik občinskega odbora SDSS. (Foto: M. Luzar)

Zagrozili so z ustavnim sodiščem

Krški sklad stavbnih zemljišč v skupščinski razpravi — Zakaj denar v druge občine — V KS Dolenja vas bi radi več denarja — Povabili naj bi vlado

KRŠKO — Krška občinska skupščina je 9. julija spet obravnavala dežurni načrt občinskega sklada stavbnih zemljišč za leto 1992. Po obsežni razpravi ga ni sprejela, ker je družbenopolitični zbor glasoval proti.

Eden od očitkov upravnemu odboru sklada je bil, da omenjeni fond, ki ga je ustanovila krška občina, ne bi smel finančirati naložb v sosednjih občinah. Ida Novak je namreč opazila v predlogu skladovega programa podatek o vlaganjih v občini Sevnica in Brežice. Metod Šonc je pojasnil, da je bil pred tremi leti sklenjen dogovor, da se preko sklada stavbnih zemljišč financirajo določeni cestni odseki v občini Brežice in občini Sevnica, s tem da nuklearna elektrarna ta sredstva daje v sklad stavbnih zemljišč namensko za te ceste. V občini Brežice je bilo to realizirano v celoti, v občini Sevnica pa še ne.

Sklad stavbnih zemljišč beleži precej nepravilnih terjatev. Največ dolguje skladu Nuklearna elektrarna Krško, poleg te pa so dolžniki Videm, senovski rudnik, Kovinarska, vse Novolesovo in Sopove firme in Metalna. Kot so sišali delegati, bo nuklearka svoj dolg v višini 259 milijonov tolarjev skušala plačati takoj po remontu, zdaj pa nimajo denarja. Zmanjkuje ji celo sredstev za pokrivanje stroškov sedanjega obsežnega temeljnega popravila in je dolžna dobiti prek 600 milijonov tolarjev. Pri tem so tudi nuklearki dolžni odjemati električne.

Ko v takih razmerah sklad še vedno pričakuje dotok pogodbene določenih sredstev, razpoložljivi denar investira v

občini Krško nepravilno, kot opozarja jo iz KS Dolenja vas. Na seji je s tem v zvezi delegat Jože Stibric dejal upravnemu odboru sklada in delegatom naslednje: »KS Dolenja vas prispeva v sklad skoraj 80 odst. sredstev. Delimo si mnenje nuklearne elektrarne, da kraj kot najbolj neposredno ogrožen dobi občutno premalo sredstev za financiranje krajenvih potreb. Še pred kratkim ste govorili, naj se sredstva porabijo tam, kjer so bila ustvarjena, ali v neposredni bližini. Toda sklad v krajevni skupnosti ni napravil popolnoma nič. Protestiram proti takemu enostranskemu razdeljevanju sredstev.« Stibric se je vprašal, ali ob primerjavi z denarjem, ki ga dobjajo druge območja v Dolenja vas, ni vse skupaj dogovorjena zarota proti KS Dolenja vas. Sklad odripta podeželje na rob. Podeželje na takih sejah že leta moleduje za miločino, pa ga vedno znova izrinjajo. Delegatom, ki prihajajo s podeželja, je predlagal, naj nikakor ne potrdijo programa sklada. Stibric je tudi rekel, da bo potreben iskat pravico na republiki in marsikaj pojasniti ustavni komisiji, ne glede na to, da občina Krško lahko izgubi sredstva nuklearne elektrarne. KS Dolenja vas in tem primeru ne bi bila prav nič oškodovana, ker tako ali tako od teh sredstev ne dobi ničesar. Stibricu so namignili iz upravnega odbora, naj ne

grozi s pritožbo ustavnemu sodišču, ko je že brez doljenjevaških pripomb dovolj protikrške gonje zaradi prispevkov nuklearke v krški sklad stavbnih zemljišč.

Metod Šonc, predsednik upravnega odbora sklada, je moral pojasnjevati prejemke članov odbora, potem ko je Jože Stibric vprašal, kdo vse prejema osebne dohodke in v kakšni višini in kdo je določil višino prejemkov oziroma vrednost njihovega dela. Predsednik upravnega odbora je povedal, da je upravni odbor sklenil, da dobijo nagrado do sodelovanja na sejah upravnega odbora predsednik in člani. Predsednik

• Ko so razpravljali o nuklearinem dolgu do sklada, so ponovili, da zaraži bližine jedrske elektrarne Krškemu pripada odškodnina, ki jo nekateri v Sloveniji skošajo prikazati kot neupravičeno. Poudarili so, da se vse Slovenija otepa radioaktivnih odpadkov. Zato je Vojko Omerzu, predsednik občinske skupščine, predlagal, naj se ene prihodnjih krških skupščinskih sej v Krškem udeležijo predstavniki slovenske vlade. Seja bi bila posvečena izključno nuklearni elektrarni in problemom v zvezi z njo. Strankarski veljaki, ki si podajajo klijuke v Krškem, namreč ne rečajo o nuklearki ne vev ne mev, ker se bojijo tako velikega problema.

v višini 25 odst. člani pa 10 odst. plače sekretarja. To se izvaja že od vsega začetka, kar funkcioniira sklad.

M. LUZAR

PRVENSTVO ZDROŽENJA RIBIŠKIH DRUŽIN

KOSTANJEVICA NA KRKI — V nedeljo, 28. junija, je bilo v Kostanjevici na Krki zadnje tekmovanje za prvenstvo ZRD Novo mesto v lovju rib s plovjem. Ekipni zmagovalci pri članih je postal ekipa RD Novo mesto I (Medved, Lamut, Bajer), ki je zbrala 88 točk, druga je bila ekipa RD Črnomelj (Fabjan, Kuzma, Štefančič) z 85 točkami in tretja ekipa RD Breštanica - Krško II (Knez, Koren, Breštar) z 79 točkami. Prva ekipa ima pravico udeležbe na pokalnem prvenstvu Slovenije, ki je v organizaciji RD Ljutomer na Gajševskem jezeru. Pri posameznikih je postal prvak zvezre Dušan Vučajnc. Prvi pet tekmovalcev se je uvrstilo v reprezentanco ZRD Novo mesto, ki se bo udeležila podjetnikom komunalnih odpadkov.

Toda kot dobrovolski domačini in okolični lovci ne verjajo v tako prihodnost potoka in pravijo, da ne bi radi, da bi se kponovala nesnažnost sedanjega dobrovolskega smetiča. Znano je, da vse, v tem torek, tudi lovci, ki so jih dobrovoljno izbrali, ne bo nikam nadzorovan.

Lovci menijo, da bi z ureditvijo smeriča v Dobravi pregrubo posegli v gozd. Po eni strani jim je žal drevja, po drugi strani pa se bojijo, da bi z depoljajočimi divjadi, ki so jo nekateri zemljiški posegi že pregnali iz nekaterih drugih predelov. Poleg tega se sprašujejo, kaj bi se zgodilo s potokom, ki teče blizu predvidenega odlagališča. Če bi ostal tako čist, kot je sedaj, ko so še v njem raki, bi morda še pristali na gradnjo deponije komunalnih odpadkov.

Toda kot dobrovolski domačini in okolič

kultura in izobra- ževanje

V Novem mestu jeseni višja upravna šola

Dislocirani oddelek za študij ob delu, če bo za to vsaj 40 kandidatov

NOVO MESTO — Novomeški Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela bo jeseni v svojih prostorih v Ulici talcev odprilj lociran oddelek Višje upravne šole iz Ljubljane, in sicer za študij ob delu. Študij bo trajal tri leta, z njim pa si bodo diplomanti pridobili naziv višji upravni delavec. Kdor bo želel, bo lahko nadaljeval študij na fakultetah (ekonomski, pravni, za organizacijske vede ali celo na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo).

Pogoj za vpis je štiriletna uspešno končana srednja šola. Vpisali pa se bodo lahko tudi kandidati, ki niso končali takšne šole, vendar bodo moralni opraviti diferencialne izprite iz slovenskega jezika in matematike. Prijave za vpis je treba skupaj z dokazili o izobrazbi poslati na Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu do sobote, 15. avgusta.

Študijski program za prvi letnik je enoten, v drugem letniku pa bodo študentje lahko izbirali med tremi skupinami izbirnih predmetov, ki usmerjajo na področje javne uprave, poslovne uprave in informatike v upravi. Predavanja in vključevanje bodo v Novem mestu in konzultacije bodo v Novem mestu ob petkih popoldne, za kar bodo točen razpored objavili v začetku študijskega leta. Takrat bodo tudi znani stroški študija, ki jih bo določila matična šola.

V razpisu za organiziranje tega višješolskega študija pri Zavodu za izobraževanje kadrov in produktivnost dela je še rečeno, da bodo v Novem mestu odprli oddelek za študij ob delu le, če se bo prijavilo najmanj 40 kandidatov.

40. POLETNI FESTIVAL

LJUBLJANA — Tu bo od sobote, 18. julija, do ponedeljka, 31. avgusta, že 40. Mednarodni poletni festivali. Tradicionalna prireditve se bo začela s sobotno slovenstvom ob 21. uri v poletnem gledališču Križank, na njej bo slavnostni govornik Milan Kučan, predsednik Predsedstva Republike Slovenije. Sledil bo program, ki ga bodo izvajali Komorni ansambl Slovenia, mezzosopranička Marjan Lipovšek in trobenčak Stanko Arnold.

Begunci berejo

S knjigami jih oskrbuje študijska knjižnica

NOVO MESTO — Knjižnica mora imeti izosten posluh za okolje in biti prizadelen, da se lahko vsak hip odzove na njegove potrebe in izzive. Študijska knjižnica Mirana Jarca se kot takšna že od minulega leta vključuje v delo z begunci in za begunce. Akcija poteka v sodelovanju z novomeškim Centrom za socialno delo. Praktično je to videti tako, da bibliotekarka Jadranka Zupančič priside k socialni delavki v vozilu, ki ga preskrbi Center za socialno delo, in skupaj obišče begunce, bibliotekarka seveda s knjigami. Zupančičeva pravi, da je zelo lepo sodelovati s prizadavnima socialnima delavkama Centra, z Majdo Kristan in Mojco Papič.

Opisano skupno obiskovanje se je začelo lani na Otočcu, kjer so bivali begunci iz Hrvaške, zdaj pa poteka v Novolesovih barakah in v Domu Majde Šilc, kjer so nastanjene begunci iz Bosne in Hercegovine. Študijska knjižnica Mirana Jarca jim prek Jadranki Zupančič ponudi v prebiranje literaturo v hrvaškem ali srbskem jeziku, knjige za odrasle in za otroke, otrokom pa bibliotekarka še posebej pripoveduje pravljice v njihovem jeziku in prebera kakšno slikanico. Obisk je enkrat tedensko. Do zdaj je bil bogato poplačen: samo junija je bilo 272 beguncem izposojeno 640 knjig. To tudi pove, kako hvaležni so begunci za to pomoč in pozornost, predvsem njihovi otroci.

J. Z.

Letos samo 150 pohodnikov

Po Levstikovi poti 22. avgusta — Udeležence bo izbral žreb — Na pot z vprašalnikom — Najboljšim nagrade

Tradicionalni pohod po kulturnozgodovinski Levstikovi poti od Litije do Čateža bo tudi letos, in sicer v soboto, 22. avgusta. Začetek pohoda bo ob 7. uri na Valvasorjevi ploščadi v Litiji, konec pa ob gostilni Tončkov dom na Čatežu. Približno 25 km dolga pot je dolena in bo treba iti skozi naslednje kraje: Šmartno, Bajernik, Jelša, Liberko, Grmado, Gobnik, Moravče, Tlako, Okrog in na Čatež.

Letošnja prireditve se bo imenovala Dedičina Levstikove poti, iz razpisa, ki sta ga te dni objavila litija organizatorja, Center interesnih dejavnosti mladih in List, pa je razvidno, da bo letošnja pohod drugačen. Novost je že tem, da bo udeležba omejena: na pot bo smelo le 150 ljudi. Vsak udeleženec bo na začetku dobil raznega gradiva in vprašalnik, ki ga bo moral med potjo izpolnit in na koncu oddati organizatorju. Vprašanja bodo seveda iz dedičine na Levstikovi poti od Litije do Čateža. Med potjo bo poskrbljeno za razvedrilo, pohodniki se

bodo lahko pogovarjali z domačini in pričakovati je, da ne bo manjkalo šal in humorja. Na cilj bo treba priti do 17. ure, ko naj bi bil zaključni del.

Za najboljše pohodnike, ne samo po hitrosti, ampak tudi po znanju in po-

• Prijave bodo sprejemali do 30. julija na naslov: Levstikova pot, Ponoviča 12, p.p. 34, 61270 Litija, in to le v pisni obliki. V prijavi je potrebno navesti ime in priimek, naslov in letnico rojstva. 150 udeležencev pohoda bo izmed prijavljenih določil žreb. Še to: izbrani udeleženec bo moral plačati prijavljeno v višini 546 tolarjev, kar bo storil po prejemu pisnega obvestila organizatorjev.

znavanju, so predvideli denarne nagrade (5.000, 3.000 in 2.000 tolarjev) in praktična darila, vse udeleženci pa bodo prejeli posebna priznanja.

I. Z.

PRODAJNA RAZSTAVA KRAJINSKIH SLIK

DOLENJSKE TOPLICE — Slikarski razstavi Jožeta Cente v Viški dvorani topliškega Zdraviliškega doma je sledila pred kratkim razstava slik akademskoga slikarja Janeza Kovačiča, profesorja za oblikovanje na ljubljanski SSPT. Topliškemu občinstvu se predstavlja z deli, ki pričajo, da gre za slikarja, ki se je odločil nadaljevati staro dobro slikarsko in še posebej krajinsko tradicijo, obenem pa dati svojemu slikarstvu močan osebni pečat, še posebej z barvami. Kovačič ima za seboj več kot 70 samostojnih in nad 100 skupinskih razstav v domovini in tujini, zadnja leta veliko dela in ustvarja zlasti v Kanadi in ZDA. Je udeleženec številnih kolonij in s teh ga že poznajo tudi jubilejni likovne umetnosti na Dolenjskem in v Beli krajini. Njegova zdajšnja razstava v Zdravilišču Dolenske Toplice je prodajna, na ogled pa bo do konca julija.

LITERARNI VEČER VACLAVA JARMA

KOČEVJE — Miniat petek je bil v dvorani Glasbene šole literarni večer ob izidu pesniške zbirke Innocentia Vaclava Jarma iz Kočevja. Pesnika je predstavila prof. Meta Prelesnik in pri tem poudarila pomen te zbirke, ki predstavlja izbor pesniškega sponavnja iz let 1984—1988. Vaclav Jarm pa ne samo pesnik, ampak tudi prevaja poezijo in proz iz nemščine. Svoje pesmi je dolej objavil v revijah Tribuna, Mladina, Problemi in Zeleni veji ter nekaterih nočurnih, ki jih pripravlja literarno uredništvo ljubljanskega radia. Ob koncu je pesnik prebral več svojih pesmi.

KONCERT NA GRAJSKEM DVORIŠČU

BREŽICE — Turistična zveza in Posavski muzej Brežice organizira koncert New Swing quarteta z Alenko Goodec. Kulturno-turistična prireditve bo v soboto, 18. julija, ob 20.30 na grajskem dvorišču v Brežicah. Vstopnice za koncert so v predprodaji v knjigarni Državne založbe v Brežicah in v kampu v Termah Čatež, naprodaj pa bodo tudi uro pred prireditvijo na kraju dogodka. Koncert spada v sklop prireditve, ki so jim nekateri poiskali skupen naslov Grajski poletni večeri in se bodo vrstile do jeseni.

Krajinski pesnik

V Miniartu razstavlja slikar Dušan Lipovec iz Kamnika

ČRNOVELJ — V tukajšnji galeriji Miniart bo še danes in jutri na ogled razstava akvareliranih »obrazov« iz primorja, zlasti otoka Silbe, pa slikarje rojstne Gorenjske in Dolenjske, kjer se je avtor nazadnje udomačil. Umetnik je narava kot živo bitje, vredno, da se mu slikar ljubeče približa in pri tem postane krajinski pesnik.

Lipovec je diplomant ljubljanske Akademije za likovno umetnost, izpolnjeval pa se je v Kanadi (v Montrealu). Do sedaj je imel več kot 60 samostojnih razstav in sodeloval na mnogih skupinskih razstavah v domovini in tujini. Ukrvarja se s slikarstvom, grafikom in likovno publicistiko.

RAZSTAVA DEL MITJA BERCETA — V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici so v petek zvečer odprli pregledno razstavo Mitja Berceta iz Novega mesta. Umetnik, ki živi in dela v Mokronugu, je spregovoril direktor narodne galerije v Ljubljani dr. Andrej Smrekar, otorivorev pa sta poprestila mlada glasbenika Andrej in Tomaž Petrac. Umetnik Mitja Berce je na sliki prvi (z leve) v prvi vrsti. (Foto: J. Pavlin)

Tamburaši za konec šole

Nastopili skupini, ki ju vodi S. Mihelčič st.

ADLEŠIČI — V soboto, 4. julija, sta zaključili šolsko leto tamburaški skupini iz Adlešičev. Z vodjem in učiteljem Silvom Mihelčičem st. sta pripravili zaključni koncert ljudskih in umetnih skladb. Skoraj uro trajajoči program je pokazal, da so se mladi resno lotili dela in da jim jeigrano v veselje. So najbrž najštevilnejša skupina v Beli krajini, ki hrani ljudsko izročilo na tamburici. V tem šolskem letu ima za seboj kar 17 samostojnih nastopov.

J. Z.

V mlajši skupini je 19 učencev od 3.

do 6. razreda osnovne šole, v starejši pa je 24 članov, učencev 7. in 8. razreda. Instrumenti so last učencev, saj so jih nakupili starši. Nasprotno vse dejavnosti so na dobrji organizaciji staršev. Na krmilu te organizacije sta Pavla Miklošič, ki skrbti za starejšo skupino, in Anica Milič, ki je zadolžena za mlajšo skupino. Silvia Mihelčič pa sta omenjena sestava 43-ih mladih tamburašev le dva izmed številnih, ki jih je vodil v svojem bogatem glasbeno-pedagoškem delu.

T.M.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 16. VII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 12.55 in 14.50 - 0.30 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 PROGRAM ZA OTROKE
PEDENŽEP
DIMNIKARČEK SE POTEPA
PO SVETU, slovaška risana nanič. (3/13)
10.40 NEKOČ JE BILO... ŽIVLJENJE:
DIHANJE
11.05 LJUDJE IN PSI, 2. del
11.30 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
12.00 Poročila
12.05 TV DNEVNIK BIH, ponovitev
12.50 VIDEO STRANI
15.05 VIDEO STRANI
15.15 NAPOVEDNIK
15.20 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
GP V ATLETIKI, posnetek iz Nice
17.50 EP VIDEO STRANI
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.10 PROGRAM ZA OTROKE
OBLAČEK POHAJAČEK (3/4)
18.25 EP VIDEO STRANI
18.30 ŽE VESTE..., svetovalno izobraževalna oddaja
19.05 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GORE IN LJUDJE
21.10 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA:

22.50 MURPHY BROWN, 33. epizoda amer. nanič.
23.15 ZBOGOM EMANUELLE, franc. film
0.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Video strani - 16.40 Sova (ponovitev)
18.00 Svetovalna oddaja - 18.15 Angleščina v poslovnih stikih - 18.30

Alpski večer 92 (3. oddaja) - 19.00

Kremički - 19.30 Dnevnik BiH -

20.00 Christophe Talczewski: Jugoslavija, geneza vojne (ponovitev dok. filma) -

21.00 Otvoritev 40. jubilejnega Ljubljanskega festivala (prenos) - 22.30 Moški, ženske - 23.30 Video strani

18.40 MOSTOVI
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 OSMI DAN
20.55 NOVOSTI ZALOŽB
21.10 AMBASADORKIN SOPROG, franc. nadalj. (3/13)

22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

22.45 KRONIKA, kanadska dok. serija (15/26)

23.10 POSLOVNA BORZA

23.20 NAPOVEDNIK

23.30 SOVA:

PROBLEMČKI, ang. nanič. (2/9)

ZAKON V LOS ANGELESU, amer. nanič. (8/19)

GLASBENI UTRINEK: E. Grieg: SRČNE RANE

18.40 MOSTOVI
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 OSMI DAN
20.55 NOVOSTI ZALOŽB
21.10 AMBASADORKIN SOPROG, franc. nadalj. (3/13)

22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

22.45 KRONIKA, kanadska dok. serija (15/26)

23.10 POSLOVNA BORZA

23.20 NAPOVEDNIK

23.30 SOVA:

PROBLEMČKI, ang. nanič. (2/9)

ZAKON V LOS ANGELESU, amer. nanič. (8/19)

ALICE IN DEŽELI RISB, oddaja TV BiH (2/8)

11.00 AMBASADORKIN SOPROG, ponovitev franc. nadalj. (3/13)

11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev

12.00 Poročila

14.40 VIDEO STRANI

15.20 NAPOVEDNIK

15.25 POVPETNIKI, amer. film

17.55 POSLOVNE INFORMACIJE

18.00 DNEVNIK 1

18.10 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev

<

Janezov vsakdanji tarok z matildo

V središču Novega mesta so prejšnji ponedeljek delavci Vodnega gospodarsva pri kopanju jarka za vodovodno in plinsko napeljavjo odkrili neeksplozirano nemško letalsko bombo, ki je, zarita v zemljo, čakala na svoj trenutek vse od leta 1943. Ob udarcih krampov se še vedno brezhibna, pol tone težka zverina k sreči ni prebudila. Izvedenci za tovrstne vojne "spomine" so jo odpeljali in uničili. O tem in o svojem delu govori pooblaščenec ministrstva za obrambo za uničevanje neeksploziranih ubojnih sredstev Janez Štrukelj.

Vojna pušča dolgotrajne in nevarne spomine ne samo v glavah in srca ljudi, ki so morali skozi njenе grozote, marveč tudi v okolju. Človekovi spomini z leti izgubijo ostrino, marsikaj zagnje blagodejna pozaba, uničene hiše, towarne, mostove, proge in ceste popravijo ali zgradi na novo, nekateri "spomini" pa ostajajo, nevidni sicer, a zato toliko bolj nevarni. Po gozdovih in vrtovih, na njivah in v starih hišah, rekah in jezerih leži na tisoče nevarnih ostankov minule vojne, najrazličnejša eksplozivna sredstva, ki so kljub desetletjem mirovanja še vedno smrtno nevarna. Žalosten dokaz te nevarnosti je precejšnje število mirmobodnih invalidov vojne, ki so jim ročne bombe, mine, strelične in druga eksplozivna sredstva odtrgala ude: ali jih tako drugače pohabila. Prejšnji teden, ko so v vrtu ob Vavpotičevi ulici blizu zgradbe novomeškega sodišča našli neeksplozirano nemško letalsko bombo, bi prav lahko prišlo do tragičnih posledic, vendar se je vse srečno izteklo, saj so se deli lotili ljudje, ki vedo, kako se tej stvari streže. Od trenutka, ko so krampi zadele ob železni plasti bombe, zarite skoraj dva metra globoko v zemljo, do njenega dviga, zavarovanega prenosa na poligon in uničenja je poteklo manj kot osem ur. Za organiziranje odstranitve in uničenja takšnih neeksploziranih ubojnih sredstev je pri nas zadolžen sekretariat za obrambo, ki ima v ta namen specializirano ekipo. V novomeški ekipo so trije: inž. Darko Peršč, Martin Jerec in Janez Štrukelj, s katerim smo se pogovorili o nevarni najdbi in o nedvomno nevarnem poslu, ki ga ti strokovnjaki opravljajo.

Kako je potekalo odstranjanje nevarne bombe?

"V ponedeljek, 6. julija, ko so odkrili neeksplozirano letalsko bombo, sta bila dva člena naše ekipe odsotna, zato smo poklicali na pomoč specjalno ekipo policije iz Ljubljane. Aktivirali smo tudi našo specializirano gasilsko enoto za hitro reševanje, ki je dala vozilo in šofera, novomeška policija pa je tako bila na delu že od prvega trenutka, ko je bila obveščena o najdbi in je primočno zavarovala nevarno območje. Bombo so izvedeni za taka opravila najprej pripravili za dvig iz

izdelave, narejeno leta 1941. Tako težke so nemška letala bolj poredko metalata, v samem Novem mestu pa je to največja odkrita bomba doslej. Rad bi poudaril, da smo bombo odstranili in uničili brez evakuacije in brez panike. Polvaliti velja umirjeno obnašanje okoličanov: zanimali so se, kaj naj naredijo, in se disciplimirano držali navodil."

Vi ste se s prav takšno bombo enkrat že srečali. Kako je bilo?

"Da. To je bilo pred leti, ko sva odšla z Jereletom na Takški Vrh pri Črnemu odstranit partizansko protitankovsko mino. Dejansko je šlo za enako bombo, kot je bila ta v Novem mestu. Partizani so neeksplozirano letalsko bombo domiselnice uporabili kot močno protitankovsko mino na poti. Izkopali smo jo, potegnili ven, odpeljali v skrito dolino in aktivirali eksploziv. Pa nič. Eksploziv je zatajil. Taktat mi je bilo zares tesno. Na koncu pa se je vse srečno izteklo."

Kako dolgo se že ukvarjate s tem nevarnim poslom oziroma od kdaj igrate tarok z matildo, kot pravite svojemu početju?

"Najprej sem se ukvarjal z eksplozivimi sredstvi v JLA kot aktivni oficir. Znanja sem pridobil v vojaški šoli in na posebnih tečajih v Karlovcu in Pančevu. Leta 1979, ko sem postal član občinskega štaba za civilno zaščito v Novem mestu, pa sem se začel ukvarjati z uničevanjem najdenih neeksploziranih ubojnih sredstev. Prvo naložo te vrste sem imel v Podstenicah, kjer sva sodelavcem Jereletom na neki poseki pobrala čez 20 minometnih min večjega kalibra. Potem je bilo takšnih in podobnih akcij na stotine."

Kdaj ste bili pri svojem delu v največji nevarnosti?

"Mislim, da takrat na Takškem Vruhu s tisto bombo in pa predlani, ko je na našem poligonu blizu Cerovega Loga zaradi vročine prišlo do predčasnega vžiga eksplozive. K sreči je eksplodirala samo ena od tako imenovanih paradajzaric, ki smo jih nameravali uničiti. Nevarno je živjalo okoli, vendar me ni nič zadelo. Priznati moram, da je bilo nekaj krivde tudi moje, ker sem pripravil preveč površinsko uničenje."

Kakšno je stanje pri nas? Je na Dolenjskem še veliko neeksploziranih ubojnih sredstev?

"Zelo veliko, posebno na območju okrog Dolenjskih Toplic, pod Gorjanci v okolici Šentjerne, na Trški gori in, kar je zanimivo, v samem Novem mestu. Veliko tega je verjetno še v okolici nekdanjih skladišč JLA v Pogancah, kjer je po vojni prišlo do hude eksplozije. Sploh je Dolenjska v tem pogledu v slovenskem vrhu, takoj za Primorsko. Po številu najdb in akcij smo pred njimi, po količini pa ne, ker je na Primorskem ogromno ostankov še iz prej svetovne vojne."

Kaj pa lantska osamosvojitvena vojna, je tudi ta pustila kaj nevarnih ostankov?

"Naša ekipa se je uspešno vključila v čiščenje in pregled vojaških objektov po dohodu JLA. Najbolj nevarno najdbo smo imeli v

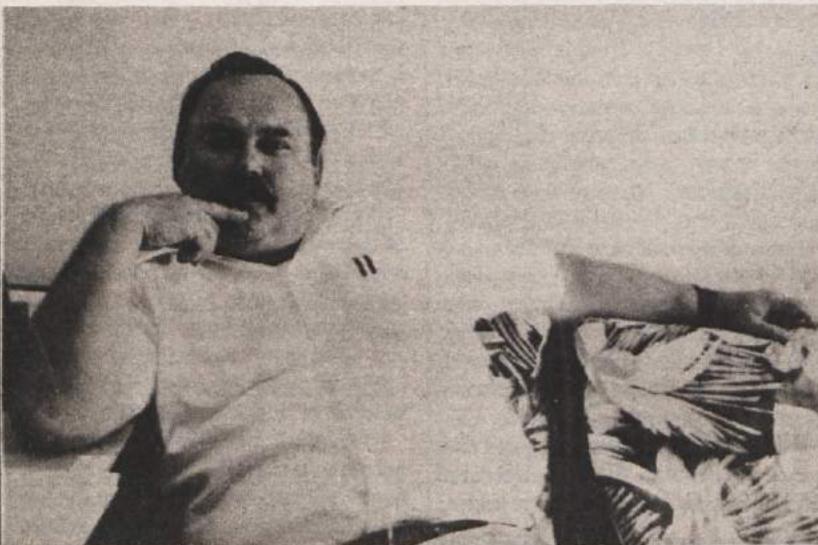

FOTO: M. MARKELJ

Janez Štrukelj

grodžu za skladiščem v Češči vasi, ostalo pa ni bilo kaj posebnega. Tam so bile potezne protiphotne mine. Postavljene so bile zelo strokovno, tako da je bilo odstranjevanje precej zahteveno. Minska polja, ki so jih postavili okoli vojaških objektov, pa niso naša naloga. S tem se ukvarjajo posebne vojaške enote."

Katera od ubojnih sredstev so najbolj nevarna za odstranjevanje?

"Najbolj nevarne so že omenjene potezne protiphotne mine in pa pašteke, tako pravimo zakopanim protiphotnim minam. Nevarne so tudi že izstreljene granate. Sicer pa velja, da noben tak predmet, če se ravnava z njim pametno, ni tako nevaren. Ne smeš se iti po nepotrebni junaku in poskušati najdbo razmontirati. Do teh najdb je treba imeti

veliko spoštovanje. V našem poslu velja, da ga moraš opustiti, ko ugotovis, da se ncesar več ne bojš ali da te je zares strah. Ohraniti moraš pravi odnos do stvari, ki se je loti. Z bombo sta si na nek način enakopravna: gre za to, kdo bo koga."

Ali prihaja pri odstranjevanju nevarnih ostankov do pogostih nesreč?

"Zadnje čase je v Sloveniji res prišlo do več nesreč pri ravnanju z eksplozivnimi sredstvi. Mislim, da mladi strokovnjaki podcenjujejo nevarnost, nekoliko preveč so predzrni, oči imajo preveč na prstih, bi dejali mi starejši, ki nas imajo za konzervativne. Morda smo res konzervativni, a smo še živi! Kolikor je meni znano, na našem terenu, vsaj odkar se jaz s tem ukvarjam, nismo imeli nobene nesreč

pri delu. Imeli smo le lažjo poškodbo nekega otroka pred nekaj leti v Dolnjem Karteljevem. Do nesreče je prišlo izključno po krivdi njegovega starega očeta. Otrok je pravilno ravnal, stari oči pa je naredil neumnost."

Kako je pravzaprav treba ravnati pri najdbi eksplozivnih srestev?

"Predmet morate pustiti na miru, nedotaknjen, treba ga je le označiti, potem pa obvestiti policijo ali center za obveščanje na tel. št. 985 ali pa štab za civilno zaščito. Lahko pohvalim krajane, da v vecini primerov pravilno ravnajo, še posebej zgledni so v tem pogledu krajeni Dolenjski Toplic, kjer je teh najdb razmeroma zelo veliko. Največ obvestil dobimo od policije, nekaj tudi neposredno od občanov. Najpogosteje najdejo neeksplozirane ostanke nabiralci gozdnih sadežev in gradbeniki. Ti vedo, kako ravnati."

Kaj vse ste letos že imeli v rokah? "Letalske bombe večje teže, okrog 100 kilogramov, kakih 20 kosov topovskih granat največjega kalibra 155 mm in na stotine italijanskih drobnih min in bomb."

Razmišljate o opustitvi tega posla. Je dosti kandidatov za zamenjavo?

"Kje pa! Ko sem iskal koga, ki naj bi me zamenjal, sem komaj pridobil inž. Peršeta. Jaz se bom namreč počasi poslovil, tu so leta in pa odvečni kilogrami. Plačilo sicer ni slabo, a noben denar ne more odtehati tveganja. Tako je to, da se zdi včasih vsak tolar preveč, enako pa velja, da je še takoj kup denarja premalo. Lahko rečem, da imajo, kar se tega tiče, v naši občini največje razumevanje."

MILAN MARKELJ

Pota človečnosti

Pomoč nesrečnim iz invalidskega vozička

V balkanski moriji, ki divja na pragu naše domovine, se izkazujejo človeška srca. Vlado Čurči je priklenjen na invalidski voziček, vendar s svojim radioamaterskim znanjem pomaga, da se slišijo sorodniki in znanci, ki jih je vojna razgnala na vse konce.

Iz radioamaterske UKV postaje je bilo slišati sporočilo v hrvaškem jeziku o tem, da so trije člani neke družine iz okolice Bihača ubiti, medtem ko četrto članico še isčejo, najbrž pa je živa. To je le eno od neštevilnih sporocil, ki zadnje čase 24 ur na dan prihajajo iz UKV postaje radioamaterra Vlada Čurčila (radioamaterski znak YZ 3AVC) iz Metlike. Toda Vlado ni le nem poslušalec, pač pa tudi pomaga vzpostaviti zvezo ali prenesti sporočila. Koliko takšnih "akcij" ima na dan, niti ne šteje, pravi pa, da jih je marsikaj tudi petdeset in več, še posebej od zadnjih dni junija, ko je med radioamatertji stekla humanitarna akcija. Gre za posredovanje informacij med prebivalci Bosne, ki so ostali v svoji republiki, in njihovimi svojci v Sloveniji ali ostalih evropskih državah.

"Na bihaškem območju telefoni v glavnem še delujejo, pač pa tja ni moč poklicati iz Slovenije. Radioamaterti lahko s pomočjo svojih aparatur in telefonov vzpostavimo zvezo. Veliko informacij o dogajanjih v zahodni Bosni imam tudi sam, saj imam zvezo tudi z informativnim centrom v Veliki Kladuši, ki pripravlja vsak dan tiskovne konference. Vendar ljudje bolj verjamejo, če slišijo iz ust svojcev, da je z njimi vse v redu. Zaenkrat so, hvala bogu, vsti v glavnem dobre, kolikor to v vojni sploh lahko so, seveda pa so med njimi tudi pretresljive. V enem dnevu slišim radost in jok. Včasih nasprotna stran moti zvezzo, tako da je informacijo nemogoče posredovati," pravi Vlado.

V humanitarno akcijo se je v začetku vključilo na UKV frekvencah 10 do 20 radioamatertjev v glavnem iz Hrvaške in le nekaj iz Slovenije. "Gotovo bi pristopil še kakšen radioamatér, pa za akcijo sploh ne

ve. Jaz o sodelovanju nisem premišjal, razumljivo se mi je zdelo, da pomagam, čeprav vem, da to za moj žep ne bo poceni. Marsikoga potem, ko dobim zvezo, ki jo je želel, poklicem po telefonu. Kakšen bo telefonski račun, ki ga pričakujem te dni, ne vem, kot tudi ne, če ga bom sploh zmogel poravnati," razmišlja Čurči, ko se spomni na svojo invalidsko pokojnino za pet let delovne dobe.

Vlado je namreč že devetnajsto leto paraplegik in to je bil tudi glavni razlog, da je pred približno devetimi leti postal radioamatér. Takrat je bilo namreč še težko s telefoni, radioamaterska zveza pa je za marsikaterega paraplegika pomenila pomembno vez s svetom. Toda ni čudno, da je radioamaterska sekcija klubova Triglav, ki deluje pri Zvezi paraplegikov Slovenije, tako močna. Sreča v nesreči je, da Vlado zaradi tega, ker je priklenjen na invalidski voziček, lahko toliko časa presedi pri aparaturah ter na ta način pomaga ljudem. Omenjena humanitarna akcija namreč ni prva, v kateri je pomagal tudi Čurči. Samo v zadnjem letu dni jih je bilo kar precej, od pomoči ob agresiji na Slovenijo do pomoči za begunce in iskanja zdravil. Pomoč radioamatertjev je neprecenljiva zlasti v izrednih razmerah, ko ni telefonskih zvez ali jih ni moč vzpostaviti.

Ceprav lahko s pomočjo UKV frekvence v ugodnih vremenskih razmerah Vlado dobije zvezzo z marsikaterjem evropsko državo, pa si želi večji doseg, zato se odpravlja na izpit za kratkovalovne frekvence. Zaveda se, da si aparatur, ki stanejo najmanj 5.000 DEM, ne bo mogel privoščiti. Vendar ni pesimist, upa, da bo dobil opremo vsaj na posodo in bo potem lahko še bolj pomagal. Predvsem je trdno odločen, da kot radioamatér ne bo

Vlado Čurči

nikoli odnehal. "Radioamatertvo te zavoji, zažre se ti pod kožo. Toliko znancev in prijateljev sem si pridobil s pomočjo UKV frekvenc, čeprav jih 90 odst. najbrž ne bom nikoli videl. A sedaj smo že takci znanci, da večino spoznam že po glasu, četudi ne povedo svojega znaka," pravi Vlado, ki med prijatelji v Zvezi paraplegikov Slovenije ni poznan le kot dober radioamatér, ampak tudi kot organizator prireditev, ribič in hišnik doma paraplegikov v Semiču. Z vsem tem pa dokazuje, da imajo lahko tudi invalidi pestro življenje, če so seveda tudi sami k temu pripravljeni kaj prispevati. "Večji problem je, ko smo odvisni od pomoči družbe. Že dolgo časa na občini prosim, da bi mi popravili prestriki dostop do stanovanja v pritličju stanovanjskega bloka, a zmanj. Tudi vhodnih vrat v bloku od zunaj iz invalidskega vozička sam ne morem odpreti. Vse to so ovire za še bolj samostojno življenje, v katerem si prizadevam, da bi bolj kot iskal pomoč zase, sam pomagal drugim," pravi Vlado, ki je neprestano, tudi med pogovorom, z enim učesom pri UKV postaji in občasno, ko postane pogovor tam bolj zanimiv ali celo dramatičen, naravnna na večjo glasnost ter tako vso svojo okolico popelje tako rekoč neposredno v vojno dogajanje v Bosni.

M. BEZEK-JAKŠE

Ostanki uničene poltonke letalske bombe

jarka, nato je sledil najbolj nevaren in tvegan del opravila. Šofer novomeške poklicne gasilske enote Muhič je počasi in previdno dvignil bombo iz jarka in jo prenesel v višini kakih pet ali šest metrov preko dreves ter položil v prikolicu. Ostalo je bilo pravzaprav le rutinsko delo: bombo smo prepeljali do Cerovega Loga na naš poseben poligon, kjer opravljamo take stvari, in tam smo jo uničili. V akciji je sodelovalo okrog 25 ljudi. Šlo je za 500 kilogramov težko letalsko bombo nemške

del: bombo smo prepeljali do Cerovega Loga na naš poseben poligon, kjer opravljamo take stvari, in tam smo jo uničili. V akciji je sodelovalo okrog 25 ljudi. Šlo je za 500 kilogramov težko letalsko bombo nemške

Življenje s konji

Če bi v Drašči vasi spraševali po Pečjaku, bi vam le malokdo vedel pokazati pot do njegove domačije, če bi vprašali, kje je Breznik, bi bila pa druga. Po domačih nazivih se tokaj ljudje namreč še vedno najbolje poznajo, pa naj izhajajo iz tega ali onega vira. Na Plesvici, od koder je Pečjakov Janez doma, so njihove mu domu rekli pri Mihatovič, zato pač, ker je že nekaj rodbin ostal za gospodarja prav sin z imenom Miha. Tudi Janezov oče je bil Miha in Miha je bilo ime celo očemu, s katerim se je mati poročila potem, ko je oče za vedno ostal neke za rusko fronto v prvi svetovni vojni. Fantu iz tega drugega zakona, ki je postal doma na kmetiji, pa je bilo prav tako ime Miha.

V prvem zakonu je imela mati osem otrok, v drugem tri. Pravega očeta se Janez le medlo spominja: vidi uniformo in strogo moško postavo, ki ga je ujela, ko je pozimi v globoki in zamrznjen sneg znosil burke od krušne peči, da jih je mati zamašila po hiši. Močna roka ga je prijela in nasešala po zadnji plati. To je edini spomin, ki ga ima Janez na očeta, verjetno do očeta precej krvaven. Prav medlo so se Janezu vtisnili v spomin tudi trije od njegovih bratov in sester. Vsi trije so naenkrat ležali na mrtvaškem odru. Pobrala jih je huda angina, ki je razsajala tisti čas.

Očima se Janez bolje spominja. Dva para volov sta bila takrat vedno pri hiši. Enega je očim redil za prodajo, drugega za delo na kmetiji. A Janezu voli niso nikoli preveč ugodili. Zato je izprosil pri očimu, da mu je kupil konja. Dvanajst let je bilo Janezu takrat, ko je prvič ljubeče pogledil vitki vrat lastnega konja. Od tedaj jih je še veliko, kajti očim je hitro spoznal, da se z enim konjem ne da veliko narediti, in mu je kupil par. Tako je Janez postal krepak možkar in daleč naokrog pozan furman. Predno je oče odšel na fronto, je dal Janezu zapisati pol kmetije. Iz tega,

kar je dobil od doma in kar je zasluzil s furanjem, si je proti koncu tridesetih let kupil kmetijo v Drašči vasi, nekoliko odmaknjeno od vasi, tik nad Krko in mlinom, in tako je Janez postal Breznik. Na ta dom si je pripeljal Zofko iz Visice in rodila mu je sedem sinov. Danes so živi le še trije. Kmalu potem, še med vojno, je pričel Janez zidati novo hišo. "Kaj boš zidal sedaj, saj vidiš, da vse rušijo!" so mu dejali ljudje, a Janez je zidal naprej in k stregi mu novega doma ni nikče porušil.

Ko se sončnega poletnega popoldneva oglašum pri Brezniku, ob kozolcu obrača mrvo. Konolec je pravi toplar. Janez ga je zgradil v začetku petdesetih let, potem ko je prejšnji konzolec podrl veter. Še sedaj je kozolec močan in s patino širidesetih let še lepš kot takrat, ko je bil nov. Janez pa je že močno zlezel vase, in medtem ko obrača mrvo, rahlo poklašuje. Pomagam mu obrniti še nekaj redi, potem pa sedeva na senčno klopico pred hišo in hitro vidim, zakaj osemdesetletnemu Janezu tako pogosto sili kašelj v grlo. Čim se na klopici nekoliko oddahne, že ima v roki cigaret in jo strastno. Pa se ne pogovarjava o tem. O Janezovi najljubši temi teče beseda,

o konjih, ki so ga zvesto spremljali celih sedemdeset let.

"S konjem je treba prav ravnati," pravi Janez, "pameten je in občutljiv. Neumen človek pa bo še tako dobrega konja spridil. Zato pravim, konja se ne da v roke vsakemu, pa konec." Dolga desetletja izkušen je Janeza marsikaj naučila. Zelo dobra šola zanj je bil čas, ko je služil vojake v stari jugoslovanski vojski. Dali so ga k topničarjem v Kragujevac in pozneje v Sarajevo. Ko te dni posluša poročila o brezumnem uničevanju tega mesta, mu marsikaj ime zveni poznano in sprašuje se, kaj neki se dogaja z ljudmi, ki jih je tiste čase spoznal. Še najbolj se je spoznal s konji. Tudi tistimi, katere so dejali, da so nevarni. Da grizejo in sekajo, so rekli. Janez pa je znan z njimi in nič mu niso hoteli: "Žival pozna človeka, čuti, kakšen si in če se je bojis," pravi Janez, ki je moral prav zaradi tega služiti še dva dodatna dneva vojaščine. Prav tedaj so bili na vrsti za kovanje konji, ki se jih ni upal lotiti nikče drug.

Cela Suha krajina je bila pred drugo vojno in po njej delovisce za Janeza in njegove konje. Težko delo je bilo to. Zjutraj je bilo treba ponavadi že ob štirih od doma, delovni dan pa se je dostikrat zavlekel daleč v noč. In težke tovore je bilo treba voziti. Vendar s konji ni Janez ravnal nikoli na silo. Sicer je imel bič, a le za skrajno silo in za starejše konje. "Mladih konj ne sme udariti le zlepja jih je treba učiti. Sele tako postanejo dobri in vztrajni vozniki," pripoveduje Janez. Tako dobro uigrane konje je imel, da je lahko tudi sam oral z njimi. "Včasih sem že pol njive obrnil, predno je prišel gospodar," pravi Janez, ki je svoj čas preoral poi Kleča, saj je bilo oracev tisti čas bolj malo.

V dolini pod Breznikovo domačijo so že zdavnaj obstala kolesa Jožmanovega mlina, pred nekaj leti je utihnilo tudi konjsko rezgetanje v Breznikovem hlevu. Janez ne more več, čeprav se je od konj težko poslovil. "Srce mi igra, telo mi ne da," hudomušno opis svoj položaj. Konji so pač za vedno odrezgatali iz njegovega življenja. Zato pa se je vedno pripravljen o njih pogovarjati in mladim dati kak moder nasvet.

TONE JAKŠE

SREČNE DRUŽINE BODO POLETI NA DOBRNI

DRUGE LAJKO TO POSTANEJO

Zdrava prehrana in najboljši zrak, masaže, savne in solariji, konjeniški šport in tenis zeliščne in termalne kopeli, medicinski program, kakršnega želite, individualni izleti, vse za lepo in zdravo telo.

Poletje Dobrna '92!

ODKRIJMO DOBRNO POLETI

zdravilišče dobrna

Zdravilišče Dobrno,

tel: 063 / 778 110

fax: 063 / 778 034

**KUPON
10%
POPUST**

10 priloga dolenjskega lista

Strašni Pendir in lepa Rozamunda

Šentjernejsko polje, ki se razprostira med Krko in pogorjem Gorjancev, je bilo v pradavnini etnično močno razgibano. Rodo-vitna polja, Krka, polna rib in rakov, gozdovi, bogati z divjadjo, vse to je privabljalo nomadska plemena na poti od Rima do Bizanca. Naravno pot je ljudstvom kazala Krka, v rimski dobi pa tudi šest rimske cesti, ki so se danes začnamovane z miljniki. Šentjernejsko polje je prava zakladnica arheoloških izkopanih iz pradavnine in zgodnjega srednjega veka, hkrati pa tudi ljudskih pripovedi, ki so se ohranile vse do današnjih dni.

Svet

od vasi Gomila (v bližini so izkopani 60 gomil iz halštatske dobe) proti Krki imenujejo Kozarje. Na tem ozkem prostoru so v prazgodovini živeli prebivalci v naseljih na koleh. Pred mnogimi leti je v Kozarjah pri vasici Roje lončar kopal glino. Pri tem je naletel na lončene črepinje, našel je tudi glinastega konjička - otroško igracko. Rimski opekarji so sicer bila v Draščkovski hosti, kjer so žigali opoko za gradnjo mesteca Crucium (Groblike).

V mnogih gomilih, ki so raztresene po Šentjernejskem polju, so našli meče, sulice, posode, fibule, zapestnice in drugo. Na Selih so odkrili deset grobov. V njih so našli osem fibul in ravno toliko zapestnic. Kmet Pavlenič je tam našel čelado z visoko štuljo, vinogradnik Josip Tavčar pa v svojem vinogradu na Golobinjeku dolg starinski meč. V Ledeči vasi je bilo na bližnjem hribku svetišče boginje Lade, tam so izkopali lepo bronasto svetilko, ki je visela na treh verižicah. V Dolenji Stari vasi so ravno tako naleteli na večje grobišče. Našli so lepe fibule, okrašene s konjički. Na posodah je bil napis Fortus (močan - srečen) in Casius. Na novcu je bil napis "Gordianus pius". Posebno zanimiv je bil nož, ki je imel bronast ročaj s koštrunovo glavo. Žal je nož prišel v neprav roke, tako da so ga uničili.

Raziskovalec Ignacij Kušljan, ki se je bolj posvetil Gorjancem, je samo na obronkih pogorja na prelomu prejšnjega stoletja nabral 1.545 starinskih predmetov. Ker v tistih časih Deželni muzej v Ljubljani ni imel denarja za odkup, je veliko arheoloških predmetov romalo na Dunaj. Tako je Kušljan v letih 1899 - 1903 v Šentjernejski dolini in na Gorjancih prekopal 482 grobov, kjer je našel 47 srebrnih predmetov. Med njimi tudi velik galski novec in štiri male, štiri železne čelade, petdeset ščitov, petinštirideset mečev, šestindvajset sulic, štiri sekirice, enaindvajset zapetnic, štiriin-

čaš, s katero je potem nazdravil pri kosi.

Borji v Sremu so trajali več mesecov.

Končno je bojna srca obrnila hrbet Gepidom. Zmagovalec se je znesel na poraženci.

Otroci, starčki in ženske je pobil, vojsčake pa je odpeljal v suženjstvo. Poraz je z glavo

plačal tudi kralj Kunimunda, njegovo hčerko

Rozamundo pa si je prilastil zmagovalec. Da

bi se maščeval upomenu kralju, mu je odsekal

glavo in jo odnesel kot vojni plen. Ker mu je na Šentjernejskem polju postalo vroča -

vedel je, da se kuha maščevanje - je s svojo

lepo sužnjo pobegnil v Langobardsko dolino.

Rozamundo je prisilil, da mu je postala žena.

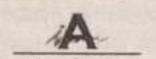
Iz lobanje njenega očeta si je dal izdelati

čaš, s katero je potem nazdravil pri kosi.

SLAVKO DOKL

VISA

Preprosto na vrhu.

V svetu in pri nas uporablja VISA kartico

že 280 milijonov ljudi.

Z njim lahko plačujete na

9,5 milijonih mestih.

Na kateremkoli od 100.000 VISA avtomatov po svetu

se boste 24 ur na dan lahko oskrbeli z manjšimi vstopnimi denarji.

primerna pa je tudi za plačevanje velikih nakupov in storitev,

pa tudi za drobna, vsakdanja plačila doma ali v tujini.

Razpolagajte s svojim denarjem brez gotovine.

Bodite na vrhu!

INFORMACIJE V VSEH POSLOVNOSTIH ENOTAH ABANKE

NAGRADA V PLEMBERK IN LJUBLJANO

Žreb je izmed reševalcev 26. nagradne križanke izbral PETRA MOŽETA iz Plemberka in MILENO PANCE iz Ljubljane. Možetu je pripadla denarna nagrada 1.000 tolarjev, Pancetova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenemu čestitamo.

Rešite danšnjo križanko in rešitev pošljte najkasneje do 27. julija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 28!

REŠITEV 26. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 26. nagradne križanke se, branjo v vodoravnih vrsticah, glasi: ODAK, SRAM, PERO, TULA, DRŽAVNOSTI, AEG, ORKAN, R SLOVENIJA, D, AKA, AMIN, ANIMA, IKAR, NO, NEVA, KRA, ASAM, RADOVAN, NAPA, MONADA, CAJNAR, ANANAS, ENEIDA.

prgišče misli

Zgodovine ni mogoče ne ponavljati in ne obnavljati. Kar je bila, je bilo in tega nikdar več ne bo. Toda tisto, kar bo, lahko temelju v duhovnem in civilizacijskem izkustvu, ki nam ga ponuja v premislek in izkoristek preteklost v tukšni ali drugačni obliki.

B. ŠTIH

Poezija je najvišji domet čustvenih nastrojenj ljudi določene dobe.

E. FRITZ

Ljubezen samo zlo rod.

F. VILLON

Vsa zgodovina slovenskega slovstva je polna spozab nad poezijo in pesniki.

E. FRITZ

Ljudje se, kot kaže, gibljejo kot mesečniki proti določenim ciljem, ki jih mnogokrat nezavedno privlačijo k sebi kot večo ogenj.

E. SABATO

nagradna križanka

28

KEM. SIMBOL ZA KALIJ	PRVINA	PROSTOR ZA VALITEV	GR. MIT. REKA V PODZEMILJU	AUTOR: JOZE UDOR	OKRASNA RAGTINA	EDWARD KOČIČEK	NEKDANJA RIMSKA PROVINCIJA	PLUG	Izpustčaj
GROZDASTO SOVETJE				PODSTRENI ODER ZA KRIKO					
ANGL. PESNIK AM. RODU THOMAS STEARNS HOBELOV.)				DEKOR OBRT					
DROBNO- GLED					BOKSAR CASSIUS CLAY				
GR. BOGINJA OGNA					KOŽNA ZATHRDINA				
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	ŠIRŠA RAVNA STRAN	SEZNAM	AVSTRUJSKI SMUČAR (HANS) ANGL. FIZIK (FRANCIS)	OZIMINA SLOV. PESNIK (DRAGOTIN)			VINSKO CVET	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	ZMRZNUJENA ROSA
KIPAR				VLADARSKI NASLOV PERJE PRU REPNI	ANGL. ROM. PESNIK (JOHN) PRITOK SAVE	KEM. SIMBOL ZA ALUMINIJU JNP. PAS ZA KROMO			
ORGAN VISIH RASTLJIN					CHAPLIN-VA ZERA OKRAJŠJAVA ZA OKLEY				
PONAVLJA- JOCI SE MOTIV V SKLADBI				POZAVNA			JEZIK ČARICEV BARTU		
TELOVADNI ELEMENT				GR. MIT. SODNIK V PODZEMILJU					
KANOVA OBLAST									

poti do zdravja

Po operaciji takoj domov

Z duodenoskopom oziroma ERCP aparatu v novomeški bolnišnici že od lanskega oktobra ugotavljajo in preiskujejo obolenje žolčnih izvodil in trebušne slinavke ter opravljajo manjše operative poscge, po katerih gre bolnik takoj domov. Do sedaj je aparat vozil s seboj dr. Milan Gorenšek, na tem področju specialist svetovnega slovesa, ki je bil praviljen s praktičnim delom prenesti svoje znanje na novomeško ekipo. Za diagnostiranje in preiskovanje obolenj žolčnih izvodil in trebušne slinavke ter za manjše operacije za njihovo lašjanje ali popolno ozdravitev se je specializiral internist dr. Miran Drenovec. Novomeška bolnišnica je sedaj med zadnjimi v Sloveniji končno prišla tudi do duodenoskopa, vrednega okrog 40 tisoč mark, za kar gre zahvala donatorjem, novomeški zavarovalnici Tilia, Slavku Vidmarju in poobratnemu nemškemu mestu Langenhagen. Gre za izdelek japonske firme Olympus, enega najboljših, kar se jih ta tip dobi. Prizvajalec ga je pripravljen prodati le tistim, ki dokazujejo visoko strokovnost, saj gre za zelo zahtevno delo.

Ta metoda je bila do sedaj za dolenjske bolnike na voljo v ljubljanskem Kliničnem centru, v katerem je čakalna doba dolga. Ker gre za bolnike, ki često potrebujejo pomoč v 36 do 48 urah, je ta novomeška pridobitev toliko dragocenja. Poleg tega je obolevanje za boleznjimi, ki se jih da odkrivati, preiskovati in mnogo manj bolče zdraviti s to aparatu, na Dolenjskem izredno, večje kot v drugih slovenskih regijah. Dr. Drenovec bo ob pomoći rentgenologa, ki je nepogrešljiv sestavni del skupine, z novo metodo lahko tedensko pomagal do sedmim bolnikom, potrebe pa so vsaj do dvakrat tolikšne.

Kot rečeno, je gastroenterologija internega oddelka novomeške bolnišnice z ERCP

aparatom izpolnila diagnostiko predvsem za bolezni prebavil, potrebuje pa še aparat za pregled želodca in debelega čревa. Z aparatom se dajo odkrivati in preiskovati obolenja žolčnih izvodil in trebušne slinavke. Gre tako za kamne, zagozdene v žolčevodu, kot za razne brazgotine, tumorje in mnoge druge vzroke na kateremkoli delu organov, ki so krivi za odtočno motnjo. Tako dobljeni podatki so velika pomoč kirurgom, če je potreben za odpravo težave operativni poscug. V svetu se brez takšnih izvodov sploh ne lotujev več poscug.

Poleg diagnostične ima duodenoskop tudi operativno vrednost. Z njegovo pomočjo se namreč da operirati, odstraniti prenekatere ugotovljena motnja v izvodilih žolčja in slinavke. Tako se na primer dajo z njim odstraniti žolčni kamni, zagozdeni v žolčevodu. Zdravnik najprej z rezom poveča odprtino, ki kamnu preprečuje odtok v dvanajsternik, nato pa s "kosarico" ujame kamen in ga izvleče. Če je kamen prevelik, ga predtem še zdobi in s kosarico spravi ven po koshi. S pomočjo ERCP se da tudi vstaviti v žolčevod endoproteza cevka, ki omogoči ponovno nemoten odtekanje žolčja. Tak operativni poscug je neboleč, narejen je brez narkoze, po njem bolnik lahko tako rekoč takoj odide domov.

Posebnega pomena je to za ljudi, ki imajo več bolezni in pri katerih bi bila klasična operacija lahko rizična. Z njim je mogoče pomagati tudi v primerih hudobenol, pri katerih operativni poscug ni možen ali smiseln, na primer pri pankreatitu. Za odstranjevanje kamnov iz žolčnika so se vedno v uporabi druge metode, vendar v svetu hitro izpopolnjevati metode odstranjevanja žolčnih kamnov z njihovim drobljenjem oziroma topiljenjem v samem žolčniku.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

zanimivosti iz sveta

Slavna bakterija

Znanost pozna prek 3000 vrst bakterij in nobena nima celičnega jedra. To je pravzaprav osnova značilnosti bakterij, po kateri se ločijo od drugih živilnih celic, ki imajo vse, od amebe pa do človeških celic, jedro, v katerem je shranjena genska snov, pri bakterijah pa DNK prostota plava. Zaradi teh dejstev je med biologi zaviršalo kot že dolgo ne, ko sta avstralska raziskovalca John Fuerst in Richard Webb s queenslandske univerze sporocila, da sta odkrila bakterijo, ki ima gensko snov spravljeno v posebnem z membrano ločenem prostorčku - organeli, da torej ima nekaj takega kot jedro. Nač je bilo slišati še tako krivoversko, dejstva so bila taka. In tako se je bakterija z imenom Gemmata obscuriglobus vpisala med ta čas najbolj slavne bakterije na svetu. Strokovnjaki jo postavljajo na pomembno mesto na razvojni lestvici.

Plus za dojenje

Tekmo med materinimi prsimi in stekleničko z dudo so že pred leti doble prsi in dandanes tudi v razvitem svetu večina mater ponovno doju svoje otročice. Prednosti dojenja pred stekleničko so namreč velike, odkrivajo pa še nove. Najnovejša študija, če ji gre verjeti, namreč kaže, da dojenčki, ki jih materje dojijo, postanijo tudi pametnejši, ne samo bolj zdravi in odporni do bolezni.

Pred desetletjem so britanski strokovnjaki na oddelku za prehrano v Cambridge začeli s študijo, ki naj bi pokazala prednosti dojenja pred hranjenjem s stekleničko. Izbrali so 926 nedonošenčkov in jih nato hranili po izboru njihovih mater ali z materinim mlekom ali s pripravljenim umetno hranom za dojenčke. Stik z materjo je bil pri vseh enak, saj so tako mleko kot nadomestek dobivali po cevki. Tako je element pogoste stika z materjo, ki mu psihologji pripisujejo velik pomen, odpadel eden od dejavnikov. Po letu in pol so skupino dojenčkov pregledali in ugotovili, da so se otroci, hrani z materinim mlekom, razvili hitrej. Po osmih letih in pol so ponovno testirali 300 otrok iz skupine, ki so jih hrani z materinim mlekom, v povprečju za 8.3 točke večji količnik, kar je nekaj pomeni.

"Ti rezultati so vredni upoštevanja, vendar še niso dokaz," pravijo strokovnjaki.

Vremenska ura

Ročno uro imamo običajno zato, da lahko ob vsakem času in povsed pogledamo, koliko je ura, in da zverimo še za datum. Odkar se je v ročne ure vtihotapljal računalniški čip, so

postale ne samo bolj natancne, ampak še vse kaj drugega. Malo boljša ročna ura ima vgrajeno tudi budilko, stoparico za natancno merjenje časa v ljubljanskem športu, malii kalkulator in še kaj. Nekatere specializirane ročne ure merijo število srčnih utripov, izmerju krvni tlak, druge merijo globino pri potapljanju, vanje je mogoče vpisovati telefonske številke in druge uporabne podatke, skratica na urah je marsikaj takega, za kar so bili doslej potrebni posebni instrumenti. K vsem tem urarskim čudesom se je pred kratkim pridružila še vremenska ročna ura znane tovarne Casio, ki nam kaže vse tisto, kar tudi sicer kažejo ure, poleg tega pa še nadmorsko višino, zračni tlak in temperaturo. Ob pogledu na uro je torej mogoče kar zanesljivo napovedati vreme. In še cena: 150 ameriških dolarij.

Afriška apokalipsa

Strahovito naglo naraščanje afriškega prebivalstva je prava ekološka in človeška katastrofa, za katero prav nič ne kaže, da se bo v naslednjih letih unesla, nasprotno, stanje se bo nekaj let še poslabševalo, opozarjajo poznavci.

Toda naraščanje prebivalstva se utegne v naslednjih dveh desetletjih vendarle drastično ustvari, trdijo britanski strokovnjaki, in to ne po zaslugi izboljšanih življenjskih razmer ali zaradi druge življenjskega standarda in splošnega gospodarskega napredovanja, temveč zaradi hude epidemije aidsa, ki kot strašanska nesreča visi nad Afriko.

Strokovnjaki opirajo svoje trditve na novejše podatke o smrtnosti zaradi aidsa v najbolj ogroženih afriških državah in analizah možnega nadaljnega razvoja epidemije. Razširjenost aidsa je že sedaj na meji katastrofe v Ugandi, Ruandi, Malaviju in Tanzaniji. Izračuni kažejo, da bo denimo v Ugandi v naslednjih petnajstih letih zaradi aidsa umrlo 4 milijone ljudi, kar predstavlja petino vsega ugandskega prebivalstva. Nič boljše ne kaže tudi drugim državam, ki so že zdaj med najbolj ogroženimi. Njim pa se naj bi čez desetletje pridružile tudi tiste afriške države, kjer zdaj aids ne pomeni take nevarnosti.

Grozljivi scenarij smrtnega pohoda aidsa po afriški celiini sta napisala raziskovalca Roy Anderson z londonskega Kraljevega koledža znanosti in tehnologije in Robert May z oxfordsko univerzo. Obra strokovnjaka izvira velik ugod, zato so se nad njunimi izračuni zamisli tudi v Svetovni zdravstveni organizaciji. Boje se, da bodo zmanjšati njihova sedanja priznavanja za prosvetitev prebivalstva, kar pravzaprav edino lahko odvrne grozčo nevarnost, dokler ne bo na voljo učinkovito zdravilo zoper aids. V najbolj ogroženih afriških državah je že opaziti apatijo, če, nič se ne narediti.

K praktični KRIŽ AŽ

Pisan nakit

Brez nakita in vseh mogočih modnih dodatkov, na primer svetlečih kamnov na poletni majici, si je danes skoraj nemogoče zamisliti katerokoli oblačilo. Letos je nakit, kolikor srce počeli. V poletu pridejo stare oglice in zapetnice, nakit iz časov stare mame ali najnovejša plastična in steklena bižuterija, dolge ogrlice, uhani, bogate zapetnice. Več ga je in bolj pisanih barv je, bolje je. Številka ena v svetu mode je letos večbarvni nakit v močnih barvah, narejen iz plastike ali stekla, ki se lepo poda k pisanim poletnim oblačilom. Aktualni so tudi modni dodatki in nakit v barvi zlate in večno lepih per, ki so enako učinkovite v oglici ali pa kot del garderobe, na primer okrasni ovratnik, ki ga je treba k oblačilu le pristi. Že nekaj časa so zelo cenjene tudi okrasne sponke za bluze in blazerje.

Polnjena cvetača

Za štiri osebe potrebujemo: 300 g mlečne govedine, 1 jajce, 2 stroki česna, sol, paper, muškatni orešek, majaron, 70 g paradizikove meze, 1 glavo cvetača (po možnosti ne preveč stisnjene rasti, težko 900 g), 30 g masla ali margarine, 1/4 l mesne juhe iz kocke, šopek petersilja, 100 g kisle smetane, 2 žlici belega vina, petersilja. Mleko meso zmešamo z jajcem, strim, česnom, soljo, poprom in majaronom, muškatom in paradizikovo mezo. Mesno testo natlačimo v cvetačo. Cvetačo postavimo s korenom navzdol v kozico. Premažemo jo z zmeččanim maslon ali margarinom in potremo s sojo. Prljivo juho. Cvetačo dušimo v pokriti kozici pri srednji temperaturi približno eno uro. Nato jo s penavko vzamemo iz kozice, pustimo, da se odteče, potremo s sesekljanim petersiljem in ponudimo s kruhom in solato.

Želejji

Le malokatera gospodinja ima danes toliko časa, da bi dnevi in dneve kuhalala marmelado. Veliko preprostejša in hitrejša je priprava želeje, ki so navadno tudi precej bolj okusni od klasičnih marmelad. Kot že rečeno, sadne želeje pripravljamo s pomočjo želicin, ki je naravno sredstvo za zgoščevanje marmelad, džemov in želejev, vsebuje pa naravni jabolčni pektin. Za vkuhanje z želicinom porabimo neprimerno manj sladkorja in tudi energije, ker je vkuhanje kraje. Omogoča tudi, da lahko vkuhamo manjše količine sadja,

NAJDEBELEJŠI SLOVENSKI BREST - Obrežje Krke od gradu Soteska do vasi Gabrie je bilo v začetku prejšnjega stoletja zasajeno z bresti (*Ulmus campestris*). Od nekdanje zasadite so ostala le še posamezna drevesa ob Hudičevem turnu. Najmogočnejši med njimi merijo v obsegu 500, 450, 440 in 400 cm, kar jih uvršča med najdebelejše znane breste v Sloveniji. Zaradi neobvladljive holandske brestove bolezni (*Ceratostylis ulmi*), ki jo prenašajo dve vrsti hrôščkov, veliki in mali beljavar je vrsta kot celota obsojena na propad. Kljub kritični ogroženosti pa bresti v Soteski še kljubujejo in ne kažejo simptomov okužbe. (Pripravil Andrej Hudoklin)

In Trdinovih kopiskov

Vojse se hudo boje - Pravijo, da bo Turak na vsak način sem prišel. Mestni in kmetiški politikanji imajo natančna data, kdaj in s kom se bo cesar učar. Hiše nekateri radi ne prodajojo, večeče bo vojska, pride denar ob veljavu, boljša je ta hiša nego nič, če so prav davki in popravki silni.

Deklice dolenske jako mehkočutne - N.pr. krčmarica rekla natakarici, da naj ne daje nikomur vina brez nje privoljenja brezplačno kakor je enkrat to storila. Dekle silno užaljena s tem očitanjem se dolgo jokalo in ihtilo. Vzrok, da silijo dekle kako rade in pogostoma proč iz službe, je večidel ta, da so jih grajali gospodarji, dasi dostikrat prav zlepja. Tako se čuti tudi omožena precej nesrečno, če jej reče mož le količaj žalega. Z lepo da se z Dolenko vse opraviti, z grdo za dolgo nič.

Oster veter se podi po razdrapanem puščavskem pogorju, na drugi strani grebena se odpre Dolina kraljev. Gola pobočja, sveti, s soncem obsijani predeli se menjajo z onimi, ki jih sredi dneva pokriva globoka senca in hlad. Tišina, veter in puščava in globoko pod mano dolina, v kateri so božanski faraoni iskali svoj posmrtni pokoj in mir.

Toda božanski faraoni, ki so svoja poslednja bivališča iz velikih piramid prenesli v skrite grobnice v puščavskem pogorju el-Kurna, v njih niso našli iskanega miru in pokoja. Že tebanski grobni delavci so se v podzemnih labirintih, ki so jih sami kopali, kdaj pa kdaj odmknili od "prave" poti in se "izgubili" v sosednji grob tega ali onega veljaka. Tam so pobrali vse, kar ni bilo čvrsto pribito ali zakoviceno, in si s prodajo naplenjenih grobnih darov vsaj malo izboljšali svoj manj kot skromni družinski proračun. Tako pravi veliki poznavalec starega Egipta Philip Vandenberg.

Toda niso bili samo grobni delavci tisti, ki so si z "obiskovanjem" grobnic izboljševali bedno imetje. V XX. dinastiji, ko po Ramzesu Velikem Egipt ni premogel več trdne faraonske osebnosti, sta se razvreteli podkupljivost in pokvarjenost. Čuvaji pokopališč so se povezali z duhovniki, nadzorniki in predstojniki okrajev. Prihajalo je do množičnega plenjenja grobov, organizirana tatarska mreža je bila razpeta do najvišjih družbenih plasti, vanjo pa so bili vpleteni župani, podkupljivi uradniki in izdajalski svečeniki ter seveda roparji, ki niso čutili niti najmanjšega spoštovanja do posmrtnje veličine božanskih vladarjev starega Egipta. Pohlep je premagal vse moralne zadržke.

Howard Carter, veliki raziskovalec starega Egipta, je zapisal, da je Dolina kraljev morala

I.M.: Namesto šopka na grob

Strim v povečano fotografijo nad mizo. "Peterica hrabrih" smo ji takrat dali naslov. Naš vodnik Drago, Janez z Biserko in medve z Marto, srečni, s planinskim kobukom na glavah, z Aljaževim stolpom v ozadju... ***

Bilo je ob dvestoti obletnic prvega vzpona na naš najvišji vrh, ko nas je Drago izval: "Smo Slovenci ali ne? Kdo od vas še ni bil na Triglavu?"

V zadregi smo bili, saj je bilo takih dosti med nami. "Saj bi šli, ampak kondicije ni, v letih smo že, opreme nismo, časa je premalo," smo se izgovarjali.

"Veste kaj, če spravijo vsako leto tja gor sto žensk, bom tudi vas."

In tako se brez kondicijskih treningov ob koncu tedna prelevimo v planinice, optumo si nahrbnikove in gremo na Triglav. Pri Aljaževem domu v Vratih napravimo prve posnetke, v dolino pošljemo pozdrave, nato se sprehodimo po produ pod Severno triglavsko steno. Počutimo se tako majhne. Strimmo v dva plezalca, ki hitita po ozki stezi nekam pod nebo. Ne, to ni za nas. Drago nas bo popeljal po lažji poti, si mislimo. Drago pošte markacijo in se brez besed začne vzpenjati prav po tej kožji stezici.

"Pa menda ne tukaj!" glasno negujem. Steza se dviga prestreno, pobočje hriba je skoraj navpično. Pomuri nas, da bo tako le malo časa, kmalu se bo steza zravnala. "Kar pogumno za menoj!" nas bodri.

Strimna se čez čas res umiri, steza se celo zravnava, da spet normalno zadihamo. Sledi krutek počitek, nato spet navzgor. Grizemo kolena. Sopomo. Vedno više, po vedno bolj azkah stezah. Ša malo, pa se že lovimo za železne vrvi, ki so tam zaradi varnosti. Strim v steno pred seboj, ne upam si pogledati navzdol.

Pred mano stopa Marta. Nahrbnik jo skoraj čisto zakriva. Trape! Le čemu sva si naložili vso to kram! si mislim, ko nas prehitajo mladi brez prtljage in se smejijo ter klepetajo, medtem ko iz mojih pljuč kar piška.

Ko se za trenutek spet uklečimo v steno, da si oddahnemo, se zazrem v svet okrog sebe, prelepi planinski svet in preploviti me sreča, da sem tu. Zadihani smo, prezogneni, a srečni in zmagovalno razpoloženi, posebej midve z Marto,

ki sva precej starejši od ostalih. Skrivaj mi stisne v roko koček čokolade in mi zaročniško pomembilne, če: "Jej, pa stisni zobe! Midve se že ne bova dati!"

In se spet poženemo navzgor. Previdno prestavljam nogo pred nogo, se oklepamo klinov in vri. Ko sem že čisto na koncu z močmi, zagledam sred pravljične pokrajine Stanicevo kočo. Kamenje, sama goleta, obloža z rožnato sveljbo lune, ki si je zataknila za Rjavino in je velika, velika.

"Kako je lepo!" komaj slišno dahne Marta. Počasi gremo proti koči, ki se mi zdi kot nedosegljiva oaza sredi puščave. V koči omahnam na prvo prazno mesto kar z nahrbnikom na rameni. Obsedim in si mislim, da me bo konec. Nekdo mi ponudi "kapsel", drugi mi že snema nahrbnik. Koča diha topilino, veselje, sneh doni, oglasi se pesem. Še malo, pa tudi jaz pojem z njimi: "Oj, Triglav, moj dom..."

Na skupnih ležiščih smo stisnjeni kot sardine. Če se obrne Marta, se moram tudi jaz in cela vrsta naprej. Šele proti jutru, ko je že treba vstati, trdno zaspam. Vsaka kost posebej me boli. Najraje bi jih počakala kar tu. Pa me spet opogumi Marta: "Daj no, taká reva pa menda nisi!"

Nalezem se njene dobre volje in stopim v sončni dan. Nebo nad nami je modro, modro, kot da je posuto s spominčicami. Korak za poje... Kredarica... Mali in nato še Veliki Triglav.

Na vrhu ostrom. Pred nami se bleščijo Alpe in Karavanke, v dalfavi pa velika bleščeca ploskev Jadransko morje.

"Tole je znaga nad samim seboj," Marta naglas pove tudi moje misli.

Tako jo gledam zdaj pred seboj na sliki: na obrazu premagani napor, zanos, čista sreča. V vseh nas prešernost. Okrog njenih ust zagonet našme. Le kaj je takrat, ko se je sprožilec sprožil, premisljala?

Sredi naslednje pomladi, ko je bil njen vr ves in rožah, ko so njena okna bohotno cvetela, je odšla tiho, brez napovedi, brez hrupa. Tako mlada, zdrava in lepa me gleda s fotografije in se skrivnostno snehja nekam vase.

Tako jo bomo ohranili v spominu!

Brumnovi spisi

Za prenekaterega slovenskega ustvarjalca in misleca, ki je deloval v tujini, tu zvezne nismo niti vedeli oziroma so jih poznali le redki posamezniki, ki so kakorkoli že uspeli v postaviti stik z slovenskimi zdomskimi skupnostmi, posebej še z največjo in verjetno tudi najbolje organizirano argentinsko slovensko skupnostjo. K takim osebnostim lahko prištejemo dr. Vinka Brumna, pedagoga in filozofa, enega od zadnjih še živečih Vebrovih učencev, ki živi in deluje v Argentini že od leta 1947. Kot je zdomoreno ena od osnovnih značilnosti njegove življenjske poti, je v veliki meri z njim zaznamovano tudi njegovo delo. Brumnova misel in pero, ki so ju vabila velika filozofska vprašanja o Bogu in dobrem, sta se ves čas sočačala tudi z vprašanjem slovenskega izseljenstva, od problemov pri vrščanju v novo okolje do vprašanj počasnega izginevanja slovenščine, enotnosti in slovenski zdolnosti.

Pri Slovenski matici je pred kratkim izšel izbor Brumnovih spisov pod naslovom Argentinski spisi. Uredila sta jih Irene Mislej in Franje Jerman, ki sta prispevala tudi vsak svojo spremno besedo. Izbor je razdeljen v dva dela, pri čemer prvi del prinaša Brummove zdomske spise (uredila jih je Mislejova), v drugem delu pa so izbrani filozofski spisi (uredil jih je Jerman). V knjigi je natisnjena še biografija in bibliografija Vinka Brumna, tako je bralcem dana možnost, da se spoznajo s tem našim ustvarjalcem in njegovim delom, kar doslej kljub temu, da je veliko objavljil in tiskal, ni bilo mogoče.

MILAN MARKELJ

Pogovor z mrtvimi

Novomeški pesnik Janez Kolenc v svoji največji knjigi, pesniški zbirki Pogovor z mrtvimi, izdani v samozaložbi, a z denarno podporo novomeškega izvirnega sveta, predstavlja 57 pesmi, ki jim je skupni motiv in misel - smrt. Smrt je v vsakem primeru nekaj tragičnega, pomeni nenadomestljivo izgubo, za sabo pušča praznine in zevajoče vrzeli, ki jih ni moč z ničimer zapolniti, še ublažiti ne. To izgubo živi občutimo kot rano, zasekano v našo notranjost, in se nikoli povsem ne zaceli, v nas pa tem bolj skeli, čim bližji nam je bil tisti, ki je omahan pod smrtno koso.

Iz take občutene izgube in tem velike osebne prizadetosti so nastale tudi pričujoče Kolenčeve pesmi. V njih se

pesnik spominja cele vrste ljudi, ki so mu v življenju največ pomenili in na katere se je čustveno najbolj navezel. Spominja se jih tako, da jih nagovarja, kliče iz zagrobnega molka, se z njimi pogovarja, skor pogovore obnavlja njihove življenjske zgodbe, in to na način, da stopijo v ospredje njihovi človeški liki, z vsemi brazgotinami in gubami na obrazih kot sledni njihovega vse prej kot lahkega življenja. V knjigi, zlasti v prvem ciklu, ki je dal zbirki naslov, je kar mala galerija takšnih in tako izrisanih likov: pesnikova mati, oče, krašni stari, prijatelji, znanci, posebej, skratka ljudje, ki so najbolj zaznamovali tudi postopek pesnikovega življenja.

Pesmi drugega cikla Gluha loza so predvsem kontemplativne, "prizori", iz katerih se "reži" smrt. Smrt, ki ustvarja gluhe loze, ki je sama po sebi tako nesmiselna, kot tista v Kočevskem Rogu, /Katinskom gozdu, Kampučiji/... in zdaj na Hrvaškem". Pesnik pravi, da je najhuj za žive, da nosijo gluhe loze v sebi, in nekako blaguje mrtve, ker s tem niso več obremenjeni. IVAN ZORAN

Jezikovna prva pomoč

Slovenci smo menda zelo ponosni na svoj jezik in na našo skrb za njegovo ohranitev, saj nas je konec končev prav slovenščina obdržala nad gladino hudošnikov zgodovine, v katerih so potonili mnogi imenitnejši in večji narodi. Vendar bi ob vsem, kar se z jezikom našim vsakdanjim dogaja, lahko rekli, da smo veliki nevhvaležni, slovenščino meščamo in pačimo, kako komu pride in se mu zdi prav. Še posebno ljudem, ki so po svojih poklicnih obveznostih ali kako drugače zavezani občevanju z javnostjo, se pravi novinarjem, politikom, prevajalcem, gospodarstvenikom, sploh javnim delavcem, je nemarna slovenščina vse prej kot v čast Osnovnemu orodju sporazumevanja, slovenščini, očitno posvečajo vse pre malo pozornosti. Res je, da slovica ne slovi kot prijubljeno čitivo, in da brskanje po pravopisu ali po slovarju knjižne slovenščine ni priljubljeno in zavzano opravilo, vendar je treba jezikovno znanje bogatiti, šibkosti popravljati. Morda bo listanje po knjigi lektorja Janeza Sršena Jezik naš vsakdanji, ki je izšla pri Gospodarskem vestniku, prijetnejše, a prav tako koristno početje. V nji so po abecednem redu razvrščeni najpogosteje jezikovni "karamboli" s knjižno normo, do katerih najpogosteje prihaja, ter pomensko, vsebinsko in stilsko pravilne ter boljše rešitve. To knjigo bi moral imeti vsakdo, ki javno sooblikuje slovenski jezik.

MILAN MARKELJ

Marija Pezdirc:

V DEŽELI TISOČLETNE KULTURE

22

Howard Carter z enim od preddelavcev pregleduje dragoceno najdbo - Tutankamonovo mumijo, vloženo v dvojno krsto, od katerih je ena iz zlata.

PADEC SMREK - Že v maju je neznanec v gozdu na Ravni gori posekal 18 smrek. Gozdro gospodarstvo Kostanjevica je s tem svojim dejanjem oškodoval za dobir 21 tisoč tolarjev.

ODEPTELJ SMREKE V BUKVE - Doslej je neznan storilec pa je v juniju sekal v gozdu GG Mokronog v Straži pri Šentjurju. Posekal in odpeljal je pet smrek in dve bukvi. Gozdarski so škodo ocenili na 109.038 tolarjev.

OSKUBEL KOLO Z MOTORJEM - 9. julija se je neznan storilec pri kopališču v Šmarjeških Toplicah spravil nad kolo z motorjem Mateje K. z Bučke. Ukradel je blažič zadnjega kolesa s stopalko in pletenio žico za zadnjo zavoro. Skode je za 5.000 tolarjev.

ŠOLA BREZ VIDEOREKORDERJA - V času med 10. in 12. julijem je neznan storilec vlomil v Srednjo šolo Edvarda Kardeja v Črnomlju in ukradel videorekorder, vreden 80.000 tolarjev. Kdo bo gledal film, še poizvedejo.

FIČO BREZ REZERVNEGA KOLESA - V noči na 11. julij je neznan storilec v Črnomlju vloml v fičko Roberta M. iz Črnomlja. Odnesel je rezervno kolo, vredno 5 tisoč tolarjev.

Zaradi meje več prekrškov

Obmejnost metliške in črnomaljske občine prinesla veliko več dela sodniku za prekrške

ČRНОМЕЛJ, METLIKA - Organ za kaznavanje prekrškov v Beli krajini je medobčinski, s sedežem v Črnomlju in enoto v Metliki. Delo opravljata dva sodnika za prekrške, ki sta v preteklem letu rešila 2.140 zadev, medtem ko je okrog 900 ostalo nerešenih. Samo v prvih petih mesecih letosnjega leta sta dobila okrog 1.300 novih zadev, od tega 700 v sicer manjši metliški občini. To je predvsem posledica novega položaja občin belokranjskih občin, ki sta po osamosvojitvi Slovenije postali obmjeni. Sodnika za prekrške dobivata v reševanje precej novih prekrškov, ki jih v preteklih letih ni bilo. Gre za kršitve zakona o orozju, zakona o nadzoru državne meje in zakona o tuji.

Močno se je povečalo tudi število najnih zadev, ki jih je potrebovano reševati med dežurstvom, saj gre za obravnavno tujcev. Po osamosvojitvi Slovenije so tudi tudi prekrški sosednje Hrvaške, prav iz te republike pa je bilo v stopotku kar precej ljudi. Vendar pa belokranjska sodnika za prekrške ne vesta, ali bodo te zadeve sploh kdaj rešene. Še v primerih, ko je bila zadeva rešena, je bil problem pri vročitvi odločbe. Poštne pošiljke so se vratale nevraćene.

Sodnika za prekrške opozarjata na problem vročanja pošiljki tudi v naši državi. Veliko obdolžencev se izmika vročitvi, tako da se morajo posluževati prisilne pri-

ODPOVED GOSTOLJUBJA

LJUBLJANA — Organi za notranje zadeve so med 7. in 10. julijem odpovedali gostoljubje slovenske države šestim osebam, ki so pri nas nelegalno, ker nimajo slovenskega državljanstva, urejenega stalnega ali začasnega bivališča, vsi pa so nekdanji uradniki JA, ki so se z vojsko umaknili v Bihač in na druga območja nekdanje Jugoslavije. Z območja novomeške UNZ je N. M., z območja UNZ Krško pa M. K., J. A. in J. M.

- Tudi poštenost se mora izplačati, sicer ne bo prevladala. (Senjur)
- Mladost prezira posledice in v tem je njena moč. (Kessel)
- Človek je edina napaka narave. (Gilbert)

KRONIKA NESREC

VOZNIK OSTAL NEPOŠKODOVAN - 12. julija ob 2. uri zjutraj se je 26-letni Branko Pešelj z Griča pri Dobličah peljal z avtom Jug 45 s Stražnega vrha proti Črnomlju. Pri odcepku za Zajenj Vrh ga je v nepreglednem desnem ovinku zaradi prevelike hitrosti začelo zanašati. Peljal je na bankino, nato pa s ceste, kjer se je večkrat prevrnih. Med prevratjanjem je padel iz avta in se hušo poškodoval 19-letni sopotnik in Pešeljovo soščan Roman Tomanič. Zdravje se v novomeški bolnišnici. Vozniku ni bilo hujega. Skode na avtu pa je za 200 tisoč tolarjev.

PREHITRO PO MOKRI CESTI - 10.

Meso, krompir in denar

Tatvine hrane vse pogosteje — S tujcem ovce in kokoši — Vabiliva torbica na občini in čeki v avtu

NOVO MESTO — Tedenska policijska poročila so svojevrsten dokaz, kako težki in čudni so časi, v katerih živimo. Tudi v preteklem tednu so tato znali izkoristiti vsako nepazljivost, kradli pa so spet predvsem denar in hrano.

Tatinska trojka iz Zagreba za zapahi

Od Novega mesta do Murske Sobote kradli blago in denar

NOVO MESTO, KRŠKO — Ob koordinirani akciji kriminalistov in policistov UNZ Novo mesto, Krško in Celje ter sodelovanjem slovenskega in hrvaškega notranjega ministarstva sta bila 26. junija na mednarodnem mejnem prehodu v Dobovi prijetna in odpeljana v preiskovalni zapor v Celje 28-letni Velibor J. in 39-letni Slobodan V., oba iz Zagreba, ki sta utemeljeno osumljena, da sta v noči na 24. junij vломila v prodajalno Novotehne v Trebnjem. Ukradla sta za 360 tisoč tolarjev tehničnih predmetov, videorekorder, več vratnih strojev in električnih priključkov. Del plena so policisti našli pri hišni preiskavi.

Velibor J. in Blagoje B., prav tako iz Zagreba, pa sta utemeljeno osumljena, da sta v noči na 20. maj na Mirni vložili v tri zasebne in eno družbeno prodajalno in kradli denar. Omenjena trojka je osumljena, da sta vložili v pet prodajaln in kraje raznih predmetov ter denarja na območju Novega mesta in v noči na 3. junija. Podobnih vložom so osumljeni tudi na območju UNZ Krško, Celje, Maribor in Murska sobota.

ŠOLA BREZ VIDEOREKORDERJA - V času med 10. in 12. julijem je neznan storilec vlomil v Srednjo šolo Edvarda Kardeja v Črnomlju in ukradel videorekorder, vreden 80.000 tolarjev. Kdo bo gledal film, še poizvedejo.

FIČO BREZ REZERVNEGA KOLESA - V noči na 11. julij je neznan storilec v Črnomlju vloml v fičko Roberta M. iz Črnomlja. Odnesel je rezervno kolo, vredno 5 tisoč tolarjev.

Tako je v noči na 5. julij neznanec ukradel devet ovc. Čreda ovčarja Franca Č. z Zilje je sedaj vredna kar za 90 tisočakov manj. Marjan S. iz Gor. Kamenc pa je ugotovil, da je v času med 7. in 9. julijem imel nenapovedan obisk v svojem odklenjenem kokošnjaku. Z neznancem je šlo v noč (ali dan) 5 kokoši in 2 petelin, vse skupaj vredno 6 tisoč tolarjev. K mesu gre tudi krompir, vendar pa ni dokazov, da bi bil storilec naslednje tatvine isti. V noči na 11. julij je nameč neznan storilec obiskal njivo Franca K. na Drski v Novem mestu in izkopal okrog 35 kilogramov krompirja. Lastnik ima za 1.750 tolarjev škode.

10. julija dopoldne se je neznanec sprehal po metliški občinski upravi. Oko mu je očitno padlo na torbico tamkajšnje uslužbenke Romane P. iz Črnomlja. Odnesel jo je, v njej pa dokumente in denar. Romana je oškodovana za 18 tisoč tolarjev.

Prav tako 10. julija je neznan storilec vloml v stanovanjsko hišo Antonije K. v Češnjicah pri Trebeljenu in ukradel 400 mark. Tatu še iščejo. Iste dne zvečer je imel neznanega obiskovalca tudi avtomobil Ljubljancana Marjanu P., ki je svoje prevozno sredstvo parkiral pred vikendom v Vinjem vrhu. Trenutna škoda znaša 5.000 tolarjev. Marjanu P. pa najbrž obetajo tudi neljubljene presečenje. Neznanec je nameč odnesel osebno in čekovno izkaznico, čeke in devizno knjižico.

PO DOLENJSKI DEŽELI

- Tatvine ne govorijo le o težkih časih, ampak tudi o tem, da smo sledi gradbene sezoni in počitnic, v katerih se ljudje namesto na dopust pripravljajo na lastnoročne prenove domov ali na nudjenje tovornih uslug prijateljem, da bi se zasluzil kakšen tolar. 30-letnega Safeta I. iz Novega mesta so dobili, ko je na delovščino v Bržinu ukradel 60 kilogramov barve Jupol in s tem Pionirja oškodoval za okrog 6 tisoč tolarjev. Storilec, ki je šel po rezervne dele za mesec za beton namesto v trgovino na gradbišče v Rodinah, pa še ni znan. Odnesel je elektromotor mescalca in s tem Maksa K. iz Ljubljane naredil najmanj za 7 tisoč tolarjev škode.
- Noč na 10. julij si je 40-letni F. K. iz Podlipa izbral za obisk Otočca. Bolj od tamkajšnjih lepot pa so ga zanimali parkirani avtomobili in zaklenjeni prostori. Vlomil je v sedem avtomobilov, parkiranih pred bungalovi, in v tovorni avto. Trud je bil zmanj, saj v avtih ni bilo vrednejših predmetov ali denarja. Potem se je odprial iščak denar ali vrednejše predmete še v prostore v kampu. Zadovoljiti se je moral s 50 zaviti cigaret F 57 in 4 steklenicami piva. Z vlamljanjem pa je naredil za 91 tisoč tolarjev škode.

UPAD KAZNIVIH DEJANJ

RIBNICA — Po podatkih policijskega postajali Ribičica je bilo v prvih štirih mesecih letosnjega leta na njihovem področju storjenih 51 kriminalnih kaznivih dejavnosti, kar je za 13 manj kot lani ob istem času. Med kriminalnimi dejavnimi prevladujejo navadne tatvine in lvoli. Slednjih je bilo veliko predvsem v aprili, in sicer v počitniški hišici na Travnici. Vse storilce teh dejavnosti so po pomoci kriminalistov MNZ iz Ljubljane odkrili pri tudi sicer je raziskanost vseh storjenih kaznivih dejavnosti po besedah komandirja postaje v Ribnici Jožeta Poštraka uspešna oziroma skoraj 73-odst. Storilci so v glavnem moški in med njimi veliko povratnikov. V primerjavi z lanskim letom je bilo v tem obdobju med storilci manj mladoletnikov, zaskrbljujoč pa je podatek, da je naraslo število kaznivih dejavnosti pri otrocih do štirinajstega leta starosti. Glede gospodarskega kriminala skorajda niso ukrepali. Kriminalistična služba je dala le eno kazensko ovadbo, in sicer zoper tri bivše vodilne delavce ribniškega Evrotransa.

Črnomaljci grozijo z zaporo cest

ČRНОМЕЛJ — V torek pretekli teden so dobili na črnomaljsko občinsko skupščino obvestilo z Republike uprave za ceste (RUC), da morajo ustaviti vsa nadaljnja dela pri rekonstrukciji ceste Žuniči-Preloka, ker so že porabili denar za ta namen. Hkrati pa so od Cestnega podjetja dobili obvestilo, da od torka, 7. julija, na njihovem območju ne vzdržujejo več ne magistralnih ne regionalnih cest.

V občinskem izvršnem svetu se je prekinil del na cesti Žuniči-Preloka nikakor ne morejo strinjati, tudi zato ne, ker je bilo lani z republike zagotovljeno, da bodo delo podprtli tudi z republiškim programom o gradnji cest. Cesta je v resnici v tem programu, vendar je prenizo ovrednotena. Zato so občini svetovali, naj najame kredit, kar je tudi storila. Na IS zahtevajo, naj se gradbena dela na tej cesti nadaljujejo in avgusta tudi zaključijo.

Poleg dokončanja te ceste Črnomaljci zahtevajo še preplastitev štirih kilometrov ceste od Kanizarije do Vinice ter sanacijo dveh mostov čez Lahinjo in Dobličico v Črnomlju, ki sta prav tako v programu. RUC je ta dela že priglasil pri upravnem organu. Črnomaljci svoje zahteve utemeljujejo tudi s tem, da dve leti niso bili v programu RUC, in sedaj, ko so le prišli vanj, zahtevajo, da bodo urednično. Če se to ne bo zgodilo, v Črnomlju opozarjajo, da bodo prisiljeni poseči po nepopularnih ukrepih, kot je na primer blokada prometa.

NAJHITREJŠI — Matjaž Tomlje (na posnetku na ovinku nad Impolico) je v vsaki vožnji izboljšal rezultat prejšnje. V tretji, najhitrejši, je prevozel progo v 2:20,28. Na ovinkasti in delno mokri cesti je vozil povprečno nad 92 km na uro. (Foto: P. Perc)

Tomlje prepričljivo zmagal

1. gorska dirka za DP Slovenije za nagrado TOP RACING 92 Impolica—Studenec pred 1000 gledalci

STUDENEC — Če je mogoče sklepati po izjavah večine izmed 22 tekmovalcev po nedeljski prvi gorski hitrostni avtomobilistični dirki za državno prvenstvo Slovenije (za nagrado TOP RACING 92) na (zaradi večje varnosti) nekajko skrajšani 3600 m dolgi proggi od Impoljce do bližnje Studenca oz. odcepna za Ponikve, se bo dirka »poročila s Sevnico in obratno«, kot je hudočasno pojasnil organizator dirke Janko Rezec na petkovih novinarški konferenci.

Predsednik AK Donit Olimpija, soredni-

ganizator prve takoj pomembne avtomobilistične prireditve v Posavju, Dagmar Šuster, je dejal, da bodo prihodnje leto vse dirke za DP Slovenije odprte, se pravi, da bodo lahko mednarodne. Tokratno dirko sta podpirala tudi sevnški izvršni svet in Gostinško podjetje. V skupni razvrstitvi je povsem zaslužen krepko zmagal Matjaž Tomlje (AK Donit Olimpija) na BMW M3 in s skupnim časom treh voženj 7:13,99; z enakim vozilom je bil Zvonimir Blažnik (Adam Racing Team) drugi (7:31,65) in Dagmar Šuster tretji (7:32,23). Zaostanek Andreja Fabijana z Renaultom 5 GT TURBO je bil spet večji (7:39,41); s takim avtomobilom je bil Sevnčan Damjan Žičkar (AMD Slovenija avto) v tej skupini A — razred 6 8., v skupni uvrstitev pa si je prizoril 15. mesto (8:00,95) pred drugim Sevnčanom Samom Valantom iz AK Donit Olimpija (8:05,83). Valant je v skupini N — razred 1 premagal svojega edinjega tekmana, klubskoga tovariša Mišela Zupančiča, in vknjižil prvi 20 točk.

Še zmagovalci v drugih skupinah: skupina N — razred 2: Roman Jernej (Mac-Ho Team), Peugeot 309 GTI 16 V (7:52,08); skupina N — razred 3: Miha Rihtar (ARD Kompa Hertz) Mazda Familia 4WD (7:41,81); skupina A — razred 4: Miro Kovič (AK Donit Olimpija), Suzuki Swift GTI (7:47,64); skupina A — razred 5: Slavko Dekleva (AK Donit Olimpija), VW GOLF GTI 16 V (7:40,79); skupina D: Daihatsu Viola Očko (Adam Racing Team), Daihatsu Charade TS (8:55,11).

P. P.

Sedemdeset let nogometnega kluba Elan

Začeli so na igrišču na Loki

Najlepše darilo za 70-letnico je vsekakor vstop v prvo ligo. Zasluga za to gre igralcem in vodstvu kluba, ki so znali zopet privabiti številne gledalce na stadion. Prav pa je, da se ob teh uspehih spomnimo tudi na zgodovino kluba.

V prvih letih kluba je bilo v mestu in okolici več nogometnih klubov: NK Bršljin, NK Kandija, NK Novo mesto. Nogometni privrženci, ki so nabirali znanje v Ljubljani in Zagrebu, so prišli na misel, da bodo ustanovili nogometni klub Elan, kar se je tudi zgodilo. V začetku so se ukvarjali samo z nogometom, v kasnejših letih pa do druge svetovne vojne pa so že načrtovali, da se klub spremeni v društvo Elan in pod svoje okrilje vzame tudi druge športne. Zaradi vojne do tega ni prisko.

Resne težave so imeli tudi z objekti. Igrališče na Loki, kjer je nastopalo nogometno moštvo, je bilo vse prej kot primerno, saj je bil na tem prostoru tudi po dvakrat tedensko živinski sejem, za nedeljo pa je bilo potrebno pripraviti igrišče za nogomet. Žoga je pogosto pada v Krko, tako je moral vedno dežurati več čolnov, da so žogo spravili nazaj na igrišče. Leta 1939 je bil zgrajen stadion na Grmu. Gradnjo je omogočila občina na prigovaranje cerkev in organizacije Orel. V letih 1939–1940 so ustanovili NK Jadran, ki so ga sestavljali predvsem mladinci. Vendar ta klub ni bil Elanova konkurenca.

Poleg prostorskih težav je imel Elan fin

Mirnopeški gasilci praznovali

Prireditev, ki ni privabila le gasilcev

V okviru proslave 90. obletnice obstoja in delovanja gasilskega društva Mirna Peč, ki je bila v nedeljo, 28. junija, so požrtvovalni tamkajšnji občani in drugi športni delavci opravili vrsto dejavnosti. Tako je bil v soboto, 27. junija, izveden 10. mirnopeški tek, katerega glavni pokrovitelj je bila Krka, tovarna zdravil, Novo mesto. Teksa se je udeležilo 400 tekmovalcev, med katerimi je bila močna tudi mednarodna udeležba. Naslednji dan pa je v okviru vseh teh prireditve OGZ Novo mesto organiziralo tradicionalni 22. gasilski rally. Tekmovanja se je udeležilo 62 ekip gasilskih društev članov in članic. Tekmovanje so si poleg predstavnika občine Novo mesto, pokrovitelje, zavodnica Tilia, in domačih gostov ogledali tudi gostje iz Nemčije in Avstrije, s katerimi novomeški gasilci vzdržujejo prijateljske vezi. Po opravljeni paradi in prikazu stare gasilske opreme in orodja ter podelitvi diplom so gasilci Gasilsko-reševalnega centra iz Novega mesta prikazali še praktično reševanje. Celotno tekmovanje je bilo zelo dobro izpeljano, za kar imajo nedvomno zasluge štab operative OGZ Novo mesto pod poveljstvom Tineta Filipa, sodniški zbor in nazadnjene številne tekmovalne ekipe.

RUDI NANGER

JOE COCKER V LJUBLJANI

LJUBLJANA — V petek, 17. julija, bo na stadionu v Bežigradu v Ljubljani ob 18. uri nastopil britanski pevec Joe Cocker, ki je na svetovnih glasbenih sceni že od šestdesetih let naprej. Kot predskupini se bosta v Ljubljani predstavila ansambla Wind in Mary Rose.

Železničarji, kje je slovenščina?

K pismu s tem naslovom (Dol. list 26. junija)

Clanek z naslovom »Železničarji, kje je slovenščina?« (Dolenjski list 26. junija) me je spodbudil, da tudi sam z uteviljenimi dejstvi zdramim odgovorne na železnicu in v politiki.

Širša javnost ve, da je šef novomeške Sekcije za promet A. S. Neslovenec, ne ve pa za njegov slab odnos do slovenskega naslova. Omenjeni s svojimi somišljeniki Nesloveni in Slovenci, ki so se mu pustili podrediti, voditi tako politiko, ki ustrezne samo njemu. To potrjuje tudi njegov odnos ob razglasitvi slovenske samostojnosti, ko je ugovarjal izobesjanju slovenskih zastav na železničnih postajah Novega mesta, ko ob izbruhu vojne ni dovolil teritorialni obrambi uporabit star železnički vagon za barikado na cestnem prehodu v Bršlju, ko so bili ob začetku vojne obročeni varnostni čuvaji samo Nesloveni. Na večini dolenjskih postaj še danes visijo slike predsednika države brez države po njegovi krividi.

Kakšen smisel ima odpuščati delavce Slovence-domačine, ki imajo takoj rekoč vse prednosti, saj živijo tu že desetletja, stotinja in so le oni in njih predniki s svojim delom in dajatvami najrazličnejšim državam ohranili slovenski narod. Kakšno pravico ima Neslovenec, nove državljane Slovenije in tujce v vizumi, obdržati v delovnem razmerju in jih posiljati na tečaje slovenščine, ko se nekateri v desetih, petnajstih, tridesetih in več letih niso naučili našega jezika? J. M.

Pobuda za odlikovanje Milana Kučana

Iz obrazložitve

Ob prvi obletnici slovenske osamosvojitve podpisani iskreno čestitamo prejemnikom visokega odlikovanja Častnega znaka svobode Republike Slovenije za izjemne zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti Slovenije. Prepričani smo, da je Predsedstvo RS pri odločjanju o odlikovanjih presojalo po objektivnih merilih in da so odlikovanja dodeljena, upoštevaje resnične zasluge.

Hkrati predlagamo slovenski javnosti, skupščini in vladi Slovenije ter predvsem Predsedstvu Republike, da to listo zaslужnih odlikovanje v čimpri dopolni z imenom predsednika Milana Kučana, ki nedvomno sodi v vrsto najzaslužnejših osebnosti za uspeh procesa osamosvajanja in mednarodnega priznanja Republike Slovenije.

Milan Kučan je že v osemdesetih letih vodil odločen boj proti jugoslovanskemu unitarizmu in velikosrbski hegemonistični politiki, za ustavne pravice Slovenije. Zoperstavljal se je podrejanju centru v Beogradu in se zavzemal za demokratične, večstranske volitve in pravno državo.

V slovenskem političnem življenu je odigral ključno vlogo v procesu mirnega, demokratičnega preoblikovanja naše družbe. Zavzemal se je za kakovosten razvoj splošne ljudske obrambe. Usmerjal je dejavnost, ki je preprečila njenopolno razočiritev ter uresničila načrt manevrske organiziranosti narodne zaščite. V najbolj usodnem trenutku je osebno prevzel odgovornost za odločitev o oboroženem odporu, kar vse je omogočilo uspešno zavrnitev agresivnega posega JA na Slovenijo ter postavilo boj za slovensko neodvisnost in samostojnost na čvrste temelje.

Prepričani smo, da bodo to našo podobo podprtvi vsi dobratnarni državljanji Slovenije kakor tudi številne organizacije in društva — ki so spremajali in podpirali ustvarjeno dejavnost predsednika Kučana v procesu osamosvajanja Slovenije.

ZVEZA ZDRAUŽENJ BORCEV IN UDELEŽENCEV NARODNOOSVOBODILNEGA BOJA SLOVENIJE: predsednik Ivan Dolničar, l.r.

ZVEZA DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE: predsednik Stanko Hvale, l.r.

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE: predsednik Vlado Deržič, l.r.

KOORDINACIJSKI ODBOR CIVILNIH IN VOJAŠKIH INVALIDOV SLOVENIJE: predsednik Stane Repar, l.r.

Hrvaška pokojnina niti za »VRV«

Odprto pismo vladi Republike Slovenije iz SDP Brežice — Javna tribuna je ostala brez rezultata, saj so bile julijске pokojnine še bolj beraške

V začetku maja letos so bili upokojenci, ki so pokojnino pridobili na Hrvaskem, razočarani, ko so jim izplačane pokojnine preračunale iz HD v SIT po uradnem tečaju. Do takrat so namreč bile izplačane v razmerju 1:1. Tako so ti upokojenci, ki so pošteno odslužili svojo pokojninsko dobo v isti državi, bivši Jugoslaviji, bili naenkrat prikrajani približno z polovico svoje realne pokojnine.

Da bi pripomogli k čim hitrejšemu razreševanju tega problema, ki je ogrozil nekaj več kot 2.000 takih upokojencev v Sloveniji, smo se v SDP Brežice odločili za javno tribuno, ki bi razkrila razloge in hkrati nakazala rešitev nastalih problemov. Upokojenci — v premajnih dvoranih se jih je zbralo čez 100 — so poln razumevanja poslušali razlagi g. Strouza iz Ministrstva za delo, g. Terčkove iz SPIZ-a Celje ter Sonje Loker, predsednice skupščinske komisije za delo, o razlogih, ki so povzročili stanje, v katerem so nekateri tako prizadeti, da je njihovo preživetje ogroženo. Upokojenci so bili v svojih izpovedih, s katerimi so opozarjali na svoj materialni položaj, strpni in korektni, mogoče celo premalo kritični in energični v zahodih. Tribuno so zapuščali v upanju, da bo vlada takoj predlagala začasne, nato pa tudi sistemski ukrepe, s katerimi bi problem najpozneje z junijskimi pokojnimičnimi začasno razrešen.

To je bil prvič v Ljubljani, ko je bil v osemdesetih letih vodil odločen boj proti jugoslovanskemu unitarizmu in velikosrbski hegemonistični politiki, za ustavne pravice Slovenije. Zoperstavljal se je podrejanju centru v Beogradu in se zavzemal za demokratične, večstranske volitve in pravno državo.

Prepričani smo, da bodo to našo podobo podprtvi vsi dobratnarni državljanji Slovenije kakor tudi številne organizacije in društva — ki so spremajali in podpirali ustvarjeno dejavnost predsednika Kučana v procesu osamosvajanja Slovenije.

TREBNJE — Člani občinskega odbora slovenskih krščanskih demokratov občine Trebnje so se zbrali v nedeljo, 5. julija, na redni letni konferenci. Konference se je udeležil tudi Marjan Dvornik, član izvršilnega odbora slovenskih krščanskih demokratov, republiški poslanec in novomeški župan, ki je nakazal splošne smeri delovanja stranke v prihodnosti. Ob poročilu predsednika občinskega odbora, Franca Smoliča, so ocenili, da so lahko glede opravljenega dela dokaj zadovoljni. V tem času so ustanovili tri krajevne odbore. Podpredsednik stranke, Marjan Zupančič, je predstavil program delovanja stranke glede na specifične potrebe občine. Vprašanja navzočih so se vrtila predvsem okoli težav zadružništva in dekanacionalizacije. Navzoča sta bila tudi gosti iz slovenske ljudske stranke, ki sta poudarila pomembnost povezovanja teh dveh strank.

In zakaj vse to naštavim? Zato, ker na nobeno prlošnjo oz. dopis še nisem dobil odgovora. Še posej, da so odgovori v KS Gradac in skupščini občine Metlika zelo zaposleni z drugimi, bolj pomembnimi stvarmi. Če bi bilo res tako, bi še razumel, da ni odgovorov, če pa gre pri vsem tem za popolno ignoriranje naše stranke, je slika povsem drugačna. V takem primeru tega ne bomo mogli rešiti sami.

nje, ko so bila tolarška izplačila v juliju še nižja od tistih v maju in juniju, toliko več.

V SDP Brežice smo ogorčeni nad ravnanjem vlade Slovenije in pristojnih služb, predvsem republiškega zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, do vprašanj, ki so spravila dobesedno

VABILO NA SREČANJE
KOČEVJE — Te dni je minilo 50 let, odkar je bil ustanovljen Kočevski odrek, ki je imel okoli 800 borcev. Imel je kolessarski vod, mitralješko četo in vrsto opreme, ki je bila za takratne partizanske razmere kar zadovoljiva. Borci te enote se bodo ob tem jubileju v soboto, 25. julija, srečali pri brunarici kočevskega gospodinskega podjetja v Dolgi vasi. Organizatorji so na srečanje povabili svoje prijatelje borcev te enote in vse, ki želijo nekaj uric preživeti v prijetnem srečanju pri obujanju spominov in tovarištvu.

V. D.

VABILO NA SREČANJE
KOČEVJE — Te dni je minilo 50 let, odkar je bil ustanovljen Kočevski odrek, ki je imel okoli 800 borcev. Imel je kolessarski vod, mitralješko četo in vrsto opreme, ki je bila za takratne partizanske razmere kar zadovoljiva. Borci te enote se bodo ob tem jubileju v soboto, 25. julija, srečali pri brunarici kočevskega gospodinskega podjetja v Dolgi vasi. Organizatorji so na srečanje povabili svoje prijatelje borcev te enote in vse, ki želijo nekaj uric preživeti v prijetnem srečanju pri obujanju spominov in tovarištvu.

V. D.

Zapleti s prostorom

Rad bi omenil težave, ki jih imamo v Slovenski nacionalni stranki, območni odbor Gradac. Četrtega maja smo želeli imeti v »kotičku«, prostoru, ki je stekanje vse organizacije iz našega kraja, okroglo mizo s predstavitvijo stranke, vendar od krajevne skupnosti prostora nismo dobili na razpolago. V istih prostorih nam je bilo 20. junija dovoljeno imeti ustanovni sestanek območnega odbora, a 4. julija nam zopet ni uspelo priti do ključev teh prostorov, da bi imeli sestanek.

To pa niso edini problemi naše stranke. 22. junija sem naslovil na skupščino občine Metlika dve prošnji, in sicer za dotacijo naši stranki in za prostor, s katerim bi bilo omogočeno normalno delo območnega odbora. Teden pozneje sem občinski izvršni svet pisno opozoril na nasilno vselitev v eno od praznih stanovanj v gradaškem gradu. Istega dne pa sem predsednik KS Gradac postal sklep našega območnega odbora o ureditvi gradaškega trga.

In zakaj vse to naštavim? Zato, ker na nobeno prlošnjo oz. dopis še nisem dobil odgovora. Še posej, da so odgovori v KS Gradac in skupščini občine Metlika zelo zaposleni z drugimi, bolj pomembnimi stvarmi. Če bi bilo res tako, bi še razumel, da ni odgovorov, če pa gre pri vsem tem za popolno ignoriranje naše stranke, je slika povsem drugačna. V takem primeru tega ne bomo mogli rešiti sami.

SILVESTER JAKŠA
predsednik SNS OO Gradac

na rob preživetja v slovenskem merilu zanemarljivo majhno število hrvaških upokojencev. Za nastale razmere so prizadeti upokojenci najmanj krivi. Tudi zato bi morali pristojni pohititi z rešitvami, ne glede na to, ali država ima ali nima v ta namen zagotovljene denarje. V državnem merilu denar ne bi smel biti nemenljiva ovira. Zato javno protestiramo proti takemu odnosu do prizadetih in birokratskemu ravnanju pristojnih služb in vlade.

Pričakujemo, da bo vlada Republike Slovenije v najkrajšem času sporočila javnosti, kdaj in kako bo to vprašanje rešeno.

MIHA ŠKRLEC,
tajnik občinske organizacije SDP
Brežice

OBČINSKA TURISTIČNA ZVEZA BREŽICE RAZŠIRILA PROGRAM

BREŽICE — V četrtek, 9. julija, so na skupščini Občinske turistične zveze občine Brežice izvolili novo vodstvo in sprejeli razširjen program. Poleg izvršnega v nadzornega odbora so osnovali še osem odborov: za ocenjevanje krajev, za varstvo okolja, za turistične spominke, za propagando, za kadre in priznanja, za razvoj turizma na kmetijah, za prireditve in za turistični podmladek. Predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič je povabil delo Občinske turistične zveze Brežice, še posej, da je zasnovana tako obširen program. Predsednik izvršnega odbora občine Brežice pa je poudaril, da bodo denar, ki se zbirajo iz turistične takse, dajali izključno za potrebe turizma. Nato so razglasili najlepše kraje v občini in podelili priznanja. B. HORVATIĆ

NOVOMEŠKI PLANINCI SO AKTIVNI

NOVO MESTO — V mesecu juniju se je v Novem mestu končala alpinistična šola. Uspešno so jo končali štirje tečajniki in dva izmed njih sta že naslednji teden na turnu v Koglu splezala svoje primo. Tanja Pšenica in Damjan Škedelj sta skupaj z alpinistom splezala Virensivo IV/II, 200 m. Nato pa sta Ivan Hrovat in Anton Barbo ponovila še variante Lilipu V/IV, AO. Stane Makotar in Marko Hrovat pa sta splezala nad Martuljkom v Steni Rušice in opravila ponovitev smeri Aga VI/V, 200 m. Na Vršičih - Korosiča sta bila Roman Mihalič in Damjan Škedelj, splezala sta več krajski smeri. Zadnjo nedeljo v juniju so se novomeški alpinisti odpravili v Vrata, kjer so splezali v severni steni Triglavja. Damjan Škedelj in Roman Mihalič sta splezala kratko nemško IV/II, 500 m. Ivan Hrovat in Tomaž Erpic pa dolgo nemško, ki je najdaljša smer v steni III/III, 1000 m. Isto smer sta splezala tudi Nastja Dolinar (AO Mengen) in Anton Barbo (AO Novo mesto).

V Labodu poslej brez posameznih norm?

V novi številki glasila varne oblačil

Nedavno ankarskem srečanju novinarjev, ki urejajo glasila v podjetjih, se je znova razkrilo, da je ukinjanje takih časopisov in skrčevanje obveščanja prineslo samo škodo. Tudi častni gost 13. studijskih dni tvz. slovenskega časnikarstva, predsednik GZS Feri Horvat, je med drugim poučaril, da obstajajo velike možnosti za večji pretok obvestil in za učinkovitejše neovajanje kulture podjetništva.

Uvodno misel podprtujem v zvezi z izidom nove številke Laboda, glasila naše znane tovarne oblačil. Kaj je v njej po mojem mnenju najbolj zanimivo?

Totrat prav gotovo uvozni, ki ga je napisala Angelca Blatinik, direktorica Labodove ljubljanske tovarne Tip-top. V članku opisuje prve izkušnje poskusne ukinitve posameznih (individualnih) norm v brigadi 3100, katere so letili v juniju. Uspehi doseženih sedanjih norm posameznikov v neposredni proizvodnji govori o njihovi uspešnosti. Pri tem nastaja dvoje: dovolj je podlage in (materialnih) spodbud za doseganje kar največjih rezultatov, to pa je hkrati tudi močan obremenjevalni dejavnik, ki pušča z leti negativne posledice za duševno zdravje delavk v konfekcijski industriji.

V Tip-topu hočemo razbremeniti psihološki pritisk konfekcijske delavke za dnevno doseganje »stootsotne« norme. Poskusno in postopno želijo ukiniti sedanje posamezne norme. Lotili so se novega načina dela v poskusu brigadi s skupinsko normo. Uspehi prvih 12 junijskih dni so presegli vsa pričakovanja: v tem času so dosegli 100,8 odst. plana v celo 106,4 odst. norme. Kaj več bi o tem poskusu kazalo posej napisati izven okvira tege poročila.

Čeprav je Labod zaradi posledic lanške vojne izgubil

SANDI PO POVRATKU — Veselje po uspehu je bilo nepopisno, Sandi pa se je počutil utrujenega. (Foto: J. P.)

S kolesom na Triglav

Od Novega mesta do Triglava in nazaj je Novomeščan Sandi Bayer potreboval le 16 ur in pol

ŽABJA VAS — Sandiju Bayerju, rekreativnemu kolesarju, je nujni petek dosegel nevskdanji rekord: za svoj enajsti vzpon na Triglav se je iz Novega mesta odpeljal s kolesom in se vrnil še isti dan.

Ob bučnem pozdravljanju svojih priateljev »trotrosov« iz Žabje vasi je natanko opolnoči med četrtnikom na petek zahajal svoje športno kolo in ob spremstvu kombija in navijčev zavrtel pedala proti Žužemberku in naprej proti Ljubljani. Vso pot ga je dobro pral dež, sred LJubljane pa ga je spodneslo in si je poškodoval komolec desne roke. Za 170 kilometrov dolgo pot do Vrat in Aljaževega doma je potreboval 5 ur in 15 minut. Od tam je, seveda brez kolesa, stekel proti vrhu in ga po 2 urah in 52 minutah dosegel. Kljub poletju je na vrhu tedaj močno snežilo, vendar mu je do Vrat in kolesa uspelo priti v dveh urah. Za pot v

Novo mesto je potreboval dobrih sedem ur, tako da se je s svojimi Žabercami veselil že ob 16.30 uri. Domačini so mu prizvali nekaj čaril in osvežilne pijače, Lojze Serini pa je zanj skupaj z ženo spel venec iz lipice.

»Kolesarim šela tri leta. Prej sem se ukvarjal z atletiko in nogometom. Moj cilj so kolesarski maratoni. Za vzpon na Triglav sem se temeljito pripravljal. Pozimi sem vadil z utežmi, zatem sem se posvetil teku, sedaj pa sem že precej časa na kolesu. Letos bi rad uresničil še en načrt: s širimi prijatelji bi rad v enem dnevu prevozel vso Slovenijo. Štafetna vožnja bi bila dolga 700 kilometrov,« pripoveduje Sandi. Seveda mu bo to uspelo le, če bo dobil dovolj mecenov. Tokrat so ga podpri: Dolenski list, Zavarovalnica Tilia, Servis-plin Gril, Feniks informatika in petnajst drugih.

J. PAVLIN

Dan šole so so posvetili starim šegam

En dan v Leskovcu

»Bi prišli na našo šolo ob našem dnevu šole?« me je po telefonu vabila pomočnica ravnatelja šole v Leskovcu, Verica Šabav. »Dan smo namenili ohranjanju starih šeg, podelili pa bomo tudi letosnje brahne znake,« je še dodala. Odločila sam se, da jih običem.

Njihova šola je pravo kraljestvo. Stoji sredi travnikov, grmovja, dreves, poleg imata igrišča in tekočke proge in daje vtič urejenosti. V šolski avli je bila razstava. Zagledala sem napis, ki prikazujejo nove pristope k pouku različnih predmetov. V veliki učilnici so bili razstavljeni stari predmeti: kolovrati, modeli za potice, glinaste sklede, likalniki, fotoaparati, vezene. Še lepiš je bil pogled na hlebec domačega kruha, na potice, šperhovke, slavnostne kruhke. Ko sem na proslavi pripovedovala o starih slovenskih šegah in navadah, so učenci napeto poslušali, ko pa sem jim rekla, naj skupaj zapojemo nekaj domačih pesmi, so se sipe na oknih zatrese. Pa naj še kdo reče, da danes mladina ne zna zapeti kaj domačega! Sledilo je razdeljevanje brahnih znakov. Šola v Leskovcu se zares lahko ponaša z velikim številom značkarjev.

Prišlihnil smo še petju, citram, harmoniki, violini, saj je petina leskovških otrok vključena v glasbeno šolo. Po končanem koncertu sem poklepatala s predstavniki kraja, ki že dvanajsto leto zapored pripravljajo krajevni praznik v sodelovanju s šolo. Ko človek prišluhne tem ljudem, spozna, da je šola lahko uspešna tudi zato, ker tesno živi s krajem, ki mu pripada. Želim, da bi čim več slovenskih šolarjev našlo v šoli svoj drugi dom tako, kot so ga našli mladi Leskovčani. Ob koncu tega pisanja se leskovškim šolarjem in njihovim učiteljem in staršem prav lepo zahvaljujem za prijazen sprejem. DUŠICA KUNAVER

Zoper gradnjo turističnega objekta

Zato sprašujem: Kako je možno, da je prišlo do takega posega v okolje v območju zelenega pasu brez soglasja stanovnika v neposredni bližini? V čigavem interesu, razen v interesu tistih, ki bi morda pridobili finančno korist, je gradnja turističnega objekta na kmetijskih zemljiščih visokega kakovostnega razreda? Čigavi interes, razen investitorjev, so prevladovali, da se žrtvuje zelenina površina, med tem ko v neposredni bližini samevajo prvorazredni turistični objekti in grozijo odpusti mnogim zaposlenim? Zakaj je bil celoten postopek voden na nepravilen način in ni niti sosed dobil kopije odločbe o lokacijskem dovoljenju, da bi se lahko pritožil v zakonitem roku? Kdo bo varstveniki narave, stranka zelenih in slovenska ljudska stranka? Kdo bo zaščitil bivšega lastnika zemljišča, od katerega so zemljišča več ali manj pod prisilu odkupili po smrečni nizki cen?

Dokler ne dobim odgovorov na gorjajoča vprašanja, zahtevam, da se ustavijo več nadaljnje aktivnosti v zvezi z gradnjo dvomljivega turističnega objekta. mag. dr. ANDREJ SINKOVEC

Iz Kočevske Reke

VARČEVATI Z VODO — Kljub dejevju je v zadnjih tednih primanjkovalo vode. Zdaj pričakujejo vodo iz nove vrtine. Opraviti je treba še potrebne analize vode, količinske meritve in položiti 600 m cevi do že obstoječega vodovodnega zbiralnika. Do takrat pa varčujte z vodo!

NATEČAJ ZA GRADNJO — Načetaj posojila za gradnjo stanovanjskih hiš je razpisalo pred kratkim posestvo Snežnik, ena redkih firm v kočevski občini, ki še dodeljuje takšna posojila.

NOVI ODMEVI — Izšla je šesta (juška) številka »Snežniških odmevov«. To glasilo izhaja dokaj redno, medtem ko so druga v občini v glavnem zamrla. Sestavki v njem so posvečeni nedavni birmi, mislim odgovornih o gradnji cerkve v Kočevski Reki, predstavitvi vas Morava, zgodovinski predstavitvi Mokrega Potoka (napisal prof. zgodovinar Mitja Ferenc), razgovor z domačinom Jožetom Ruparčičem itd. Glavni, odgovorni in tehnični urednik Odmevov je (še vedno) Ivo Stanič.

WOLFCOMMERCE

IVAN ŠEBALJ — 90-LETNIK — 23. junija 1992 je Ivan Šebalj iz Drage praznoval svoj 90. rojstni dan. Luč sveta je zagedal v Prezidu v siromašni delavski družini. Gmotne družinske razmere so ga še kot otroka pognale od doma k tujim družinam za pastirčka ovac. Po neje ga starejši brat Rafael vzel k sebi na Laze, kjer se je izučil čevljarske obrti. Ko je odprl samostojno obrt, si je ustvaril tudi lasten dom in družino v Dragi, kjer živi še danes. Vse svoje življenje je živel delavno, pri čemer sta ga odlikovali predvsem skromnost in poštenost. V času NOV mu je bilo zaupano poverjeništvo OF, zato je bil izpostavljen velikim nevarnostim.

Jubilanti je velik ljubitev živali in v njegovem hlevu še danes rezgeta konj, ki je na voljo tudi sosedom. Dobrohotnemu sosedu in krajanku Ivanu želimo še veliko prijetnih dni med domačimi. (A.P.)

Brane Vandot

Tiho in skoraj neopazno, tako kot je preživel večino povojskih let, se je v tem tednu poslovil od nas Novomeščan Brane Vandot, nosilec partizanske spomenice 1941. Mlašji ljudje ga niso poznali, saj je živel osamljen in odmaknjen od dnevnega hrupa. Iz vrste borcev za svobodo je odsel človek, ki nikoli v življenju ni naglašal, da je bil med prvimi bojevni proti fašizmu in da je temu boju namenil vsa svoja medvojna leta.

Brane Vandot se je rodil 1918 v Žužemberku, gimnazijo pa je dokončal v Novem mestu. Že med šolanjem je bil samsvoj, razmisljajoč dijak, ki je veliko študiral. Angleščine se je naučil, da bi laže bral tudi tuje knjige. Že v prvih dneh upora proti fašistom se je aktivno vključil v Osvobodilno fronto in organizirano delal v njej do 8. januarja 1942, ko je odšel v Prvi dolenski bataljon. Že predtem je bil v jeseni 1941 borenec Novomeške partizanske čete. Vzhodnodolenski odred, XII. brigada in baza glavnega štaba NOV in POS so bila njegova domovljana do konca vojne. Med NOB je huje zbolel in se zdravil v partizanskih bolnišnicah. Za pogum in medvojne zasluge je dobil tri odlikovanja, bil pa je tudi rezervni kapetan I. razreda.

Po vojni je delal nekaj časa na nekdajnem okrožnem NOO. Rad bi bil študiral, vendar takratne razmere takim željama posameznikov niso bile naklonjene. Bil je zelo razočaran in težko je sprejemal povojne razmere. Osebni in družbeni pretresi so ga prideljali v zapuščeno, od ljudi odmaknjeno življenje, pozabilen pa je bil tudi od mnogih nekdajnih bojnih tovarišev. Zgodaj se je upokojil, nikoli pa mu ni bilo za prednosti, ki bi jih lahko bil deležen kot nosilec spomenice iz 1941.

Tih in molččeh se je Brane Vandot poslovil od nas. Bil je človek, ki je hotel dobro, saj se je z mladostnim žarom predal osvobodilni ideji in ji ostal zvest do konca.

SKLAD VZAJEMNE POMOČI OBČANOV IN PODJETIJ IZ R SLOVENIJE

ponudba za člane sklada:
brezobrestna, stanovanjska, potrošniška
ali gotovinska posojila

pričakujemo Vas:

v Ljubljani, na Kersnikovi 3,
tel.: 061/110 063 in 128 272

• v Mariboru, na Smetanovi 75,
tel.: 062/221 222 int. 27 in 221 426

• v Celju, Ulica XIV. divizije 14,
tel.: 063/441 144 int. 362

• v Ptuju, na Jadranski 16,
tel.: 062/776 591

• v Slovenskih Konjicah, na Celjski 5,
tel.: 063/755 255

• v Murski Soboti, Štefana Kuharja 1,
tel.: 069/26 272

• v Slovenski Bistrici, na trgu Alfonza Šarha 1,
tel.: 062/811 951 int. 59

• v Ročaški Slatini, na Kidričevi 12,
tel.: 063/813 372

• v Brežicah, na Milavčevi 4,
tel.: 0608/62 044

• v Novem mestu, na Prešernovem trgu 3,
tel.: 068/25 646

• v Črnomlju, na Kolodvorski 34,
tel.: 068/51 219

• v Metliki, v prostorih obrte zadruge,
v poslovniem centru Kidričeva naselje,
tel.: 068/58 061, 58 179, 58 201

• na Muti, Luckovega odreda 22,
tel.: 0602/64 254 in 61728

• v Ajdovščini,
tel.: 065/67 010 (menjalnica) in 065/62 105 (trgovina)

• in v Kopru, Marečanskega upora 4,
tel.: 0609/611 019

... z vami v stiski in obilju ...

Ob 50-letnici belokranjskega odreda

Bili smo čist osvobodilni boj

Cankarjeva brigada se je zavedala vezi z ljudstvom in pisateljevega imena

Cankarjeva brigada je nastala kot 3. slovenska partizanska brigada v vihri italijanske roške ofenzive. Po sklepnu slovenskega poveljstva z dne 16. septembra je bila vojaško formirana 28. septembra 1942 na Kočevskem. Na ustanovnem zboru je bilo 360 borcev, oboroženih s puškami in 11 mitraljez. Prvi brigadni komandant je bil dr. Marijan Dermast-Urban, politični komesar pa Jože Raybar-Gregor. Julija 1943 je bila Cankarjeva brigada vključena v 15. divizijo NOV kot 5. SNOUB in oktober v 7. korpus NOV.

Borci Cankarjeve brigade smo bili predvsem slovenska mladina, ki se je izmaknila nakanam sovražnikov in se postavila na stran svobodoljubnega ljudstva. Tuji so nihovih pomagali, ki so jim prislegli zvestobo in izdali domovino, so nam vsiliši boj za naš življenje in za narodov obstanek. Sovražnik jih je porabil, da so prestrelali udarce tudi namesto njega. To nam potrujejo Avisi in predvsem drugih narodov, ki so že uvideli usodo zmoto in pot fašizma ter se priključili naši brigadi v boju proti fašizmu. Bili smo solidarni z drugimi borci v Jugoslaviji in smo se skupaj borili tudi s hrvaškimi partizani. V brigadi je bilo ustanovitev do osvoboditve nad 3000 borcev: po kapitulaciji Italije je brigada štela v štirih bataljonih nad 1000 borcev. Brigada je zelo krvavela,

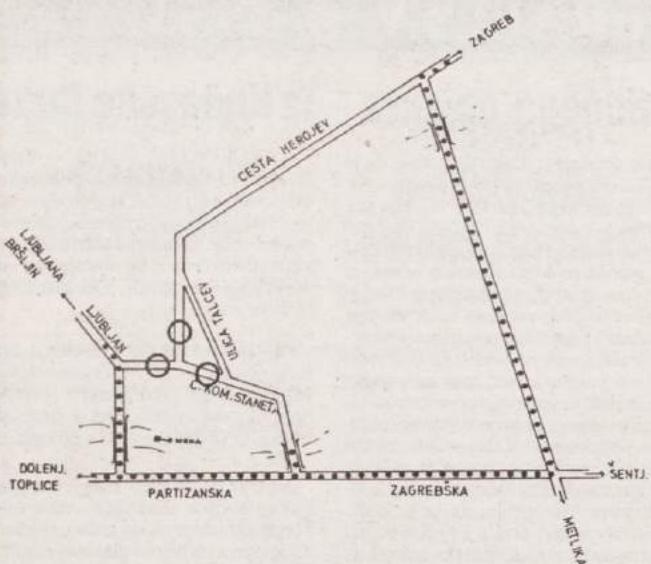
saj je padlo okoli 800 borcov, veliko pa je bilo ranjenih, čeravno je vrsto zmag izbojevala z mnogo manjšimi žrtvami od sovražnikov. V začetku leta svobode, po dolgih obrambnih bojih na Dolenskem, je imela le 345 borcov. V zadnjih bojih za Ljubljano je sodelovalo 575 borcov, od katerih je bilo dve petini komunistov in skojevcov, večina pa nekomunistov.

Cankarjeva brigada je operirala v glavnem na Dolenskem, med Cankarjevo Vrhniko in zloglašnim ljubljanskim sv. Urhom, ki ga je skušala že leta 1943 razbremeniti narodne sramote, in med Kolpo, med gozdnatimi Snežniki in Savo. Velik del boja je bil posvečen obrambi svobodnega ozemlja, zlasti še Gorjancev in Bele krajine in ozemlja v porečju Krke. Toda sovražnik je utrijeval razne postojanke, med njimi sta bili v Novem mestu in Žužemberku, iz katerih so vpadeli na naše svobodno ozemlje in napadali partizanske enote. Cankarjeva brigada je zavezala 23 utrijevali sovražnikov postojank, pri Žužemberku se je borila, pri Novem mestu, Bisihevem in Metliki, pa tudi z osvobajanjem Iga je pozdravila Ljubljano. Devetega maja 1945 je bila čudočno pozdravila osvobojena Ljubljana. Potem je pohitela še na pomoč do Koroške, a se je hitro vrnila v svojo bazo v Radomljah pri Domžalah.

Cankarjeva brigada je del slovenske zgodovine, zapisane z narodovo oceno.

Odbor skupnosti borcev
Cankarjeve brigade

TONE GOŠNIK

VSE UDELEŽENCE V PROMETU OBVEŠČAMO,

da bo zaradi rekonstrukcije vozišča za ves promet zaprto

križišče CESTA HEROJEV — CESTA KOMANDANTA STANETA — LJUBLJANSKA CESTA

ZAPORA BO V ČASU OD 20. 7. DO 31. 8. 92

Obvozi bodo označeni in urejeni preko mostu v Ločni, preko Žabje vasi ter po Zagrebški in Partizanski cesti.

Prosimo za razumevanje

OBČINA BREŽICE SEKRETARIAT IZVRŠNEGA SVETA Cesta prvih borcev 18 68250 Brežice

na podlagi sklepa Izvršnega sveta SO Brežice objavlja

natečaj za oddajo v najem naslednjih poslovnih prostorov:

- poslovni prostori v pritličju stavbe Cesta prvih borcev 48, ki obsegajo tri pisarne v izmerah 12,58 m², 7,35 m², 21,56 m², hodnik v izmeri 6,80 m², s telefonom in souporabo sanitarij ter drugih naprav.
- poslovni prostor v pritličju stavbe C. prvih borcev 11, ki obsega en prostor v izmeri 17,19 m² s souporabo skupnih prostorov in naprav.

Pogoji najema:

- mirna storitvena dejavnost
- redno plačevanje najemnine
- predplačilo za 6 mesecov
- sklenitev pogodbe v 8 dneh po prejemu obvestila o izboru.

Interesenti lahko dobijo informacije o prostorih in ostalih pogojih najema pri g. Miranu Kavduku v Sekretariatu Izvršnega sveta (soba št. 24) vsak delovni dan od 7. do 9. ure. Pisne ponudbe pošljite v zaprti kuvert z oznako »ne odpiraj — najem« v 8 dneh po dnevu objave na naslov: Občina Brežice, Sekretariat izvršnega sveta. V ponudbi natančno navedite vsebine dejavnosti, s katero kandidirate za prostore, svoje podatke oz. podatke pravne osebe, ki jo zastopate. O izbiri bomo kandidate obvestili v nadaljnjih 15 dneh.

Sekretariat
Izvršnega sveta SO Brežice

Pivovarna UNION, Ljubljana

vabi k sodelovanju sodelavce

**PREDSTAVNIKE
za področje
dolenjske regije.**

Delo je vezano pretežno na teren, primerno za mlajšega, komunikativnega ekonomista ali komercialista V. stopnje, ki se želi uveljaviti z rezultati lastnega dela.

Od kandidata pričakujemo solidno strokovno znanje, nekaj let prakse pri prodaji pijač, vztajnost, iznajdljivost in vlijednost. Nudimo zanimivo, privlačno delo pri organizirjanju prodaje renomiranih izdelkov, organiziranju akcijskih prodaj, sodelovanje s številnimi kupci.

Pisne ponudbe z življenjepisom in dokazi o strokovnosti pošljite v splošni sektor Pivovarne UNION, Ljubljana, Pivovarska 2, v 8 dneh po objavi. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

ZA TAKOJŠNJE PLAČILO

15-35% POPUST

BOGATA IZBIRA - UGODNE CENE

JELOVICA

Republika Slovenija OBCINA METLIKA Sekretariat

Na podlagi Pravilnika o normativih in standardih ter posojilu za uveljavljanje pravice do socialnega stanovanja v najem (Ur. list RS št. 18 z dne 10. 4. 1992) Sekretariat občine Metlika objavlja

RAZPIS

za dodelitev 13 socialnih stanovanj v najem na območju občine Metlika. Stanovanja bodo dodeljena predvidoma v mesecu oktobru.

I. Upravičenec za dodelitev socialnega stanovanja v najem mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- a) mora biti državljek Republike Slovenije,
- b) upravičenec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, ni najemnik oziroma lastnik stanovanja oziroma je najemnik ali lastnik neprimernega stanovanja,
- c) da ima upravičenec stalno prebivališče v občini Metlika,
- d) da upravičenec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, ni lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja oziroma druge nepremičnine,
- e) da upravičenec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov ni lastnik premičnine, ki presega 25% vrednosti primernega stanovanja,
- f) skupni prihodek na člana družine ne sme presegati višine, določene s predpisi s področja socialnega varstva,
- g) mora vložiti popolno vlogo v predpisem roku.

II. Vlogi za dodelitev socialnega stanovanja v najem mora udeleženec javnega razpisa priložiti naslednje listine:

- a) potrdilo o državljanstvu,
- b) potrdilo o stalnem prebivališču in številu družinskih članov,
- c) potrdilo o denarnih prejemkih članov družine (neto prejemki),
- za zaposlene in upokojence (potrdilo o osebnih prejemkih iz dela in drugih prihodkih za leto 1991),
- za brezposelne (potrdilo o prejemkih Zavoda za zaposlovanje),
- d) potrdilo o dohodu iz kmetijske dejavnosti,
- e) najemno oz. podnajemno pogodbo,
- f) potrdilo o zdravstvenem stanju prosilca oz. njegovega družinskega člena (izvid zdravniške komisije I. stopnje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije),
- g) potrdilo o invalidnosti, iz katerega je razvidno, da je prosilec ali odrasli družinski član nesposoben za samostojno življenje in delo (izvid in mnenje pristojne komisije).

Vlogo upravičenci oddajo na vložišču Sekretariata občine Metlika v roku 10 dni po javni objavi razpisa.

V primeru nepopolne vloge je udeleženec razpisa dolžan na ustrezni način vlogo dopolniti, v nasprotnem primeru se vloga zavre.

Vse utemeljene vloge udeležencev javnega razpisa bo komisija obravnavala na podlagi Pravilnika o merilih za dodeljenje socialnih stanovanj v najem (Ur. list RS št. 18 z dne 10. 4. 1992). Upravni organ bo najkasneje v 60 dneh po javni objavi razpisa določil listo za dodelitev socialnih stanovanj v najem in jo objavil na oglašni deski SO Metlika ter vročil vsem udeležencem javnega razpisa.

Sekretar
Marjan Končar, oec., l.r.

ČASOPIS, KI VAM PRIHRANI MNOGO VEČ, KOT STE GA PLAČALI

SALOMONOV OGLASNIK

VSAK ČETRTEK

OD STANOVANJ, AVTOMOBILOV...
DO POSLOVNICH STIKOV IN
ZAPOSLITVE

BREZPLAČNI MALI OGLASI

finet podjetje za izgradnjo računalniško podprtih proizvodnih sistemov

Šempeter 21a
63311 ŠEMPETER

Telefon : 063 - 701 - 225
Telefaks: 063 - 701 - 033

- informacijski inženiring
- računalniške storitve
- strojna oprema
- programska oprema
- grafično oblikovanje

okna - senčila - vrata

vrtne garniture - prenova oken - notranja vrata "FOREL"

BREZOBRESTNO POTROŠNIŠKO POSOJILO

PIONIR

proda

POSLOVNI PROSTOR

v pritličju stanovanjskega kareja Dalmatinove ulice 1 v Krškem

- velikost 68,00 m²
- zgrajen do V. gradbene faze
- različna storitvena dejavnost

Pokličite nas in pomagali vam bomo pri odločitvi.

Informacije: GIP PIONIR, Kettejev drevored 37, 68000 Novo mesto, Komercialno predstavništvo, Krško, Zdolska 17 tel.: (0608) 21-032, 21-966

ZDRAVSTVENI DOM METLIKA

Svet Zdravstvenega doma Metlika

razpisuje za 4-letno mandatno dobo

dela in naloge

DIREKTORJA ZDRAVSTVENEGA DOMA METLIKA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo medicinske, pravne ali ekonomske smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj,
- da spoštuje zakonitost,
- da odgovorno gospodari s sredstvi in da ima pravilen odnos do soljudi.

Kandidati naj pošljajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh Razpisni komisiji Zdravstvenega doma Metlika.

SVET VZGOJNO-VARSTVENE ORGANIZACIJE TREBNJE

razpisuje delovna mesta:

1. RAVNATELJA VVO

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še:

- pogoje glede izobrazbe po 38. in 39. členu Zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok ali 96. členu Zakona o osnovni šoli
- imeti najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leta dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok
- imeti organizacijske in strokovne sposobnosti za uspešno vodenje
- predložiti program nadaljnega dela VVO.

Kandidat bo imenovan za 4 leta.

2. VODIJ

vzgojno-varstvenih enot Trebnje, Mirna, Mokronog, Šentrupert, Veliki Gaber z obveznostjo v oddelku.

Kandidati morajo izpolnjevati enake pogoje kot za ravnatelja.

Prijave z dokazili naj pošljajo v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: Svet VVO Trebnje, Ul. heroja Slaka 5, 68210 Trebnje, s pripisom »za razpis«.

O izbiri bodo obveščeni v 15-ih dneh po poteku roka prijave.

VI NAM — MI VAM

Objavo oglasov v rubriki VI NAM — MI VAM lahko naročite po tel. (068) 23-610 ali po telefalu: (068) 24-898 do torka do 10. ure.

in

Z R E C E
UNIOR TURIZEM

PROMOCIJA

na Glavnem trgu v soboto,
18. 7., ob 10. uri

10% popust za vse, ki gredo na ROGLO Z MANO

Celotna turistična ponudba na enem mestu!

UGODNO — Slovenija
— Istra
— Tujina

Turistična agencija MANA
PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO
telefon: 068-28-136

BETONAL TREBNJE
proizvodnja, prevoz in strojno vgrajevanje betona

Tel. (068) 45-650
45-651
45-652

Cenjene kupce obveščamo, da lahko pri nas naročijo kvalitetne betone
in storitve betoniranja po konkurenčnih cenah. Za takojšnja plačila nu-
dimo 5% popusta!

Turistična agencija

POCENI NA DOPUST!

7 polpenzionov v hotelu Brioni (A kat.) v Puli samo 160 DEM
3 polni penzioni v hotelu Brioni samo 70 DEM

Oroci imajo 50% popusta!

Tenis zastonji!

Najem apartmaja Punta Verudela — najem apartmaja že od 20 DEM na dan dalje

Informacije: Turistična agencija Palček tel.: (063) 333-62

A V T O Š O L A
DUAL EXPRES

POSPEŠENI TEČAJ IZ CPP

Za vse tiste, ki bi želeli počitnice kombinirati s korisnim delom, bomo organizirali **pospešeni tečaj iz CPP za A in B kategoriji**. Tečaj bo zagotovo končan do konca julija, predavanja bodo v dopoldanskem času, tako da bo čas tudi za druge aktivnosti. Prijavite se lahko vsi, ki ste dopolnili

18 let in tisti, ki boste svoj 18. rojstni dan praznovali v šolskem letu 92/93. Posebno ugodno je za vse, ki opravljajo izmenško delo. **Tečaj bo dopoldne od 8. do 13. ure in popoldne od 15. do 20. ure v centru Novega mesta, na Glavnem trgu 30 (nad slavičarno), od 20. julija dalje.**

DRŽAVNO PRVENSTVO V PLESIH — Študentski klub Kazina iz Ljubljane je v Novem mestu pripravil 1. državno prvenstvo v standardnih in latinskoameriških plesih. Nastopilo je kar 105 parov, med katerimi je bilo kar nekaj Dolenjcov. Dogodek je v novomeško športno dvorano priklical več kot 1500 obiskovalcev, ki so uživali v lepih in atraktivnih nastopih, med tekmovalci pa sta še posebej navdušila Andrej Škušec in Katarina Venturini iz Kazina, ki sta na koncu v konkurenči članov in v očeh mednarodnih sodnikov zasedla prvo mesto. (Foto: J. P.)

MLADI GASILCI Z DVORA — Na nedavnjem gasilskem tekmovalju so gasile pionirji, pionirke, mladinci in mladinke gasilskega društva Dvor tekmovali s petimi ekipami. Za gasilski podmladek se v krajevni skupnosti Žužemberk res ni treba bati, saj so za prevoz potrebovali kar avtobus. (Foto: S. M.)

I

K

saloni

vas obveščajo, da imajo **VELIKO AKCIJSKO PRODAJO**

Keramiko od 370 SIT dalje, usnjene garniture od 120.000 SIT dalje, pohištvo ALEA in TOM 45% popusta.
Za večje nakupe poleg tovarniških še do 20% posebnih popustov.

Vabijo vas saloni: v Novem mestu, Resljeva 2 (22-305), Partizanska 21 (28-950), Krško CKŽ 100 (31-302), Sevnica NHM 17 (81-734), (82-041), (82-237).

Zrno

Trgovina Zrno d.o.o.
Gmajna 6, Raka Tel. (0608) 75-541

vam v svoji trgovini na RANČU nudi vse za kmetijstvo in gospodarstvo po ugodnih cenah • rezervne dele za traktorje in kmetijske stroje • kmetijsko mehanizacijo • orodja • umetna gnojila: urea po 600 SIT, kan po 720,00 SIT, NPK 13x10x12 po 700,00 SIT, NPK 10x20x30 po 1.150,00 SIT, NPK 15x15x15 do 800,00 SIT • škropiva • semena • radensko • pivo • sokove • sladkor • olje • sol • gradbeni materiali

posebno ugodno: armaturne mreže 9/6 po 4.299,00 SIT, cement 360 tolarijev apno (vreča) po 330,00 SIT
V ceno je vračunan prometni davek!

Tilia
UGODNA PONUDBA!

TEHNIČNA TRGOVINA
Novo mesto, Bršljin 21, tel.: 068/27-197

RADIATORJI JUGOTERM, na primer 22/650-1000 ..... 8.790 SIT
GORILCI ..... 35.990 SIT
CISTERNE 2000 L ..... 28.830 SIT
KOTLI za centralno kurjavo, na primer 40 KW ..... 95.630 SIT
Ves ostali material za ogrevanje, vodovod in elektriko

Cene so brez prometnega davka. V primeru, da vam dodatno nudimo tudi montažo centralne kurjave ali vodovoda, vam za material NI POTREBNO PLAČATI PROMETNEGA DAVKA.

HONEY MOON d.o.o.
Poročne obleke

Novo mesto, Cesta herojev 34, tel. (068) 28-301, 25-259

- izdelovanje in šivanje poročnih, svečanih, maturantskih oblek ter oblek za obhajilo in birmo po meri
- posojanje svečanih oblek
- rokavice, konfeti, šlajeri
- čiščenje in popravljanje vseh vrst svečanih oblečil

TENAO

d.o.o. ELEKTRONIKA ČRNOSELJ

Posebne predolimpijske cene:

- SATELITSKE ANTENE z montažo in garancijo z gotovinskim plačilom že od 750 DEM naprej
- možnost plačila na tri obroke
- posebne ugodnosti za montažerje
- daljinski telefoni komplet z antenami dometa 10-70 km

vsak delovnik od 8. do 9. in od 12. do 15. ure, tel. 068/51-396

VI NAM — MI VAM

Ste pravkar ustanovili podjetje ali pa ga ustanavljate? Imate vpeljano dejavnost, s prodajo pa niste zadovoljni?

Želite predstaviti vašo dejavnost, a ne veste kako?

Marketing

DOLENJSKI LIST

• pozna rešitve,
primerne za vašo dejavnost in vaš žep!

Za tisk vam pripravimo:

znak podjetja

vizitke

dopise

propagandna sporočila vseh vrst in poskrbimo za objave v časopisih, revijah, na radiu, TV, itd.

Z našo pomočjo je uspeh
v vaših rokah!

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 23-610

fax: (068) 24-898

Poklicite nas, obiskali vas bomo!

SALOMONOV
UGANKAR
VSAK DRUGI PETEK
Zanke, uganke, križanke
za reševalce vseh starosti
N MNOGO BOGATIH NAGRAD
ČASOPIS, KI VAM PRIHRANI MNOGO
VEC, KOT STE GA PLAČALI

tedenski koledar

Četrtek, 16. julija - Bogdan
Petek, 17. julija - Aleš
Sobota, 18. julija - Miroslav
Nedelja, 19. julija - Zlata
Ponedeljek, 20. julija - Marjeta
Torek, 21. julija - Danijel
Sreda, 22. julija - Magdalena

LUNINE MENE
22. julija ob 23.12. - zadnji krajec

kino

ČRНОМЕЛJ: 16.7. (ob 19. uri) ameriška komedija Bingo. 17. in 19.7. (ob 21. uri)

kmetijski stroji

TRAKTOR Zetor 7011, 2000 delovnih ur, z kabino, brezben, ugodno prodam. (061)443-180. 3027

KOMBAJN Fahrer, širine 2.5, ugodno prodam. (0608)75-712. 3032

MOTOKULTIVATOR Honda F-600, dobro ohranjen, ugodno prodam. (061)49-493. 3067

MALO RABLJENO mlatilnico z popolnim čiščenjem, prodam. (061)78-249. 3088

MLATILNICO s popolnim čiščenjem, kravo brejo šest mesecov, motor poni ekspre, 800 komadov opeke polnilcev po polovični ceni, prodam. (061)78-117. 3094

TRAKTOR Ursus C-335, 1500 delovnih ur, prodam. Jože Železnik, Koroška vas 39a. 3095

SAMONAKLADALKO za seno Sip Šemperet, 19 m², prodam. (061)48-575, zvečer. 3105

TRAKTOR Kramer, 12 KM, s koso in plugom, prodam. (0608)33-313. 3108

KOMBAJN Far M 66, širina kose 2.5 m in Far M 900, širina kose 2.8 m, prodam. Ogled možen na njivi. (0608)68-376. 3117

ZITNI KOMBAJN Claas Europa, 2.20 m delovne širine, prodam. (061)43-849. 3124

UGODNO prodam starejši traktor Ferguson, 26 KM, generalno obnovljen, ali menjam za osebni avto. Plevanc, Gimajna 18, Raka, (0608)75-578. 3128

motorna vozila

TOVORNJAK z dvigalom in prikolico prodam ali dam v kooperacijo. (061)24-790. 3029

OPEL VECTRA, 1.6 i GL, letnik 4/91, prodam ali menjam. (0608)65-587. 3044

PRODAM Z 101, letnik 1982. (061)068/23-585 (zvečer). 3040

DYANO, letnik 1981, neregistrirano, v solidnem stanju, prodam za 600 DEM. Kastelec, Stopice 39. 3048

OPEL kadet, 1.6, letnik 1983, prodam. (0608)77-746. 3048

Z 750, letnik 1983, prodam. Franc Barbo, Šmarješke Toplice 30, (061)73-377. 3062

R 5 campus, letnik 9/91, metalik barve, tonirana stekla, ugodno prodam. (061)28-734, Pot na Gorjance 25. 3064

GOLF D, S paket, letnik 1984, prodam. Franc Tomšič, Gruča 6, Šentjernej. (061)42-408. 3069

126 P, letnik 1983 in Z 101 GTL, letnik 1983, prodam. (061)43-654. 3082

KOMBI Z 850, letnik 1986, prodam. (061)43-736. 3083

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 5/93, prodam. (061)65-421. 3084

Z 101 Skala 55, letnik 12/89, ugodno prodam. (061)23-148. 3092

GOLF D, S paket, letnik 1985, izredno dobro ohranjen, prodam. (061)26-570, določeno ali 22-612, popolne. 3096

JUGO Koral 45, letnik 1989, rdeče barve, prodam. Anton Pezdirc, Grm 7, Gradišče. 3097

TAM 80, tovorno vozilo, letnik 1985, prekucnik s podaljšano kabino, registriran za pet oseb, vozen z B kategorijo, lepo ohranjen, prodam. Abram, (0608)33-124 in 60-236. 3101

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), "Farijan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušić-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovsek-Svetec, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Lizar, Milan Markelj (urednik Prilog), Pavel Perc in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 60 tolarjev; naročnina za 3. trimestre 690 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.380 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 950 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 1.900 tolarjev; za razpisne, licitacije ipd. 1.100 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 600 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 60 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratori 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefoni 24-898.

Nenarodenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Casopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ameriška akcijska komedija Hudson Hawk, 23.7. (ob 21. uri) ameriška komedija Crkni, Fred.

BREŽICE: 17. (ob 20.30) ter 18. in 19.7. (ob 18.30 in 20.30) ameriški psihološki triler V zadnjem trenutku.

KRŠKO: 19.7. (ob 18. uri) ameriška komedija Doc Hollywood.

METLIKA: 17. in 19.7. (ob 21. oz. 19. uri) ameriška komedija Bingo.

NOVO MESTO: 16. in 17. (ob 18. in 20. uri) ter od 18. do 20.7. (ob 20. uri) ameriški futurični triler Treejack. Od 18. do 20.7. (ob 18. uri) ameriška najstnša melodrama Moja punca, 20. do 22.7. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Mestni fantje, 23.7. (ob 18. uri in 20.30) premiera ameriškega melodramatičnega trilera V zadnjem trenutku.

CENJENI KUPCI
POZOR!

TV in avdio video tehnika

SAMSUNG!

TV 51 cm, teletekst, EURO-AV 37.000 — 55 cm mono 46.000 — 55 cm, stereo 48.400 — 63 cm 66.800 — 70 cm 70.000 — vsi so stereo teletekst, raven ekran EURO-AV. Vse inf. EURO 2000

Ljubljana, trgovina Brežice, tel.: 0608-61-936

od 9. do 13. in 14.30 do 19. ure

Imamo bogato ponudbo glasbenih stolpov, videorekorderjev in avtoradijov znamke Samsung.

KUMARICE za vlaganje po ugodni ceni lahko dobite na (061)45-564, popoldne.

IZVAJAMO kompletno polaganje strojnih betonskih tlakov-estrihov. (061)26-990.

3085

»Želite poceni letovati ob morju? Dijaški dom Koper vas vabi. Cena penzionia je samo 21 DEM.«

Tel. (066) 24-172, 21-346.

SITOTISKARSKI STROJ SIAS-PRINT B-1, POLAV-TOMATSKI, PRODAM.

Inf. tel./fax (063) 832-512 dop., tel. (063) 721-495 pop.

STREŠNO OPEKO Kikinda, 2000 kom., rabljeno 10 l., prodam. (061)25-892.

3079

VINO, belokranjko, belo in rose, ter 600-litrsko smrekovo kladivo ugodno prodam. (061)22-225, zvečer.

3081

ŠIVALNI STROJ Owerlock, dvoigelnici, štirintri, malo rabljen, prodam. (061)25-902.

3086

MLADIČE, nemške ovčarje, rodovniške, cepljene, ugodno prodam. (061)47-253.

3093

VEČJO količino cvička poceni prodam. (061)22-958, po 20. uri.

3100

KROVCI, TEŠARJI! Zelo ugodno prodam rabljeno motorno hidravlico lesveno dvigalo, nosilnost 200 kg, doseg 22 m, lepo ohranjeno. Abram, (0608)33-124 in 60-236.

3100

POCENI prodam večjo količino cvička. (061)22-958, po 20. uri.

3102

MOTOR za 126 P, letnik 1987, prodam. (061)49-374.

3110

PREDSOBNO POHIŠTVO Alpes, novo, ugodno prodam. (061)24-171.

3115

POHIŠTVO spalnice in kabineta zelo poceni prodam. (061)28-816.

3121

PUDLJE, pritlikave, živosrebrne, z rodovnikom, cepljene, ugodno prodam. (061)87-215, po 20. uri.

3122

10 METROV bukovih drv in 400 litrov vina prodam.

3129

GOSTINSKILOKAL oddam najboljšemu ponudniku. Lokal se nahaja v Novem mestu. Informacije v večernih urah na (061)27-459.

3149

NANCA Trgovina na Žibertovem hribu v Novem mestu tel. (068) 28-875

3150

Sposojanje po-ročnih oblek in dodatkov. Se priporočamo!

3151

POCENI RAZPRODAJA

Zastava OM za vlečno službo in dve enosobni priklici za prevoz po-skodovanih vozil, Chevrolet Monte Carlo, osebni avto Tatra 1925, BMW Isetta 1957, Opel kupe 1960.

3152

AVTOPLEPARSKO in avtoličarsko orodje, stružnico za les, gorilice na odpadno olje, kompresor 7000 l/min, diezel na vozilu GMC (džems) s šestimi pištoljami za vrtanje in "Stemanje".

Podgora 1 ali telefon: 23-529

3153

PO UGDODNI ceni prodam vsejno starejšo hišo. (061)73-663.

3059

V BIRČNI VASI v Novem mestu prodam štiri parcele mešanega gozda (2.5 ha) in štiri parcele njive-travnik (1.5 ha). Lahko tudi posamično. (0647)47-739.

3070

VEČJO kmetijo s hišo in gospodarskim poslopjem prodam ali zamenjam za ustrezno stanovanjsko hišo. (061)22-083.

3071

POLOVICO hiše v Šmiljeh prodam. (061)26-196.

3087

NIVO, 7 avrov, v okolici Šentjernej prodam. (061)27-844.

3116

NA B

Dne 10. julija smo se v družinskem krogu poslovili od naše drage mame in babice

VERONIKE GORNIK

roj. 1911 v Zalogu

Ostala nam bo v lepem spominu.

Žaluoči: hčerka dr. Zvonka Gornik z družino

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je zapustil skrbni oče

FRANC BLATNIK

iz Stranske vasi pri Žužemberku

Toplo se zahvaljujemo vsem vaščanom, sodelavcem in sindikatu Keko, d.d., za denarno pomoč in cvetje. Posebno hvala sosedom Godčevim in Streškovim za nesobično pomoč, društvu upokojencev Žužemberk in ge. Franck Ožbolt za prelepe poslovilne besede, župnikoma g. Nemaniču in g. Godcu za lepo opravljen obred. Hvala tudi pevcem in učencem 8.a razreda.

Žaluoči: hči Mirjam, sinovi Franci, Aleš in Zmago ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 84. letu starosti se je poslovila od nas naša draga in skrbna mama

ANA PAVLIN

z Rateža

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom za izraze sožalja in darovane vence. Posebje se zahvaljujemo Borisu Krhnu za občutene besede slovesa, cerkvenim pevkam in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša dobra mama, babica, prababica, tetka in tačka

FRANČIŠKA LAVRIČ

rojena Skubic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in darovali cvetje. Hvala vsem, ki ste izrekli ustno in pisno izrazili sožalje in z nami čustvovali. Hvala zdravniškemu osebju ZD Črnomelj, g. dekanu, g. župniku Vinku iz Bele Cerkve za pogrebni obred in besede tolažbe ter g. kaplanu Petru, cerkvenemu pevskemu zboru in upokojenskemu pevskemu zboru iz Črnomelja.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric, svak in tast

PAVLE PAPEŽ

iz Črnomelja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter tako številno spremstvo na zadnji poti. Najlepša hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru, gasilskemu društvu Črnomelj in gospodku Stanku Vlahoviču za poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: žena Marija, sin Jure, sin Marko in hčerka Polona z družinama, sestra Mici in sestra Jožica z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.*

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 73. letu starosti zapustil naš nadvse dobri last in stari ate

ALOJZ JURMAN

iz Dol. Radulj pri Bučki

Hvala vsem, ki se ga spominjate in prižigate svečke ob njegovem grobu.

V tih žalosti: snaha Anica z otroki

V SPOMIN

*Ko je srca bolečina prevelika,
se tudi solza posusi,
le duša nemo spije, zakaj več Tebe ni.*

19. julija 1992 mineva žalostno leto, odkar se je za vedno od svojih najdražjih poslovil

ZLATKO ŠEPETAVC

iz Gregovc 15, Bizeljsko

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu in prižigate svečke na njegovem preoranem grobu.

Žaluoči: vsi njegovi najbližji

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

MARIJA KAPUŠIN

iz Metlike, Pot na Veselico 7

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnico spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kirurškemu oddelku, sindikatu Mercator Metlika, Albincu za poslovilne besede, metliški godbi ter gospodu župniku za opravljen obred.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu nas je po dolgotrajni bolezni zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in tetka

KATARINA JURAJEVČIČ

s Sodnjega vrha 8 pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na njen zadnji poti. Zahvaljujemo se gospornikoma za poslovilne besede ter kaplanu za opravljen obred.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in brat

IVAN ROZMAN

z Brega

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem, znancem za izrečeno sožalje, vence, darovane svete maše in pomoč. Posebna zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mamice, babice, sestre in tete

IVANKE BERLOGAR

roj. Berus

Pod Trško goro 82

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih nesobično pomagali in sočustvovali z nami. Hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje ter sveče in našo mamico v tako velikem številu pospremili na njen zadnji poti. Posebje se zahvaljujemo vsem sodelavcem Krke, tovarne zdravil, LB DB, d.d., Novo mesto, prodajalcem KZ Krka — blagovnica Žabja vas, upravnim organom občine Novo mesto, krajanom KS ločna-Mačkovec, pihalni godbi Novo mesto in gospodu proštu za ganljive besede ter zelo lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaluoči: hčerki Marija in Jožica z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, omika, tačka in sestra

IVANA VLAŠIČ

Šoštaričeva iz Jankovičev 4 pri Adleščih

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so jo pospremili na njen zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala sosedom za nesobično pomoč, gosporniku Rudiju za poslovilne besede, adleščkim pevkam in g. župniku Gunu za lepo opravljen obred.

Žaluoči: vsi njeni iz Jankovičev, Ljubljane in Ptuja

ZAHVALA

*Zaman je bil tvoj boj,
vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

Mnogo mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dobr in skrbni mož, oče, brat in stric

JOŽE RUS

z Boldraža

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, tolazbo, darovane vence in cvetje ter izraze sožalja v najtežjih trenutkih. Zahvala velja tudi sodelavcem iz podjetij Iskra Semič in Adria Novo mesto, GD Slamma vas, gosporniku doma in pri odprtju grobu ter župniku za opravljen obred. Še posebje se zahvaljujemo vsem lovcom LD Metlika in LD Loka Črnomelj za številno udeležbo in zaigrano Tišino. Vsem in vsakemu posebje še enkrat iskrena hvala za številno spremstvo na pokojnikovi prerni zadnji poti.

Žaluoči: žena Martina, sinova Jože in Robert, sestre z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Ko je srca bolečina prevelika,
se tudi solza posusi,
le duša nemo spije, zakaj več tebe ni.*

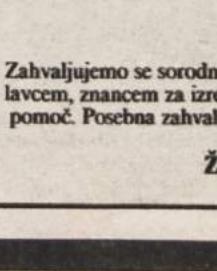
Ob boleči izgubi naše drage hčerkice, vnukinje, nečakinje in sestrične

KARMICE VAUPIČ

iz Orehovice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in slovo na njen zadnji poti. Posebna zahvala družini Bevc, Krki-kozmetika in vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih.

Žaluoči: mami, ati in vsi njeni

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric, svak in tast

PAVLE PAPEŽ

iz Črnomelja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter tako številno spremstvo na zadnji poti. Najlepša hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru, gasilskemu društvu Črnomelj in gospodku Stanku Vlahoviču za poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: žena Marija, sin Jure, sin Marko in hčerka Polona z družinama, sestra Mici in sestra Jožica z družino ter ostalo sorodstvo

Portret leta teden

Alojz Kastelic

Prvi predsednik nove Kmetijske zadruge Krka, organizirane po novem zakonu o zadružah, je postal Alojz Kastelic, 31-letni kmet z Malega Vrha pri Mirni Peči. Čeprav je bil edini kandidat za to odgovorno funkcijo, tako rekoč soglasna izvolitev na ustanovnem občnem zboru veliko pove o upanju članov zadruge iz cele novomeške občine v tega tregzega, sposobnega, delavnega in uspešnega mladega gospodarja in kmetijskega strokovnjaka.

Kastelčev Lojz je kmet od rojstva. Je eden štirih otrok z lepe Kastelčeve kmetije in je bil že kmalu določen za naslednika. Tako po končani osmletki v Mirni Peči ni prav nič razmišljal, v katero sredino šolo bi se vpisal — že prej je bilo jasno, da bo to grmska kmetijska. Tudi nadaljnje odločitev ni bila težka: Študij agronomije v Ljubljani, ki ga je končal kot inženir živinoreje. A študij kmetijstva ni bil med Kastelčevimi otroki rezerviran samo zanj, bodočega gospodarja, tudi mlajša sestra je agronomka. »Pri nas smo čisti kmetje, že oče in mama ste se ukvarjala samo s kmetijo in tudi midva z ženo sva samo kmeta. Pri hiši sedaj ni nič v službi,« pove Lojz. Po končanem študiju je šel Lojz v službo v zadružo, kjer je bil per let pospeševalc za živinorejo na območju novomeške temeljne zadružne organizacije. »Dela je bilo veliko v službi in doma in tako mi ni ostalo nič časa ne za družino ne zase. Če si povzd po malo, nisi nikjer nič!« Polovičar pa ta človek res ni. In tako je pred tremi leti pustil službo.

Kastelčevi so za naše razmere veliki in trdn kmetje. Dobrih 8 hektarjev imajo svoje obdelovalne

A. BARTELJ

Nagrade za pravočasne plačnike

Počitnice v Rovinju

NOVOMESTO — Vsi naročniki, ki ste naročnino za 3. trimester plačali po pošti ali v naročniškem oddelku do torča zjutraj, ste prišli v poštev za žrebanje v prvem kolu takratne nagradne igre za pravočasne plačnike naročnine.

Nagrada so res lepe, zanje je poskrbela turistična agencija MANA, ki ima svoj sedež na Partizanski 7 v Novem mestu. Lastnici Marjetka Kavčič in Nataša Papež skrbita za brezskrbno in počeni letovanje vseh, ki zaidejo v njuno agencijo, pri njiju se lahko naučite plesati ali se odločite za nakup najboljših planinskih čevljev, druge zaščitne obutev in usnjnih ženskih torbic.

Prva nagrada, sedemnajsti polni penzion za dve osebi v hotelu B kategorije

zemlje, še dobra 2 ha pa imajo v najemu. V zadnjem času že pod Loževim vplivom, so se povsem usmerili v živinorejo, in to v mlečno proizvodnjo. »Pri nas smo se, hvala bogu, povsem izognili spremom med starim in mladim gospodarjem. Oče je bil od nekdaj napreden kmet, ki ima dovolj znanja in bogate izkušnje, in danes na naši kmetiji delamo vsi, kar nas je pri hiši, in ena vama in midva z ženo Ano, ob 'špicah', kot je spomladansko siliranje sena in jesenski koruze, ko so stalno v pogonu trije traktorji, pa priskoči na pomoč še brat, če je treba, vzame tudi dopust.«

Da se da na tako organizirani kmetiji lepo in dobro živeti, je pri Kastelčevih videti že na prvi pogled: lepa, velika in okusno urejena nova hiša, velik sodoben klev, druga gospodarska poslopnost, kmetijski stroji in naprave. V klevu je 22 krav, redijo pa še 16 plemenskih telic, od tega jih imajo 9 v reji druge. Lami so Kastelčevi oddali 134.000 litrov mleka.

Predsednik zadruge je Lojz postal skoraj nehot, prav gotovo pa ne rad. Še na občnem zboru je hotel, da gre na volitve še en kandidat. »Pravzaprav sem pristal, da kandidiram za člana upravnega odbora, ker mislim, da lahko s svojo strokovnostjo in poznavanjem kmetijske in zadružne problematike lahko kaj priponorem k uspešnemu delu zadruge. Ko pa je tako naneslo, sem pristal, da bom predsednik do naslednjega občnega zboru, potem bomo pa videli, kako smo delali in kaj smo naredili. Moji domaci so bili proti temu in tudi sam vem, da me čaka veliko dela, da je to težka in odgovorna in tudi prav nič hvaležna naloga. A nekdo jo mora opraviti, prepiščan sem, da bo naš upravni odbor zadruge vodil pametno in v korist vseh. Prav tako sem prepričan, da bomo z vodstvom zadruge dobro sodelovali, kajti vsem nam mora biti jasno, da je zadruga lahko uspešna le, če bo v njej vladal dober odnos med člani in delavci. Novomeška zadružna je bila do sedaj ena večjih in uspešnejših kmetijskih zadruž v Sloveniji in mi vsi, člani in delavci, smo dolžni narediti vse, da bo taka tudi naprej. Takole je z zadružništvo: jam sem velik kmet, a sam ne pomnim nič, če nas je 400, se bo pa naš glas daleč slišal in bo imel tudi temu primerno veljavno.«

Tudi za drugo nagrado, izvrstne planinske čevlje, se velja potruditi in plačati naročnino do torča, 21. julija, ko bo prihodnje žrebanje. Pa veliko sreč!

rje v Rovinju, in sicer v avgustu, je za pravočasno plačilo »doletela« Toneta Ostanca iz Mačkovca 1, Vel. Loka. Naročnik »Dolenjca« je več ko tri desetletja, izzrebal pa ga je Lojzka Lenardič iz Novega mesta. Na Dolenjskem listu srečnega dobitnika prve nagrade čaka potrdilo, s katerim se bo oglašil v turistični agenciji MANA, kjer se bo dogovoril o podrobnostih letovanja.

V Mihovci pobirali nesnago

Cistilna akcija v kraški jami pri Podgradu — Ugase sveče in zapuščina jamarskih odprav

NOVO MESTO — V marsikateri kraški jami se poznajo sledovi take ali drugačne človekove prisotnosti v podzemnem svetu. Jamariji z Jamarskega kluba Vinko Paderšič Batreja so pred časom čistili jamo Mihovca pri Podgradu in so se prepričali, da ugotovitev drži.

Mihovški jami, kot radi rečjo ljubitelji podzemnega kraškega sveta, je bilo kaj videti. Kolica najdenih smeti je dajala jamarjem nekakšen občutek domačnosti, vendar ne zato, ker bi se dobro počutili med odpadki, temveč zategadelj, ker je bilo nesnaga skoraj že toliko kot na kakšnem »divjem« smetišču na površju Zemlje. Kako je nesnaga zala v jamo, docela še ni pojasnjeno. Če je povsem jasno, da so karbid na zasnovanih tleh in med apnenčastimi kapniškimi nastavki Mihovce zapustile dosevanje jamarske odprave; se ve dosti manj natancno, komu in čemu pripisati ostanke sveč. Jamari so na nedavni čistilni akciji pospravljali tudi te in kot so že nekaj časa prepričani, so jih ljudje prinesli v to jamo v spomin na ustreljene svojice.

V omenjeni akciji, ki jo je organizirala Jamarska zveza Slovenije in je potekala pod gesmom Varujmo naše jame!, so člani novomeškega jamarskega kluba Mihovce tudi fotografirali. Omenjeni obisk v kraških jamaх, na katerega se

je odpravilo v različne slovenske jame več odprav, so udeleženci izkoristili tudi za označevanje. Po navodilu Doroteje Verši iz slovenske jamarske zveze označevanje ni pomnilo turističnega urejanja jame, ampak le označevanje poti na občutljivih površinah, kjer bodo hodili jamari v bodoče.

L. M.

POD ZEMLJO — Jamarka med obiskom Mihovce. (Foto: M. Rukš)

discoteca kosov hram
Gornje Štrpce
v petek, 17. 7., ob 21. uri
JASMIN STAVROS

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Jemo svinjsko, ne pasje meso — Nesnaga v Krkini hladilnici na Cikavi — Pobalini obmetavajo od dela utrujene delavke — Z igrišča pregnani otroci

NOVO MESTO — Med prvimi se je na naš dežurni telefon v četrtek zvečer oglašila Jana Zoran, ki prosi bralec Dolenjskega lista za pomoč. V noči od 4. na 5. julij, ko se je z družbo zabavala na lovske veselice na Pahi nad Otočcem, je neznan zlikovec vlonil v njen avto in ukradel belo žensko torbico njene prijateljice Marianke Kokalj. V torbici so bili vsi njeni dokumenti, od bančnih knjižic do potnega lista. Okradeni prijateljici upata, da je tak dokumente kje odvrgel, saj jih ne potrebuje, na banki pa z njimi ne bo nič opravil, ker je o tavnini obvezčena tako banka kot policija. Če bo torej kdo našel odvržene dokumente na ime Marianke Kokalj, naj to sporoči na tel. št. 26-556. Zelo mu bodo hvalični.

V drugačni stiski je bralca iz Češnjic, ki se je oglašila v menu več kmečkih gospodin. Pritožuje se nad veterinarsko službo, ki že nekaj let ne skrbi za obveščanje o cepljenju prašicev za gospodinjstva. O cepljenju ni nikjer nobenih obvestil, kot je na primer za cepljenje psov, ko visi plakat na vsakem vogalu, ponovno pa še za zamudnike.

F.N. iz Novega mesta je opozoril na veliko nemarnost, ki je doma v hladilnici Zadruge Krka na Cikavi. Čudi se vodstvu zadruge, vodi hladilnice in tudi sanitarni inšpektorji, da nič ne ukrenejo zoper svinjanje, ki jo imajo tam. Vse polno je umazanje in nesnaga, ob tehnicu je toliko, kot je videl na zadnjem obisku, da že poganjajo rastline iz nje. Ogrožen občan je bil že v mnogih velikih hladilnicah in je povod naletel na red in čistočo, če je v njih dišalo, je po zrelem sadju, v novomeški pa smrdi.

Otroci so včasih porendi, kar ni nič hudega. Skupinici otrok, so doma v bršljinskih blokih, pa se je od počitniškega brezidelja najbrž nekoliko zvrtilo in pogostnost je prešla v grodobjo, ki ji bo verjetno kos le nekaj bolj krepka domača lekcija. Pobalini so si nameč

Angela iz Ivančne Gorice, ki je na

MIHA DOBRIL VSE TOČKE — Debrevčev fant z Rakitne pritiska gumbe na harmoniki šele tri leta in pozna se mu, da ga uči svetovni prvak Zoran Lupinc iz Italije. Čeprav Miha veliko nastopa tudi na Nemčiji, Avstriji in Italiji, zelo rad prihaja tudi na Ratež. (Foto: J. Pavlin)

Počitnice polepšane še z glasbo

Na prostoru nekdanjega doma pionirjev v Dolenjskih Toplicah poučuje glasbo pod milim nebom Braco Doblekar — Povabilo velja tudi za dolenjske šolarje

DOLENJSKE TOPLICE — Na prostoru nekdanjega Doma pionirjev je že mesec dni postavljen tabor »Bober«. Vzvez prijateljev mladine iz Novega mesta in Kulturnice Valentin Vodnik iz Ljubljane. Ta cas pod šotori preživlja počitnice mladi iz Ljubljane, v naslednjih mesecih pa bodo tabor zasedli mladi počitnici iz raznih slovenskih krajev. Tabor v Dolenjskih Toplicah se precej razlikuje od običajnega šotorjenja, saj je pripravljen kot počitniška delavnica. Posebna ponudba je glasbena šola v naravi, ki jo vodi priznani glasbenik Braco Doblekar sodelavci. Tako se je v prijetnem okolju smrekovega gozda bodo nastopile naslednje skupine: M-a-m-a, Ecstasy, Sunder, Rock mania, Manteka iz Ljubljane ter Ausehawitz iz Tolmina.

• Na prostoru tabora Bober bo v sredo, 22. julija, med 17. in 22. uro velika rock festa za vse počitnici. Pridelitev, ki bo verjetno postala tradicionalna, bo povezana s kolesarskim izletom v Dolenjske Toplice in kopanje bazenu ter zaključena z obiskom rock koncerta. V amfiteatru tabora bodo nastopile naslednje skupine: M-a-m-a, Ecstasy, Sunder, Rock mania, Manteka iz Ljubljane ter Ausehawitz iz Tolmina.

»Tabor Bober je res nekaj enkratnega in sam čutim, kako se je v tem zelenem okolju mogoče sprostiti in si nabi-

rat nove moći za ustvarjanje. Tudi ljubljanska mladež je navdušena, «pravi Braco, ki se ga srednja generacija spominja tudi kot člana glasbenih skupin Pepel in kri, Hazard in drugih, in nadaljuje: »Naša glasbena šola v Ljubljani je

nal, da je najprimernejši način poučevanja glasbe po Bečkej. Ta ameriška šola dopušča, da se učenci glasbe učijo tako, da takoj nastopajo v orkestrih in glasbenih skupinah. Učimo jih latinskoameriških skladb, ki so zaradi svoje harmonije najlaže dejemljive. Mogoče se je učiti tudi improvizacije. Vse to počnemo v naši letni šoli, v katero vabimo tudi Dolenjce.«

Poleg Braca Doblekarja bo konec julija v taboru Bober mladež učil mojstrino bobnjanja Marjan Leborec-Fuzan, znani slovenski bobnar. V klasičnem oddelku pa pričakujejo tudi pianista Matevž Gorščič in kitarist Helmuta Frančiča. Naj na koncu še zapišemo, da je tabor organiziran kot hotel z najnižjo možno dnevno ceno in da se tukaj počitnice latko odločijo tudi tisti, ki glubo le radi poslušajo.

J. PAVLIN

VPIS V POLETNO PLESNO ŠOLO

NOVO MESTO — Plesni center Dolenjske vabi obdarne in otrocke v poletno plesno šolo, ki bo od 20. do 31. julija. Vpisje včerajšek in petek, 16. in 17. julija, od 16. do 18. ure v plesnem centru Lok in Novem mestu. Vabiljen!

VESELI ZASAVCI V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Združenje Šmarješke Toplice bodo v soboto, 18. julija, ob 19. uri predstavili ples w gošču Brinovec. Igralno ansambel Veseli Zasavci. Če bo vreme slab, bo ples v restavraciji hotela. Vabiljen!

ŠANSONI VITE MAVRIČ NA OTOCU

OTOČEC — V svoji svečbo v nedeljo, 19. julija, ob 21. uri nastopila v Gradu Otočec Šansonjerka in igralka Vita Mavrič-Ručič, znana po mnogih uspešnih nastopih, med drugim tudi v mariborskem gledališču, kjer poje Ježkove Šansone pod našimovom Ne smejte se, umri je klovn. Vabiljen!

Žreb je za sodelovanje pri objlikovanju lestvice Studio D in Dolenjskega lista dodelil nagrado MARICI POVŠE iz Brusnic. Nagrjenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (2) Ti nisi taka - FANTJE Z VSEH VETROV
- 2 (3) Plemičke je prala - ANS. JOŽETA ŠUMAHA
- 3 (1) Oče, voščimo ti - ALFI NIPIČ IN NJEGOV MUZIKANT
- 4 (8) Lepa naša domovina - ANS. SLOVENIJA
- 5 (4) Lojtrca - PIHALNI ORK. TREBNJE
- 6 (6) Spet smo se skupaj zbrali - ANS. BR. POLJANŠEK
- 7 (-) Cvet pod planinami - ANS. NAGELJ
- 8 (5) Pri plavolasi Katrci - TRIO SVETLJIN
- 9 (9) Moja pipca - ANS. LOJZETA SLAKA
- 10 (7) Lovska stava - ANS. SPOMIN

Predlog za prihodnji teden: Po Dolenjski - PETER FINK

KUPON št. 29 Glasujem za: .....

Moj naslov: .....

Kupon poslati na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Miha že drugič zmagovalec

Rateška harmonika je bila spet velik praznik

RATEŽ — Turistično društvo v tem kraju je spet pokazalo, da je med najbolj delavnimi v novomeški občini. V nedeljo popoldan je vzorno pripravila že sedmo tradicionalno prireditve za Zlato harmoniko Ljubečne, ki se je udeležilo rekordno število nastopajočih in poslušalcev. Prvih je bilo kar 35, obiskovalcev pa zagotovo bližu 2000. Tako so se posamezni harmonikarji komisiji predstavili le z eno skladbo.

Tudi letos je komisija največje število možnih točk dala 13-letnemu Mihi Debevcu iz Rakitne, ki je že lani zmagal